

FOYER

The cover features a vibrant red background. In the upper right, two white cubes with dark blue top surfaces are stacked vertically. A vertical column of small white dots descends from the bottom of the lower cube. The lower half of the cover is dominated by a large, complex geometric pattern of interlocking white and dark blue cubes, creating a three-dimensional effect.

The Journal of Humanities,
Social Sciences, and Education

Vol. 8 No.1

January - June 2025

ISSN: 3056-9389 (Online)

About the Journal

FOYER: The Journal of Humanities, Social Sciences, and Education a publication of Faculty of Liberal Arts, Mahidol University, was first published in 2024. Two semi-annual issues are scheduled for January-June and July-December each year.

FOYER: The Journal of Humanities, Social Sciences, and Education publishes articles in Thai, English, and also other languages. The editor welcomes submissions of previously unpublished manuscripts in four categories: academic -, research -, review articles, and book reviews. Submitted manuscripts will be screened through a double-blind review by three readers from relevant academic disciplines.

FOYER: The Journal of Humanities, Social Sciences, and Education welcomes submissions of previously unpublished manuscripts in four categories: academic -, research -, review articles, and book reviews. Submitted manuscripts may not currently be reviewed for other journals. A complete version of articles appearing in conference proceedings may be considered, provided that the author(s) has extended the original by 60% at the least. In this case, an explicit acknowledgment of the first publishing is required in the extended manuscript.

Scope: Covers Liberal Arts content, including Linguistics, Humanities, Social Sciences, and Education

The Faculty of Liberal Arts, Mahidol University is launching FOYER: The Journal of Humanities, Social Sciences, and Education as a forum for the publication of research and academic endeavors by Mahidol staff and its reader members. Two semi-annual issues for January-June and July-December are published each year. Academicians, researchers, and students are now invited to submit manuscripts. Any further inquiry can be directed to mulajournal@gmail.com

Editor in Chief

Associate Professor Dr. Aphilak Kasempholkoon Mahidol University

Editor

Dr. Nattanee Satchanawakul Mahidol University

Editorial Boards

Professor Dr. Pathom Hongsuwan	Maharakham University
Associate Professor Dr. Buaphan Suphanyot	University of the Thai Chamber of Commerce
Associate Professor Dr. Natha Angsuwiriya	Prince of Songkla University
Associate Professor Dr. Natthanai Prasannam	Kasetsart University
Associate Professor Dr. Phatchalin Jeennoon	Thaksin University
Associate Professor Dr. Pisit Kobbun	Ubon Ratchathani University
Associate Professor Dr. Piyatida Changpueng	King Mongkut's University of Technology North Bangkok
Associate Professor Dr. Pollavat Praphattong	Mae Fah Luang University
Associate Professor Dr. Premvit Vivattanaseth	University of Phayao
Associate Professor Dr. Sasa Watanapokakul	Mahidol University
Associate Professor Dr. Supong Tangkiengsirisin	Thammasat University
Associate Professor Dr. Suwichai Kosaiyawat	Burapha University
Associate Professor Dr. Thaneerat Jatuthasri	Chulalongkorn University
Associate Professor Dr. Wasin Panyarwuttakul	Naresuan University
Assistant Professor Dr. Catthaleeya Aung	Naresuan University
Assistant Professor Dr. Chirasiri Kasemsin Vivekmetakorn	Sukhothai Thammathirat Open University
Assistant Professor Dr. Keerati Dhanachai	Maharakham University
Assistant Professor Dr. Natthakarn Naknuan	Mahidol University

Assistant Professor Dr. Rungpat Roengpitya	Mahidol University
Assistant Professor Dr. Saharot Kittimahacharoen	Ramkhamhaeng University
Assistant Professor Dr. Suthathip Thirakunkovit	Mahidol University
Assistant Professor Dr. Warisara Anantato	Srinakharinwirot University
Dr. Anuchaya Montakantiwong	Mahidol University
Dr. Benjamaporn Rungsang	Mahidol University
Dr. Jirathorn Chartsiri	Khon Kaen University
Dr. Khemruthai Boonwan	Mahidol University
Dr. Korrakod Patsasadee	Mahidol University
Dr. Preeyarat Chaowalitprapan	Thaksin University

Journal Manager

Nutthida Dachmit	Mahidol University
Panida Nootawee	Mahidol University
Prapasri Dumsa-ard	Mahidol University
Ratchaneekorn Nantikanjana	Mahidol University
Sutipong Tapaonthong	Mahidol University

Schedule of Journal

Issue 1 January – June

Issue 2 July – December

Contact us

The Editorial Board

FOYER: The Journal of Humanities, Social Sciences, and Education

Faculty of Liberal Arts, Mahidol University

999 Phuttamonthon 4 Road, Salaya, Nakhon Pathom 73170

Tel. (66) 2-441-4401 ext. 1201

E-mail: mulajournal@gmail.com

URL: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/lajournal>

บทบรรณาธิการ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จัดทำวารสาร FOYER: The Journal of Humanities, Social Sciences, and Education เป็นปีที่ 8 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เดือนมิถุนายน 2568 มีบทความที่ผ่านกระบวนการกลั่นกรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviewers) ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่ได้สังกัดเดียวกันกับผู้เขียนบทความ และพิจารณาในรูปแบบปกปิดข้อมูลทั้งสองทาง (Double-blind) จำนวน 6 เรื่อง และบทวิจารณ์หนังสือ จำนวน 1 เรื่อง บทความที่ปรากฏในวารสารฉบับนี้เป็นบทความที่มีเนื้อหาหลากหลาย อยู่ในขอบเขตทางวิชาการของวารสารฯ ทั้งยังเป็นประโยชน์ในเชิงทฤษฎีเพื่อให้นักวิชาการ นักวิจัยนำไปพัฒนาความรู้ ต่อยอดการวิจัย หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่

กองบรรณาธิการขอขอบคุณผู้เขียนบทความที่สนใจส่งบทความมาตีพิมพ์กับทางวารสารฯ และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาอ่านประเมินบทความ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ และที่สำคัญขอขอบคุณคณะทำงาน ที่ปรึกษาทุกท่านที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินการจัดทำวารสารฯ ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสาร FOYER: The Journal of Humanities, Social Sciences, and Education ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ทางวิชาการสำหรับผู้อ่านทุกท่าน หากท่านใดสนใจส่งบทความเพื่อเผยแพร่ กองบรรณาธิการยินดีรับบทความ และนำไปสู่กระบวนการพิจารณากลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอก หากท่านมีข้อเสนอแนะประการใด กองบรรณาธิการยินดีรับคำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพวารสารฯ ให้มีมาตรฐานที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

อาจารย์ ดร.ณัฐณี สัจจนกุล
บรรณาธิการประจำฉบับ

Table of Contents

	Page
About the Journal	i
Editorial	v
Book Review	vii
Looking Back on Predictions of Global English: Applying Technology Theory to Develop Critical Multilingual Language Awareness	1
Christopher Leslie	
Linguistic Strategies of Encouragement Used with Interlocutors of Higher Social Status and Motivational Concerns	41
Chonteera Kasornsiri and Wuttinun Kaewjungate	
An Investigation of the Relationship Between Music Festival Design and Activities and Its Influence on Decision-Making Regarding Attending the E-san Music Festival (E-San Kiew) in Khon Kaen Province	79
Putthasak Kumjorn, Nannapat Sudwisa, Sunisa Saenwande, Tanapon Jamboom, and Pipatpong Phonphua	
Investigating the Transformation of Modern European University Ideals: A Comparative Analysis of Humboldt's and Schleiermacher's Educational Perspectives	108
Yi Zhang	
Bridging Cultures: Translation Methods of Thai-to-English Video Clip Titles of The GhostSecret Program	140
Dumrong Nuntapasuk	

	Page
Perspectives of Students in the Gray Zone Towards Global Citizenship	156
Siwaporn Jailha and Chanadda Poohongthong	

Looking Back on Predictions of Global English: Applying Technology Theory to Develop Critical Multilingual Language Awareness

Christopher Leslie

Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University

Received: July 7, 2024

Revised: January 17, 2025

Accepted: February 26, 2025

Abstract

The social construction of language norms has become an increasingly important theme at a time when generative AI and other language-based technology proliferate. One theme of the research and pedagogical approach known as critical multilingual language awareness (CMLA) seeks to understand the impact of ideology on language learners. This paper shows how an episode from the history of the Internet can promote CMLA. At the end of the 1990s, some journalists, essayists, and scholars writing about the Internet were preoccupied with the idea that technology would cause English to replace other languages worldwide. In this nonfiction literature, these writers' dramatic predictions about language use were bolstered by the profits of the dot-com boom as well as the fallacy known as technological determinism. Even when computing technology was available to support multiple languages, these authors neglected to consider the cultural capital that underwrote their analyses that supported English as a global language. Insights from the social construction of technology provide a framework for analyzing primary sources that suggest that technology would give English an advantage globally because other languages were incompatible with the technological world. That this prediction was false is evident today, when people can communicate online easily in many languages. More importantly, though, this episode supports CMLA in

teaching and writing in practical ways. A more nuanced view of the interaction between technology and society helps writers and educators consider the impact of new technologies.

Keywords

critical multilingual language awareness, global Englishes, nonfiction literature, technological determinism

ย้อนรอยทิศทางภาษาอังกฤษโลก: การใช้ทฤษฎีเทคโนโลยีพัฒนาความตระหนักรู้ ทางพหุภาษาอย่างมีวิจารณญาณ

คริสโตเฟอร์ เลสลีย์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

ในยุคที่การใช้งานปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง (generative AI) และเทคโนโลยีเกี่ยวกับภาษาแพร่หลาย การวางบรรทัดฐานภาษาในระดับสังคมได้กลายเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด การวิจัยและวิธีการสอนที่เรียกว่า ความตระหนักรู้ทางพหุภาษาอย่างมีวิจารณญาณ (critical multilingual language awareness: CMLA) นับเป็นประเด็นหนึ่งที่น่าจะสร้างความเข้าใจเรื่องการนึกคิดที่มีผลต่อผู้เรียน งานวิจัยเรื่องนี้ชี้ให้เห็นว่า การใช้งานอินเทอร์เน็ตในอดีตสามารถส่งเสริม CMLA ได้ในระยะเวลาหนึ่งในปลายทศวรรษที่ 1990 ผู้สื่อข่าว นักเขียน และนักวิชาการบางส่วนที่ผลิตงานเขียนประเภทสารคดีเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตต่างมีความคิดที่ว่า เทคโนโลยีจะส่งผลให้ภาษาอังกฤษเข้ามาแทนที่ภาษาอื่น ๆ ทั่วโลก งานเขียนเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า ผลพวงในยุคที่อินเทอร์เน็ตรุ่งเรือง (dot-com boom) รวมไปถึงความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดความก้าวหน้า (technological determinism) คือเหตุผลที่ทำให้มีการคาดการณ์ทิศทางของภาษาเกินความเป็นจริง นอกจากนี้ แม้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในช่วงนั้นสามารถรองรับภาษาได้หลากหลาย แต่ผู้ผลิตงานเขียนเหล่านี้กลับมองข้ามเรื่องต้นทุนทางวัฒนธรรมที่นำไปสู่การวิเคราะห์ภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาโลก ดังนั้น ความเข้าใจการประกอบสร้าง

เทคโนโลยีในระดับสังคมจึงเป็นกรอบการวิเคราะห์แหล่งข้อมูลชั้นต้นที่แสดงให้เห็นว่า เทคโนโลยีเอื้อข้อได้เปรียบให้ภาษาอังกฤษไปทั่วโลก เพราะภาษาอื่นไม่สามารถสอดรับกับโลกเทคโนโลยีได้ การคาดการณ์ก่อนหน้านี้จึงไม่ตรงตามสถานการณ์ในปัจจุบันที่ผู้คนหันมาสื่อสารกันด้วยภาษาที่หลากหลายผ่านช่องทางออนไลน์ได้อย่างง่ายดาย อย่างไรก็ตาม หน้าประวัติศาสตร์หน้านี้กลับมีความสำคัญในการส่งเสริม CMLA ในการสอนและการเขียนได้เป็นอย่างดี จึงกล่าวได้ว่า การมองปฏิสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีกับสังคมให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นย่อมช่วยให้ผู้ผลิตงานเขียนและผู้สอนเห็นความสำคัญของผลกระทบจากเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้

คำสำคัญ

ความตระหนักรู้ทางพหุภาษาอย่างมีวิจารณญาณ, ภาษาอังกฤษโลก, งานเขียนประเภทสารคดี, ทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด

Introduction

In the 1990s, authors were enthusiastic about the transformative potential of the Web and other Internet-based technologies. Authors of nonfiction literature (i.e., journalism, essays, and scholarship) emphasized the importance of communication in English and suggested that the potential of the Internet and the Web to remake the social world would promote equality. Some went as far to say that global communication would be conducted only in English, and people who did not speak English would be left behind. These writers of nonfiction literature about the Internet predicted that non-alphabetic languages – or even alphabetic languages that did not use Roman alphabets – would fall into disuse because they were inefficient interfaces for computing.

Flash forward to the present time, and one can see these predictions were grossly overstated. What would these authors say about today's netizens chatting with their friends on mobile devices, efficiently using tiny keyboards to communicate in Arabic, Chinese, Khmer, Thai, and other languages with complex scripts? If only one could bring these authors thirty years into the future. Users have their eyes glued to their phones, making plans, seeking advice, arguing, reading the news, searching for an answer instead of paying attention in class, walking quickly, crossing the street safely. The human desire to connect with others is ubiquitous, unencumbered by languages not based on the Roman alphabet. Those authors at the end of the twentieth century who predicted that English was needed in order to take advantage of computing technology were earnest, even though their conclusions seem ludicrous today.

This paper demonstrates how the study of the fallacies behind the global English theory can be used as part of a critical multilingual language awareness (CMLA) pedagogy. As shown below, the assertions about the inevitability of global English were made contrary to prevailing conditions. For instance, the English-only Web was developed at a time when technical solutions could have supported many languages. In addition, it was a time when educators had begun to assert that all of a multilingual speaker's language

capabilities were important. Moreover, scholars of science and technology studies (STS) had already established that innovations do not inevitably and uniformly transform society. In this context, the assertion that technology would lead inevitably to global English seems out of place, even though nonfiction authors commonly asserted this during the early days of the Web.

The writers' utopian rhapsodies about the power of technology to transform everyday life, commercial activity, and social relations supported the uncritical acceptance of inappropriate norms regarding language use. This story is relevant today because it can inculcate CMLA, which seeks to show that linguistic norms are socially constructed. Proponents of CMLA often utilize metacognitive, reflective projects about the use of language around them. Tolerance and support for plurilingualism have been important additions to language learning pedagogies. As noted by García (2017), a further stage in the development of this pedagogy is developing "*a critical understanding of how language use in society has been naturalized*" (p. 268; emphasis in original). The story of the mistaken assumptions of these nonfiction writers about technology is effective for CMLA.

Delaying multilingual technology during the dot-com boom

The insistence that Internet-based technology would cause a revolution in the world's language use was most prominent in the 1990s. The dream of Internet technology as a worldwide communication resource was shared by researchers in the 1960s who established the first general-purpose computer networks.¹ However,

¹ The enthusiasm about the new world occasioned by computing has been documented elsewhere. Leslie (2016), for instance, shows the expectation of a borderless world among Internet researchers in the 1980s, something they called "Worldnet." This optimism came partly from their infatuation with science fiction that promoted suppression of indigenous cultures and the spread of white (i.e., Anglo-American, Christian, male) civilization (Leslie 2023, Ch. 9).

it was not fulfilled for decades. When it came to fruition, an artificial restriction on English use was accompanied by the belief that English would increase in prominence among the world's languages.

Tim Berners-Lee had a global vision when he named his hypertext application WorldWideWeb in 1990, even though connectivity was mostly limited to computing professionals and academic researchers in the U.S. Enthusiasm for information technology that would span the globe was inflamed by the release of the first commercial Web browser, Netscape, in 1995. The period from 1995–2000 became known as the dot-com boom, when startup companies were overvalued due to a belief a new world economy was immanent, because information technology would break barriers and reconfigure social structures. Stock prices rose in a well-known stock market bubble until March 2000, when investments lost much of their gains as the bubble deflated.

Surprisingly, given the “worldwide” appellation, Berners-Lee mandated that only one character set for Web pages as well as the URL addresses used as links, a decision that made English the *de facto* language of the Web. This standard, known as ISO 8859-1, was both restrictive and familiar. ISO 8859-1 stored basic characters in just eight bits (one byte), the smallest unit of computer memory. This meant that there were only 256 available characters.² Communication professionals were already used to this restriction; the standard was similar to the ACSII character set that had been used for teletype machines since midcentury. It has the upper- and lower-case Roman alphabet, some basic diacritics (letters with marks for acute, grave, circumflex, umlaut accents), Arabic numbers, punctuation marks found on an English typewriter keyboard, along with some additional characters. There were a few diphthongs and specialized characters (such as *n* with a tilde for the Spanish *ñe*). Some Internet users

² In practice, the available number is fewer due to various non-printable computer codes, like the one that indicates a new line. Using two bytes could have permitted 65,536 options but would have doubled the size of text files at a time when computer memory was at a premium.

developed workarounds to suit their needs: German computer users lacked *eszett* (ß, or sharp S), so they had the habit of typing “SS.”

Computers at the time, however, could already use more characters. The Web’s restriction to the first variety of ISO 8859 reveals the cultural capital of English speakers. ISO 8859 by then had varieties for Cyrillic, regions of Europe, Hebrew, Turkish, and others.³ Aside from the multilingual varieties of ISO 8859, a new standard was under development. Today, we are familiar with Unicode for its support of thousands of emoji, but its first use was to replace varieties of ISO 8859 with a single standard. Dvorak (1992) notes the unsteady origin of Unicode, pointing out that the effort began in the early 1980s at Xerox PARC, the research center that developed Ethernet and did pioneering work in the graphical user interface that led to desktop publishing. The team, however, encountered resistance when they sought buy-in from computer manufacturers. The International Standards Organization picked up the effort and announced its support of Unicode in 1991.

The hegemonic power of English can be seen in the long delay between these initial multilingual innovations and their ultimate implementation. Internet researchers use a “request for comments” (RFC) mechanism for proposals to change communication protocols. RFC 2070, “Internationalization of the Hypertext Markup Language,” then gives a January 1997 date for the first proposal to use Unicode on the Web. Finally, Web pages could use almost 40,000 characters from 25 different writing systems (Unicode having grown considerably from its original list of about 7000). In addition, RFC 2047, issued the year before, had already allowed for multiple character sets in the body of e-mail messages. From its earliest development, Web technology proscribed scripts outside of the basic Roman alphabet, a capability already in use in other computing

³ Each computer, though, could utilize only English with another character set at a time: the first portion of each character set started with entities used by English speakers, placing specialized characters in the higher register.

contexts. The delay in implementing technologies that would allow the Web to expand beyond basic Roman alphabets was sizeable and is worth further consideration.

Prior to the time Berners-Lee mandated English scripts for the WorldWideWeb, even the unity of the English language had been questioned. The assumption that the hegemonic power of English would overstep other languages was part of the reason for the delay. This assumption was uncritically promoted, even by those with backgrounds in communication and linguistics. This is unexpected because, at the time, other professionals promoted linguistic plurality as a better model of understanding language use. Thomas McArthur (1978), for instance, suggests that there is a plurality of English dialects at the core, including but not limited to British and U.S. English. These negotiate to form an in-flux standard at the core that is also a reference point at the periphery. Braj Kachru (1991) similarly posits a core and periphery, placing native speakers from Australia, Canada, New Zealand, the UK and the U.S. in the center as the “inner circle”; twelve countries including India, Kenya and the Philippines in an “outer circle”; and eleven countries including China, Egypt, and the USSR in an “expanding” zone (p. 179). McArthur and Kachru call for an appreciation of the many varieties of English, and they note that native speakers should no longer have special status. Although the Internet was in use, neither make reference to online communication; similarly, their ideas are hard to find in the primary sources about the theories of technological global English.

The presumption that technology was forcing a transformation of the world’s languages flies in the face of these linguists and the general attention paid in universities to multiculturalism in the 1990s. The journal *World Englishes* started publication in 1982, promoting plurality despite the hegemony of standard English. As well, Paul V. Kroskrity (2010) notes, linguists in the 1980s had begun to assert that judgements about language were used to “promote, protect, and legitimate” political and economic interests. This makes the theory that technology would bring about global English even stranger. To be sure, some nuanced reports at the time maintain McArthur and Kachru’s respect for heterogeneous

language use (e.g., Todd 1999), yet as seen below, those who promoted global English in nonfiction about the Internet were captivated by the potential for unequivocal and uniform transformation.

Research questions

The dot-com era is marked by contradictions: the multilingual capabilities of computers, the belief that technology would force linguistic changes, the choice of a character set that favored English for the Web, and nonfiction writing that predicted global English. The objective of this research project is not only to untangle these contradictions but also to demonstrate the importance of this episode for those who work with technology and language education today. Accordingly, the project seeks to answer three interrelated research questions:

1. Nonfiction literature about the future of English is often polarized: either the Internet will compel everyone to use English, or users will resist the totalitarian force of global English. This does not fit with thinking in STS. What is left when one deconstructs this binary?

2. To what extent can research into nonfiction literature inform language professionals confronting new technology today, such as generative artificial intelligence, in pedagogies, research, and writing?

3. Given that the assumptions about technology and language use have so thoroughly infused language learning pedagogies, how might research into nonfiction writing support CMLA for those preparing to work (or already working in) multilingual environments?

Relevant literature

Critical multilingual language awareness

The need to understand the ideologies that undergird assumptions about language use has been powerfully stated by proponents of CMLA. For those interested in ameliorating global inequality in language use, studying the way nonfiction literature about technology perpetuates the cultural capital of English-speaking countries is instructive. Similar to the aims of STS, CMLA hopes to create a sense of estrangement regarding accepted norms.

As suggested by García (2017), CMLA pedagogy often takes the form of accepting multilingual students, and one can see a shift in focus from inculcating knowledge about a supposedly pure language to preparing polyphonic student speakers for a multilingual world (p. 270). Hélot et al., describing their multilingual pedagogy, offer an insight that is important for the present analysis: calls for English-language education at the start of the 2000s were tied to the presumption that advanced language skill was needed to participate in the global world, where “things, people, and money” flow easily across borders (qtd. in Hélot et al., 2018, p. 201). This idea, which was promoted by technology enthusiasts during the dot-com boom, has become a limitation in language-learning pedagogies. Hélot et al. offer an alternative to the hegemonic and colonial ideologies that infuse language education.

Studying nonfiction literature about technology can reveal the bias that CMLA seeks to thwart. As noted by Peter De Costa and Koen Van Gorp (2023), language learners and their teachers can benefit from an awareness of how power influences their expectations and aspirations. Along these lines, the present paper seeks to show how linguistic norms are socially created. The objective of this research is to show how research into primary sources about the Internet can supply important insights into, as De Costa and Van Gorp note, how “language, power, and ideology intersect with each other” (p. 555). In the spirit of asking educators and students to reflect on their own situatedness in language learning, the present study

illuminates assumptions about language and power that are conveyed by nonfiction literature about technology.

As will be seen below, writers of nonfiction about the Internet at the end of the last century presume that English will continue to spread – wiping out other languages as it does – but perhaps more importantly, that English is necessary for users to exploit modern technology. This is an ample illustration of the idea that language norms are socially constructed and exemplifies their intersection with ideology.

Nonfiction literature about technology

Evidence about the ideological support of the cultural capital of English speakers might seem elusive, but in fact nonfiction writing has long been studied for traces of ideologies. One tested way to study the kind of ideology described by CMLA is nonfiction literature in English.

Literature in English might be presumed to be fiction or poetry with lasting artistic merit. However, the category includes genres of prose as well. Nonfiction genres are often included in literary study, such as: journalism, essays, criticism, correspondence, memoir, autobiography, travel narrative.⁴ This paper studies writing about technology as one would study other nonfiction literature in English, but this methodology is not unique to this investigation. Previous work by STS scholars show that nonfiction writing has been

⁴ The tenth edition of the classic *Norton Anthology of American Literature* (Levine & Gustafson 2022), for instance, contains poetry and fiction, as might be expected. It also includes famous nonfiction literature. For instance, there are stories of enslavement, like Olaudah Equiano's *The Interesting Narrative* and Harriet Jacobs's *Incidents in the Life of a Slave Girl*. The anthology includes sermons and essays like Ralph Waldo Emerson's "The American Scholar" (as well as correspondence by Emerson and others). Scientific texts are represented, even in the anthology of the early years of the U.S., such as Thomas Jefferson's work of natural philosophy, *Notes on the State of Virginia*.

an important tool for understanding the interactions among science, technology, and society for decades.

For instance, Latour and Woolgar (1986) are pioneers of discussing technical endeavors as nonfiction literature. One chapter – appropriately entitled “Literary Inscription” – describes how the work in Jonas Salk’s research laboratory was motivated by literature: writing, annotating, and exchanging texts. Lab workers, Woolgar and Latour claim, interact intensely with notebooks in a way that rivals only “a few particularly scrupulous novelists” (p. 48). Because their scientific activity aims to produce written documents, Latour and Woolgar write, even people who are unfamiliar with some of the scientific ideas can make sense of the laboratory activity because it utilizes well-known literary activities like “writing, persuasion, and discussion” (p. 52). Not only the end product, but also meetings, consultations, and small talk are centered on documents. Nonfiction literature is the nexus of scientific activity and, as Latour and Woolgar point out, can provide insight into technical culture.

Latour and Woolgar took an anthropological approach by visiting the Salk laboratory for more than a year. Shapin and Schaffer (2011), though, study nonfiction literature emanating from Robert Boyle’s laboratory in the wake of the English Civil War to evaluate long-lasting misconceptions about scientific culture. Although it is impossible to visit Boyle’s laboratory and witness the inception of the scientific method, Shapin and Schaffer examine nonfiction literature to construct an “insider’s account,” much the same way as Latour and Woolgar offered a vista onto the daily work of scientists. Their examination of the writing by Boyle and Thomas Hobbes regarding the existence of a vacuum, thus, shows that subsequent nonfiction stating that Hobbes was wrong and Boyle was right is a caricature, not the most interesting analysis. Instead, Shapin and Schaffer show a fundamental shift related to the reliance on personal observation rather than *a priori* fundamental principles that was important part of the debate.

After work like Latour, Woolgar, Shapin, and Schaffer, many scholars have used nonfiction literature to show that technology is not separate from the social world. These insights from STS suggest that technology will not have an independent impact on society in the context of language use as well.

Technological determinism

In the present study, one can see that some authors promote an inevitable and uniform connection between technological innovation and social change. STS scholars have already offered one way to classify this type of nonfiction literature about technology: determining the authors' adherence to *technological determinism*. Popular literature often attributes a direct and inevitable transformation of social practice by technology, an ideological discourse that STS scholars call a fallacy. Using the frame of technological determinism results in the belief that technology imparts social changes inevitably, uniformly, and unilaterally. Writers who proposed that successful diffusion of Internet technologies would inexorably promote the use of English and disadvantage users of other languages were following an interpretation based on technological determinism.

When looking at the exemplars of nonfiction writing about the Internet, it is clear that the label of determinism might need some nuance. The work of Bruce Bimber (1994) is helpful for his suggestion that technological determinism is too broad of a term. He breaks it into three types of deterministic analysis, which he calls *nomological*, *normative*, and *unintended consequences*. Nomological determinism, Bimber states, is when technology is assumed to operate autonomously, developed apart from culture and then having a uniform (and unidirectional) impact on the social world. Those who use this framework, according to Bimber, suggest that advances in technology force “social adaptations and changes” (p. 84). The normative type of determinism, Bimber says, is when technology has the effect of making the use of a technological device – or the results it produces – seem not just normal but also the only and best way to

achieve a social good. For instance, industrial societies place a high premium on “efficiency and productivity,” and these ideals guide the development and use of technology (p. 82). The last type, according to Bimber, is that the development of technology can have an impact on society that was not anticipated by its promoters. As an illustration, he says the early proponents of the automobile thought it would be more hygienic than horse-driven vehicles, so the environmental consequences of petroleum-based transportation emerged “unsought and uncontrolled” (p. 85). All three types attempt to describe the relationship between technology and society and can be used to classify the extant nonfiction literature connecting language use and the Internet during the dot-com boom.

CMLA’s interest in norms is a natural fit with the normative approach, which is also most favored among STS scholars. Journalistic accounts of technology, however, often rely on nomological determinism, including reports about the Internet. Some famous scholarship is in the nomological vein: Bimber cites Jacques Ellul’s *the Technological Society* (1970), to which might be added works by Marshall McLuhan like *The Gutenberg Galaxy* (1962). However, STS scholars convincingly eschew this approach, demonstrating how various social contexts lead to different innovations and uses. Building on the foundation provided by Latour, Woolgar, Shapin, and Schaffer described above, Raymond Williams’s work (2008) on the history of broadcast technology shows how it was utilized differently in the United States and in Germany. Thomas P. Hughes’s work (1983) on the deployment of electrical systems shows how political circumstances shaped its diffusion in New York City, London, and Berlin. Technological solutions interact with local conditions, and many times innovations result as technology is transferred into new settings. These scholars make it clear that technology cannot force immediate and uniform changes as it spreads.

This theoretical basis was established well in advance of authors of nonfiction literature using technological determinism to describe the likelihood of global English during the dot-com boom. To some extent, the development of a multilingual Web demonstrates a well-known interpretive frame that STS scholars call *social constructivism*. STS scholars do not wish to say that society determines technology (i.e., social determinism) as a corrective to the fallacy that technology determines society (technological determinism). Instead, they show that an initial plurality of technical solutions or scientific explanations are eventually stabilized into one answer, and that stabilization inevitably fits in with existing social norms, technical infrastructures, and scientific beliefs. This process of plurality and stabilization are readily seen in the story of multilingual Web technology. The many possible solutions to online communication represent the plurality phase. The concept of stabilization, though, offers a way of improving the understanding of Berners-Lee's decision to develop the technology in a way that favored English-language users. This choice fit in with the accepted social norms about the anticipated users of technology. The delay in accepting multilingual technology, though, is not explained by this theory.

The resistance to multilingual technology can be explained by the thinking of another foundational theorist, Thomas Kuhn (1970). Kuhn noted that everyday science takes place within a frame of acceptable investigations and interpretations he called *normal science*. Innovators in science and technology assume that their work can be transformative and that old ideas are easily retired. This is not often the case, however, because industries and universities find new ideas disruptive, and it is expensive for them to reimagine routine procedures. As a result, aberrant data are ignored or reinterpreted in order to match the existing paradigm, keeping it alive long after it should have been discredited. Consequently, actual revolutions are quite rare. One key pedagogical takeaway from Kuhn is his statement that only way to see the resilience of paradigms is to experience how they initially accommodate contradictory information and then finally see their collapse. This experience is not easy to come by. However,

a vicarious experience can be had through studying contradictions in nonfiction literature about technology.

As illustrated by STS scholars, paradigms have a profound impact on who is deemed best suited to conduct science and which solutions are the most suitable. Accordingly, the most useful question to analyze nonfiction literature is not who was on the right side of a debate. Adding to the example of Boyle and Hobbes, Ian Hacking (1999) has pointed out, in the realm of geology, that the mineral dolomite is named after Déodat Dolomieu, who was actually mistaken about the rock's origins. Giovanni Arduino made a better deduction, but he was not as well connected as Dolomieu. It might seem that nothing could be less socially constructed than a rock, and yet Hacking has shown that even in this physical science, facts are filtered through social environments. To say that Arduino was more correct than Dolomieu misses the point: the cultural capital of an investigator influences the reception of scientific knowledge.

If knowledge about rocks can be shown to be socially constructed, surely the same insights can be used to analyze the influence of thinking about communication networks. Along those lines, the important takeaway from nonfiction literature about the Internet is not who was on the right side of the debate about global English: clearly, the prognosticators were mistaken. Instead, an investigation should reveal how the prevailing paradigm, in this case English speakers' cultural capital, was part of the normal science that hindered the paradigm shift. The resilience of the old paradigm, which contradicted not only accepted thinking in STS but also the work of linguists at the start of the dot-com boom, demonstrates the need for additional analysis at the intersection of technology and society. The objective of the current project is to fill that gap.

Methodology

STS insights about determinism suggest a methodology to seek evidence of cultural capital in nonfiction literature about technology. Primary sources that assert a change in language use because of the Internet were analyzed for traces of the privilege afforded to anglophone users and the benefits of the cultural capital held by English-speaking countries.

In order to study theories about global English and the Internet, published nonfiction articles asserting a connection between the Internet anticipating the transformation English into an (or *the*) international language were found through Google search, Google Scholar, Jstor, and Project Muse. Relevant search terms like “English and the Internet” and “Global English and technology” were used. The date range tool provided by Google and Jstor was used to limit results from 1983 (the start of the internetworking protocol TCP/IP) to 2005 (the date of the internationalization of domain names); Project Muse does not have a date range option, so sources were arranged in reverse chronological order and examined from 1983 to 2005. Books, articles in magazines and journals, and Web pages were returned by the search. The initial list of primary sources was supplemented by backtracking citations to their original sources.

A dozen primary sources⁵ were selected because they revealed the beliefs of practitioners at the time when the increased use of Internet-based technologies seemed to inevitably promote English. None appeared before the dot-com boom. The goal was not to find every mention of Internet use, but to select primary sources that represented the thinking that Internet-based technology added oil to the global spread of English. These exemplars were classified by how the authors describe the connection between technology and society,

⁵ Lockard (1996); Specter (1996); Yates (1996); Crystal (1997), second edition in 2003; Godzich (1999); Pakir (1999); Tsuda (1999); Waldruff (2000); Crystal (2006), first edition in 2001; Nunberg (2001); Hjarvard (2003); Raley (2003).

either nomological or normative. From there, analysis of the assumptions and outcomes was made.

Nonfiction literature about global English

The assumption that global English was inescapable, and that it would inevitably create second-class citizens, was a popular theme of nonfiction writers at the end of the twentieth century. These authors assert a nomological determinism. For instance, Michael Specter (1996) writes that, in addition to a computer and a telephone line, potential netizens need “a robust command of the English language” He continues:

whether you are a French intellectual pursuing the cutting edge of international film theory, a Japanese paleobotanist curious about a newly discovered set of primordial fossils, or an American teen-ager concerned about Magic Johnson’s jump shot, the Internet and World Wide Web really only work as great unifiers if you speak English.

Others blandly write that the Internet was created by English speakers and thus it nomologically promotes English. Yates (1996) blandly states (using the passive voice, making it seem like the Internet is an agentless force) that the creation of the Internet required text stored in computer memory and passed along computer networks in a way that favored English: it was “the standard that was agreed upon” (p. 110). Later, he writes that the dominance of English-speaking users of the Internet is not imperialism, but just the technical necessity of preparing text for electronic transmittal (p. 115). Pakir (1999) writes enthusiastically about English making borders “porous,” going as far as saying that the Internet makes the world “borderless” (p. 108); he notes later that speakers of other languages “have to” communicate in English when they are in cyberspace (p. 111). Nunberg (2001), writing a few months before the dot-com bust, notes that the Internet was “an American development” and thus spread fastest among the English-speaking world. He goes on to say that a new standard of English will emerge, disfavoring people who

are not native speakers but also those native speakers who are too formal. In the future, privilege will be afforded only to those in command of colloquialisms like “you’ve gotta be kidding.” Hjarvard (2003) states that the Internet’s TCP/IP protocol, like most computer code, uses English, and thus English has become the standard “for oral and written communication across national frontiers” (p. 76). Later, he asserts that the fact that more languages are appearing on the Web will not displace the importance of English, which will always be the “lingua franca” of users of Web when they cross linguistic boundaries (p. 87). For these authors, Internet-enabled communication seems to unilaterally – deterministically – require the use of English, reflecting a stabilization of the technology, despite the plurality of solutions that were available.

Like Specter, Yates, Nunberg, and Hjarvard, many authors were under the influence of nomologic technological determinism, caught in a binary debate that either the Internet would enforce or would not enforce the use of English. These are two sides of the same coin, and critics of this type seemingly disparage those who are not native speakers of English, suggesting that their limited capabilities will prevent them from gaining the most from the interconnected world. An exemplary work of nomological literature is offered by Joe Lockard (1996), a cultural critic with some interest in translation, who rails against what he calls “cyber-English.” Calling cyber-English “the latest extension of a centuries-long drive toward extinction of small tribal languages,” he suggests that the Internet has helped turn English into a commodity that “can be sped across international borders as customs-free bits.” The Internet makes English indispensable, and the supposedly free inquiry and debate promoted online is marred by those who make *ad hominem* attacks against people with “limited English skills.” Because English is a prerequisite for using the Internet, Lockard continues, the “potential for social empowerment” is undermined: “anglophone technology controls the contents of subaltern mouths,” he writes. Even as he purports to support people who are not native speakers of English, his use of words like “tribal” and “subaltern” to describe speakers of other languages implies some bias. What makes this bias more troublesome

is the fact that this requirement for English was a design decision, not an intrinsic characteristic of the Web. The stabilization of this technology in a way that favored English speakers was just a paradigm, and one that could have been changed (and soon would change).

Furthermore, Lockard's argument is predicated on a core-and-periphery model that might be offensive to those living and working outside of anglophone, industrial countries. For instance, he dismisses the effort to bring other languages to computers. New Web browsing applications that can display languages other than English, he says, are limited in distribution and are more likely to be found outside of the countries where the non-English speakers live. Lockard states that software that claims to be polylingual is really just supporting English. Computers are programmed in machine languages that are based on English, making manufacturers' claims that their software is available in more than a dozen languages an example of "hegemonic culture." Lockard dismisses his contemporaries who claim that cyber-English is a kind of Trojan horse by which "denizens of powerless peripheries" may "subversively transform the center." Even though Lockard wonders why nonnative speakers are assumed to be desirous of flowing, complex English, he also portrays them as victims of an oppressive force. He displays the nomological account of Internet-enabled English vividly, particularly in the way he was unable to imagine a new paradigm of online communication.

At one point in his essay, Lockard veers into a normative account, although it is separated from using technology. The motivation for funding to sponsor worldwide English-language instruction, he writes, is to "reassure international capital [entities]" that they will have "a technologically competent labor force conditioned to passively accept the demands of capital[ism]," he writes. In this milieu, English is not an entry into a social world or a form of "self-actualization," but the "crushing" pressure of middle-class families to differentiate their children from the working class. Nevertheless, Lockard does not state this objection in terms of the normative power of technology. Instead, he makes an undeveloped

allusion to “Macaul[a]y’s 1835 minute on Indian education that advocated civilizational English over vernacular culture.” Here, he refers to the first faculties of English, which were established at universities by the British in nineteenth-century colonial India in order to teach Indian managers about British literature and culture so that they could be successful intermediaries between local workers and colonial administrators (Gupta 1995, p. 73). Those who love literature and the arts might assume that English language instruction would give students an entry into a world of beauty, independent thinking and social connections, but drawing a line from Thomas Macaulay to online English shows that not everyone has the economic and social privilege to discuss art for art’s sake. Lockard does not return this critique to the prediction of the Internet’s global English. He could have brought the normative account back to technology by writing, for instance, that the kind of English valued by the Internet, online English instruction, and machine translation is attuned to the commercial needs of transnational corporations that sponsored Internet connections in the dot-com era. This lapse accentuates the nomological notion that technology is separate from the social world.

An excellent example in the popular press of nonfiction literature making a nomological assertion about English is found in the *Atlantic Monthly* at the end of the dot-com boom. Like Lockard above, and Crystal below, Waldraff (2000) makes use of Airspeak as a metaphor for the influence of technology on language use. In order to ensure safe and easy communication among the world’s airplane pilots and ground-control stations, a simplified form of English (i.e., Airspeak) is used. “Certainly, the world’s ships and airplanes are safer if those who guide them have some language in common,” she writes, but the problem comes when “anything out of the ordinary happens” (p. 60). For Waldraff, this is a lesson about the kind of communication enabled by technology. English speakers might anticipate that the Internet will foster robust conversation, but the reality will be that Internet-enabled English speakers will have only a functional fluency like that of airplane pilots and ship captains. For her, the growing use of English is just a corollary to the “accident” that the Internet was invented in English-speaking countries. Again, it can be seen that a

nomological account makes it seem like an external force favored English speakers, even though the theory of social construction makes it obvious that stabilization comes by selecting the technological solution that best meets social norms.

Waldruff presumes that, had the Internet come from Japan or China, English would no longer be expanding in the world. However, this disassociates technology from society. She suggests that advances made in mobile communication in Scandinavian countries might lead to an increase of worldwide speakers of Finnish, which did not come to pass. By the time of her writing, Internet users could use many languages thanks to Unicode. The paradigm of Internet English, though, still held sway. The twentieth century had seen considerable investment in English training from the U.S. and UK, following those countries' centuries-old ambition to make English a global language (see, for instance, United States Senate Foreign Relations Committee (1945) for a description of efforts in this regard). Even though there is nothing intrinsic about the English language that makes it conducive to discussions of science and technology, the cultural capital of the English-speaking world made this connection seem natural. English was subtly encoded in the Internet's code, certainly, but it also fit in with the already-existing expectations formed by decades of soft-power investments.

Nonfiction literature about technology-propelled English is not limited to the popular press. Cultural studies scholars similarly asserted their hope for a benevolent English regime without recognizing the nomological determinism inherent in their arguments. A universal language, states Godzich (1999), has long been a dream of philosophers, but it has become big business, earning astonishing sums for people in the U.S. and the UK. Speaking in French at an anglophone symposium in Tunisia about global English, Godzich recognizes that many speakers of English cannot understand each other; the British cab driver is an example of an English speaker who many find incomprehensible. Godzich predicts that a new language is on the horizon. Similar to a science fiction author, he states that the many varieties of English will coalesce into a single, simplified world

language for easy communication that should no longer be called *English*:

Il serait sans doute utile d'abandonner la dénomination d'anglais pour cette langue et l'appeler le "global". Le "global" se définirait comme la langue d'expression utilitaire adéquate pour toutes les activités à faible liaison locale. Son emblème serait la langue des présentateurs de la chaîne CNN dont on sait qu'ils viennent de tous les coins du globe et qu'ils sont soumis à de sévères contraintes linguistiques: ... CNN est une transnationale qui ne reconnaît pas de frontières (p. 33)

It would probably be useful to abandon the appellation English for this language and call it "Global." "Global" may be defined as the language of utilitarian expression that is adequate for all activities that have a weak local connection. Its exemplar would be the language of CNN presenters, who one knows come from all corners of the globe and are subject to severe linguistic constraints: ... CNN is a transnational entity that does not recognize borders.

The potential of this English that transcends borders is limited, in some ways, due to Godzich's adherence to the core-and-periphery model inherent in the English-propelled Internet. Rehashing an outdated idea, Godzich says that his "Global" is stripped of local contexts. Learning English for special purposes, like helping tourists or for staffing call centers, is not global English; this is "*l'anglais alimentaire*" – a subsistence or workaday variety of English that is not the worldwide language Godzich is looking for (p. 43). Like Crystal, Waldruff, and Lockard, Godzich notes that the global English needed to support a technological society potentially creates a divide between functional users of English and those with an advantage from studying a broader range of English. Along with other participants in the *boundary 2* symposium, one of Godzich's overall points is that this new English will not be monolithic or repressive. He uses the linguistic term "diglossia" in his title, referring

to the idea that a region might have a “high” standard language and a “low” spoken vernacular language. (Godzich’s contemporary McArthur (1987) makes the example of Classical Latin, spoken by an elite, and the popular regional Latins that would become the Romance languages after the fall of the Roman Empire.) Like Crystal below, Godzich suggests a division among English speakers based on their language ability.

Although Godzich successfully demonstrates that English speakers will not be oppressed by technology-enabled global English (i.e., the nomological account), Godzich does not detail the way it will impact customs and practices (i.e., the normative account). Godzich and the other *boundary 2* contributors valorize the counterhegemonic strategies found in youth cultures that rely on an international English, but also demean those who enjoy wearing clothing with English slogans. They emphasize almost fetishistically the individuality that is possible through oral (unwritten, vernacular, “low” English) language under the umbrella of Global. Consequently, one wonders if speakers of utilitarian English will be afforded the same globetrotting flâneur status accorded to the contributors to the special issue. Indeed, Godzich uses the metaphor of the big bang to describe worldwide English, which to him suggests that it is expanding ever outward. The metaphor has connotations that Godzich does not mention, such as the tremendous, inevitable force that creates a new reality by destroying everything that existed previously. The elite speakers at the symposium seem unmolested by the devastating forces as they portray local people as able to use language only as a shelter.

Another limitation of the deterministic analysis of Godzich and the other writers for *boundary 2* is their failure to anticipate what would happen when the Internet became more widely available in Tunisia, the country that hosted their symposium. Based on the country’s difficult relationship with the freedom of expression, it was not surprising that Tunisia would be one of the thirteen first called “enemies of the Internet” by Reporters Without Borders (2006). Deibert et al. (2008) note that Tunisia carried out a “focused, effective system of Internet control” (p. 398; this regime was active from 2001

to 2011). Deibert et al. detail the Internet censorship experienced within the country, where blocks against, e.g., dissenting voices and LGBTQ+ dating services were coupled with judicial attacks on journalists. The *vive la résistance* spirit that *boundary 2* saw in youth culture's counterhegemonic response to global English failed to anticipate this backlash or theorize a way to protect users from the violence that would be leveraged against those who used their voices.

The nonfiction literature reflecting English-only computing can also be found in linguistics scholarship, even though the current in the field had already turned away from the core-and-periphery model. One scholar writing about global English at the turn of the century was linguist David Crystal, who wrote *Language and the Internet* in 2001. By the time of this book's second edition (2006), he had to backtrack his sentiments from just five years earlier. Although the Internet "was originally a totally English medium," he writes in 2006, "the presence of other languages has steadily risen" (p. 229). The norms of the U.S. and the English-speaking world are implicit in Crystal's argument. For instance, Crystal celebrates the freedom of expression that the Web will occasion, bringing opportunities for many to present their ideas with a disregard for the niceties of proper grammar and good diction. When he writes about the legal challenges of the new medium, he focuses on copyright, a concern of the business-focused dot-com Web. Crystal suggests that electronic communication will support the freedom expression by breaking through barriers, which causes him to miss some important trends. He admires the creativity of webmasters of erotic websites who use innocuous words to evade the rudimentary Web filtering software available at the time. (This technique was also used to slip child pornography past automated censors.) Europeans, who appreciated commerce and the freedom of expression less and valued the protection of children more, were the first to demand that international websites localize their content to meet national laws that protected children and prohibited the sale of Nazi paraphernalia (see, e.g., Mangalindan & Delaney, 2000). Crystal's preoccupation with freedom of expression led him to miss the power of cultural norms in stabilizing a technological solution from its initial plurality, even

though as a linguist he had in fact studied the power of social norms in other contexts.

Crystal is a good example of an author who was influenced by the old paradigm of nomological revolution, which by this point had outlived its usefulness. The cultural capital that adhered to English is implicit in his dictum that “language is an immensely democratizing institution” (p. 172). The privilege inherent in this statement is contradicted by the anecdotes he reports. For instance, he notes the 1999 push by the prime minister of Singapore for the National Television Corporation to promote standard English over Singlish. This led to a storyline that sent a popular television character to school to make his English more like that of native speakers (2003, p. 175). Crystal also repeats a 1996 comment by U.S. Vice President Al Gore, who heard that “the 8-year-old son of Kyrgyzstan’s former President Akayev” told his father he wanted to learn English “because the computer speaks English” (2006, p. 229, n. 36). Today, one would say that these anecdotes are an ill fit with ideals of democracy. The change of paradigm is evident in that, twenty years later, educators would not assert that one must abandon one’s national language (and one’s identity) because the languages of countries that are not among the world’s most prosperous are incompatible with technology.

The special advantage accorded to technology during the dot-com boom is evident in Crystal’s 1997 *English as a Global Language*. The book’s early chapters describe how the economic and technological success of English speakers provided cultural capital that enforced the norms that led to the language’s popularity. Here, he deftly notes how the prestige of English was increased by inventors in the U.S. and UK, as well as growth of those countries’ economies (p. 81, ff.). This shows how English accumulated cultural capital by being the language of inventors, and Crystal also suggests that those wishing to obtain funding for their own work needed to speak the language of their investors. The first part of the book demonstrates a normative analysis, but like Lockard (above), this approach is lacking when Crystal turns to a discussion of Internet technology, showing how the dream of the disruptive potential of the Internet tricked even established scholars. By the time of the book’s second edition (2003),

he admits that speakers of languages other than English have been coming to the Internet. Despite this caveat, he still maintains his conviction that technology was driving English use: “the head start English has had means there is more high-quality content on the Web in English than in other languages” (p. 119). He predicts that a new standard English for worldwide communication will spread around the world (p. 148). Local, richer varieties that are not mutually intelligible will proliferate, and communities of English speakers will communicate using a utilitarian, simplified English.⁶ This is not so different from other authors’ suggestions that those who have advanced reading and writing ability at the core are superior to those who work with regional varieties at the periphery.

Today, members of various language communities engage in complicated discussions in English about subject areas that are important to them, and their vocabularies are rich enough, even if their grammar may be lacking and their vocabularies in other areas might be less developed. Participating in social media, discussion boards, and other Internet-facilitated communication, one can see detailed conversations in areas that netizens are passionate about. People engage in robust conversations in English with those who share their interests in popular music, television, movies, and streaming series; fighting climate change; discussing anime and manga; fighting for social justice, and so on. The vision of a homogenized, streamlined business English is, to be sure, the kind of communication valued by users of the Web, e-mail, blogs – not to mention what some educators anticipated their students would use for careers using these media. However, that is a stylistic norm. In other words, the fact that some international communicators value short, direct conversations with crisp English usage has not prevented others from expressing their love for post-impressionist painting, Taylor Swift, green lifestyles, *et cetera*.

⁶ In recent years, Crystal (2022) has said that the norms of the language have changed: Internet-enabled communication brings speakers of varieties of English into contact with each other. As a result, he says, today’s English educators must prepare students for a multilingual world.

As noted by STS scholars like Shapin and Schaffer, it is not helpful to say that the losers of a debate were mistaken. The failure of turn-of-the-century authors to appreciate their own cultural capital led them to assert utopian potentials. From this position, they were unable to predict the conflict between technology and culture that would result in an effort to protect local ideologies. The response to the threatened norms was not, after all, a nomological discussion about the harmful, universal, and inevitable impacts of Internet-enabled technologies or even a rejection of the technologies. Instead, policymakers in Tunisia (and in so many other countries) directed engineers to block content that did not support national ideologies. These authors had considered the technology to be stabilized and that its use would match their own expectations, but policymakers and engineers used the technology in a different way. The dichotomy implicit in debates over nomological approaches is inadequate for addressing these developments.

Alternatives to the nomological approach

The authors of nonfiction literature who steered clear from the nomological analysis of the relationship of the Internet and English are scarcer, but they did publish during the dot-com boom or shortly thereafter, suggesting that the nomological approach found in most literature was not the only way people were thinking.

An article by linguist Yukio Tsuda (1999) demonstrates the difficulty in finding other voices. Tsuda often relies on a nomological viewpoint, which hinders appreciation for his normative analysis. Writing at the height of the dot-com boom, Tsuda replicates the core-and-periphery argument noticed earlier, worrying how English proficiency had become something of a proxy for international power:

native speakers of English reign as a prestigious ruling class of international communication: they can easily express their ideas any time, while non-native speakers and people who do not speak English constitute the ‘muted’ working class of international communication: they are

compelled to learn English and have difficulty expressing their ideas. This is what I call the ‘Class Structure of International Communication’ on the basis of proficiency in English. (p. 156)

Tsuda goes to some length to say, though, that technology and worldwide English are not independent forces of nature. As an example, Tsuda refutes those who claim that messages of freedom caused the fall of the Berlin Wall in 1989. This analysis runs contrary to cyberoptimists like Hauben and Hauben (1996) who proclaimed that the Internet was a great equalizer. Hauben, the author who coined the term *netizen*, radiates enthusiasm for the transformation technology would bring to the “the people of the world,” without thinking about people who do not speak English. Hauben asserted the Internet offers a new means for “peaceful assembly,” which “allows for people to take control over their lives, rather than that control being in the hands of others.” Hauben and Hauben (1998) and others promoted the notion that the Berlin Wall fell because of “increased communication” provided by the Internet. As pointed out by Tsuda, though, the *Wende* was a result of unequal authority between East Germany and Moscow, not people using satellites, personal computers, and the Internet to discuss freedom.

The normative power of the paradigm that the English-Internet is an opportunity for freedom is countered well by Tsuda. The example he uses is a shift in information policy. In the 1970s, the United Nations had demanded a “New World Information and Communication Order” to address the fact that just a few communication centers were responsible for providing the majority of news and information to the world’s population. The UN asserted that confronting this consolidation of information networks was essential to support worldwide economic development, but, as Tsuda says, it was ignored by the U.S. and the UK, two of the beneficiaries of the oligarchic communication regime. The situation worsened with the advent of the Web, according to Tsuda, because the metaphor of the Information Superhighway lessened interest in information policy seeking to address imbalances in the creation of news content (p. 161). In other words, the dream of the disruptive and penetrating

potential of universal Internet-enabled technologies sidelined the discussion about information inequality. Scholars like Godzich (above) had described CNN as an irresistible force of global English, but Tsuda points out that this dominance was and still could be critiqued and ameliorated.

Another author of nonfiction literature who deftly avoids a nomological interpretation is Rita Raley (2003), who has an expertise in cultural studies. She points out how the technical limitations and the user expectations of translation software are likely to loop back onto language use. The facile dreams of machine translation, Raley points out, match with the already outdated idea that one language can readily be transformed into another. Translation, Raley reminds her readers, has already been proven to be less than transparent, no matter what those writing about machine translation like to think: the solution is not as simple as connecting a series of automatic algorithms. There is an ethical problem here, she points out, because the dream of transparent translation eliminates “extra-linguistic” factors, “privileging grammar over rhetoric.” At the same time, the myth of transparent translation disregards linguistic differences, with the output seemingly free from ambiguity (pp. 293-294). For Raley, global English and machine translation spring from a common source: technocracy. This common ancestor reinforces norms like “functionality and efficiency” (p. 307). As a result, users tend to think that understanding is uncomplicated, aspirations are universal, and cultural differences are irrelevant. Unlike someone trapped in a nomological mode of analysis, Raley does not reject machine translation nor seek a refinement to the innovation. Instead, she calls for an intervention from the “critical humanities” (p. 292) that will make users aware of the limitations of the tools they use. The normative account helps her to break through paradigms and human values are at the center of new technologies, even ones that seem to be already stabilized.

Opportunities to foster CMLA

When considering literature that predicted the global spread of English caused by the Internet at the end of the 1990s, one can see that writers were mostly caught in a dichotomy between two poles of nomological accounts. Some asserted that one-sided, uniform social change was imminent, while others suggested that this dire outcome was overstated. Just a few suggest that the most important aspect is the way technology is used to support norms, which might be unfavorable. These insights point the way to pedagogical and research innovation.

With respect to the first research question, it is clear from the preceding analysis that those following nomological determinism (whether or not technology imposes changes on society) failed to anticipate the future outcome. As predicted by the STS theorists, the alternative to technological determinism is social constructivism, or what Bimber calls the normative account. Certainly, those with a better understanding of the social construction of technology, like Tsuda and Raley, anticipated what was to come when Internet technology collided with social norms. Those espousing the nomological approach failed to predict that the Web and Internet-based technology would not meet their exuberant, boundary-breaking predictions. Countries quickly became adept at blocking content that did not meet their ideological beliefs or legal standards; they modified the English-dominated Internet so that it did not pass across borders unchecked.

Following from this, it is clear that the better understanding gained from the study of nonfiction literature about technology can improve writing about technology and help those considering pedagogies that involve new technology. Although it seems that technology leaves users few options – accept the negative consequences or go without – this is a rhetorical position that ignores the very real interplay between technology and society. A normative account allows readers to see the compelling rhetoric as an effort to make users forget the role they play in how technology is used. This insight can be transformed into action in practical ways. For instance:

1. One finding related to the second research question is that the normative approach has an important role in education. Bringing these primary sources into the classroom can help students learn about the fallacy of technological determinism. In the metaphors used by authors who employ nomological determinism, humans seem adrift in the onslaught of technological change. In their view, technology develops according to its own internal logic, independent from society, and users adapt to new devices or reject them. This simplistic interpretation denies the role that users have in adapting technology in a way that suits not just their personalities but also fits in with their aspirations and ideals. The long story of the development of the Internet, after all, is a series of unintended developments: Abbate (1990) has stressed that the original intentions of Internet innovators often failed to be welcomed by users, who unexpectedly embraced features that were thought to be unimportant, like e-mail. Nonfiction literature that is fixated on a discussion of nomological determinism tends to deny the influence users have via technology choice. As noted by Kuhn, understanding new information can be difficult in a period of normal science because the old paradigm explains away aberrant information. Until the paradigm shifts, it is hard to accept new ideas. The experience of a paradigm shift can be hard to come by, but it can be imparted vicariously through the study of nonfiction literature.
2. The analysis of nonfiction literature elucidates how educators should resist pedagogies aimed at preparing learners for communication in “Global” because they are based on an inappropriate understanding of the connection between technology and society. This fits in with the third research question related to CMLA. Many authors predicted that technology choice would inevitably cause a two-tier outcome, with the majority of the world’s speakers relegated to practical English. Although this paper has focused on

nonfiction literature about technology, its implications can be felt in the selection and use of other types of literature in the classroom. For instance, Godzich, in an illustration of his idea about global English, suggests that the novels of Paul Auster are accessible to a wide range of readers, making them now more preferable to the novels of Toni Morrison, which introduce readers to a secret world. Due to the failure of this prognosis, other pedagogies must gain support. Respecting how language use reflects rich local traditions and showing learners how to develop specialized vocabularies seems more relevant than ever. Overcoming the presumption of the prevalent and persuasive core-and-periphery paradigm then becomes a pedagogical goal: international audiences at the so-called periphery can comprehend deeply, and indeed must be accustomed to dealing with complexities of understanding outside the supposed core.

3. This historical insight gained from normative approaches is also helpful for authors of new nonfiction literature about technology, as well as educators considering the use of technology as part of their pedagogies, which is another response to the third research question. When technological innovations enter into the popular imagination, it seems likely that a nomological discussion will be first and most prominent. In conversations about the classroom use of generative AI, like ChatGPT, nomological predictions that the technology will inevitably cause cheating or cause a loss of creativity seem prominent. However, less appreciated is how answers provided by generative AI will shape expectations about writing and knowledge. Asking students not to cheat and punishing them may not be successful unless both teachers and students address the norms that make generative AI output seem appealing. A normative investigation can reveal the limitations of generative AI's output. Given the fact that AI is often trained by material that is already in digital form, and that information is imbricated

in assumptions formed in the industrial, global north, AI-generated answers show a bias. Even though the dot-com boom is over, the norms from this era persist. As a result, the ideals of the Internet's global English have already led users to think that the corporate bias from the global north is normal. Without educational interventions that reveal normative determinism, the use of generative AI is likely to continue to exacerbate allegiance to this bias. Normative insights like the ones that come from the application of STS theory in this paper can better guide educators and authors who aim to use and analyze technology.

4. As an additional answer to the third research question, educators interested in fostering CMLA can bring the late-twentieth century primary sources that predicted global English into the classroom. Using insight from the normative approach, language learners and educators can benefit from the understanding that the interaction between technology and society is not like an outside force making unilateral changes. Instead, failed predictions like the ones described in this paper show how technology use validates certain kinds of social practices and degrades others. This does not mean that the social world supports the same values and belittles the ones favored by a particular technological solution. However, it can be an occasion to situate language learning, investigate biases related to cultural capital, and reconsider which values are the most important in communication.

Developing an awareness of normative technological determinism, then, can lead to effective pedagogies as well as research questions related to the way technologies are used and how their use might make individuals forget that a technological solution is just one option among many possibilities.

Conclusion

During the dot-com boom, nonfiction literature about the impact of the Web and other Internet services suggested that technology would diminish the use of languages other than English. This debate was rooted in discussion of technological determinism, but only of a certain type: whether or not technology unilaterally and uniformly transforms societies. The theory that the Web and other Internet-based technologies would favor English and forestall use by other language users is obviously incorrect, but the debate reveals technology's role in determining norms. Reading nonfiction literature with this background in mind can yield to a better understanding of the connection between technology and society for authors, researchers, and students.

Acknowledgement

An earlier version of this paper was presented at the “Liberal Arts in the Role of Cultural Capital” conference, the 1st International and 8th National Academic Conference on Humanities and Social Sciences sponsored by Mahidol University’s Faculty of Liberal Arts. The author is grateful for the comments and advice from the conference committee, panel respondents, peer reviewers, and other colleagues.

References

- Abbate, J. (1990). *Inventing the Internet*. MIT Press.
- Bimber, B. (1994). Three faces of technological determinism. In Merritt Roe Smith & Leo Marx, (Eds.), *Does Technology Drive History? The Dilemma of Technological Determinism*. (pp. 79-100). MIT Press.
- Crystal, D. (1997). *English as a Global Language*. Cambridge.
- Crystal, D. (2003). *English as a Global Language*, (2nd ed.). Cambridge.
- Crystal, D. (2006). *Language and the Internet*, (2nd ed.). Cambridge.
- Crystal, D. (2022). What's new in the English language? Kasetsart University, <https://www.youtube.com/watch?v=IMJOzvD9nNA>
- De Costa, P., & Van Gorp, K. (2023). Centering critical multilingual language awareness in language teacher education: towards more evidence-based instructional practices. *Language Awareness*, 32(4), 553-559.
- Deibert, R., Palfrey, J., Rohozinski, R., & Zittrain, J. (2008). *Access Denied. Practice and Policy of Global Internet Filtering*. Cambridge, MIT Press.
- Dvorak, J. (1992, September 15). Kiss your ASCII goodbye. *PC Magazine*.
- Ellul, J. (1970). *The Technological Society*. Trans. John Wilkinson. Knopf.
- García, O. (2017). Critical multilingual language awareness and teacher education. In J. Cenoz et al. (Eds.), *Language Awareness and Multilingualism* (3rd ed.). (pp. 263-280). Springer Cham.
- Godzich, W. (1999). L'anglais mondial et les stratégies de la diglossie. *boundary 2*, 26(2), 31-44.

- Gupta R. (1995). English in a postcolonial situation: the example of India. *Profession*, 1995, 73-78.
- Hauben, M., & Hauben, R. (1996). *Netizens Netbook*. <http://www.columbia.edu/~hauben/book-pdf/>
- Hauben, M., & Hauben, R. (1998). The evolution of Usenet, the poor man's ARPANET. *First Monday*, 3(7). https://cybra.lodz.pl/Content/1081/issues/issue3_7/chapter2/index.html
- Hacking, I. (1999). *The Social Construction of What?* Harvard UP.
- Hélot, C., Yoshimura, M., & Young, A. (2018). Educating English language teachers to critical language awareness: a collaborative Franco-Japanese project. In *International Perspectives on Critical Pedagogies in ELT*. (pp. 197-217). Springer International Publishing.
- Hjarvard, S. (2003). The globalization of language: How the media contribute to the spread of English and the emergence of medialects. *Nordicom Review*, 25(1), 75-97.
- Hughes, T. (1983). *Networks of Power: Electrification in Western Society, 1880-1930*. Johns Hopkins University Press.
- Kachru, B. (1991). World languages and applied linguistics. In Tickoo, Makhan L., ed.: *Languages and Standards: Issues, Attitudes, Case Studies*. (pp. 178-207). Southeast Asian Ministers of Education Regional Language Centre.
- Kroskrity, P. (2010). Language ideologies: evolving perspectives. In *Society and Language Use*, Jürgen Jaspers, Jan-Ola Östman, and Jef Verschueren, eds. (pp. 192-211). John Benjamins.
- Kuhn, T. (1970). *The Structure of Scientific Revolutions*. U Chicago P.
- Latour, B., & Woolgar, S. (1986). *Laboratory Life: The Construction of Scientific Facts*, (2nd ed.). Princeton UP.

- Leslie, C. (2016). Flame wars on Worldnet: early constructions of the international user. Arthur Tatnall and Christopher Leslie, eds.: *International Communities of Invention and Innovation. IFIP Advances in Computing Technology* 491. (pp. 122-140).
- Leslie, C. (2023). *From Hyperspace to Hypertext: Masculinity, Globalization, and Their Discontents*. Palgrave Macmillan Singapore.
- Levine, R., & Gustafson, S. (2022). *The Norton Anthology of American Literature, Tenth Edition; Volume A: Beginnings to 1820*. W. W. Norton.
- Lockard, J. (1996). Resisting cyber-English. *Bad Subjects* 24 (February). <https://web.archive.org/web/19970101080116/http://english-www.hss.cmu.edu:80/BS/24/lockard.html>
- McArthur, T. (1987). The English languages?. *English Today*, 3(3), 9-10.
- McLuhan, M. (1962). *The Gutenberg Galaxy: The Making of Typographic Man*. University of Toronto Press.
- Mangalindan, M., & Delaney, K. (2000, Nov. 21). French court orders Yahoo! to block sale of Nazi items. *The Wall Street Journal*.
- Nunberg, G. (2001, Dec. 19). Will the Internet always speak English? *The American Prospect*. <https://prospect.org/features/will-internet-always-speak-english/>
- Pakir, A. (1999). Connecting with English in the context of internationalisation. *TESOL Quarterly*, 33(1), 103-114.
- Raley, R. (2003). Machine translation and global English. *The Yale Journal of Criticism*, 16(2), 291-313.
- Reporters Without Borders. (2006). List of the 13 Internet enemies. <https://web.archive.org/web/20110430050508/http://en.rsf.org/list-of-the-13-internet-enemies-07-11-2006,19603>

- Shapin, S., & Schaffer, S. (2011). *Leviathan and the Air-Pump: Hobbes, Boyle, and the Experimental Life*. Princeton UP.
- Specter, M. (1996). World, wide, web: 3 English words. *New York Times* (April 14), sect. 4, p. 1. <https://www.nytimes.com/1996/04/14/weekinreview/computer-speak-world-wide-web-3-english-words.html>
- Todd, L. (1999). Global English. *English Today*, 15(2), 30-31.
- Tsuda, Y. (1999). The hegemony of English and strategies for linguistic pluralism: proposing the ecology of language paradigm. In *Worlds Apart: Human Security and Global Governance*, Majid Tehranian, ed. (pp. 153-167). IB Tauris.
- United States Senate Foreign Relations Committee. (1945). *First Session on Making English a World Language*. Government Printing Office.
- Waldruff, B. (2000). What global language?. *The Atlantic Monthly*, 286(5), 52-66.
- Williams, R. (2008). *Television*. Routledge.
- Yates, S. (1996). English in cyberspace. In Sharon Goodman and David Graddol, eds. *Redesigning English: New Texts, New Identities*. (pp. 104-144). Routledge.

Author

Christopher Leslie
Lecturer, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University
E-mail: christopher.l@psu.ac.th

Linguistic Strategies of Encouragement Used with Interlocutors of Higher Social Status and Motivational Concerns¹

Chonteera Kasornsiri and Wuttinun Kaewjungate
Faculty of Humanities, Kasetsart University

Received: November 26, 2024

Revised: March 8, 2025

Accepted: April 8, 2025

Abstract

This article explores linguistic strategies and motivational concerns associated with encouraging interlocutors with higher social status. Data were collected through a Discourse Completion Test (DCT) and an open-ended questionnaire from Thai speakers aged 20 to 60 years. Data were gathered from, 50 full-time workers and 50 students, totaling 100 participants. Four major linguistic strategies were identified for encouragement, presented in descending order of frequency: 1) strategies to express relationships, 2) strategies to relieve the listener, 3) strategies to gain agreement from the listener, and 4) strategies to provide straightforward encouragement. The findings indicate that the least frequently chosen strategies were those for straightforward encouragement, as the speakers preferred to demonstrate good intentions and humility toward interlocutors with higher social status. The results of this study highlight motivational concerns for giving encouragement to interlocutors with higher social status, indicating concerns related to the speakers' intentions,

¹ This paper is a part of the author's thesis entitled "Linguistic Strategies for Encouragement to Interlocutors of Different Social Status" Department of Thai Language, Faculty of Humanities, Kasetsart University

concerns related to relationships, and concerns related to the speakers' beliefs.

Keywords

encouragement, linguistics strategies, different social status, motivational concerns

กลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าและข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจ²

ชนมธีรา กาสศิริ และ วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาและข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจเพื่อให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด ข้อมูลที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ได้มาจากการตอบแบบสอบถามชนิดเติมเต็มกับสนทนาและชนิดปลายเปิด จากผู้พูดภาษาไทยตั้งแต่อายุ 20 ปี – 60 ปี แบ่งเป็นกลุ่มผู้ทำงานประจำ 50 คน และกลุ่มผู้ที่กำลังศึกษา 50 คน รวมทั้งหมดจำนวน 100 คน ผลการศึกษาพบกลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจทั้งหมด 4 กลวิธี เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) กลวิธีทางภาษาที่ใช้แสดงสัมพันธ์ภาพกับผู้ฟัง 2) กลวิธีทางภาษาที่ทำให้ผู้ฟังคลายกังวล 3) กลวิธีทางภาษาที่ทำให้ผู้ฟังคล้อยตาม และ 4) กลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจผู้ฟังโดยตรงไปตรงมา นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่าผู้พูดเลือกใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อให้กำลังใจคู่สนทนาโดยตรงไปตรงมาน้อยที่สุด เนื่องจากผู้พูดต้องการแสดงความปรารถนาดีพร้อมทั้งแสดงความอ่อนน้อมกับคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า ส่วนผลการศึกษาข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าพบ

² บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตเรื่อง “กลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน” สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อค้ำนึ่งที่เกี่ยวข้องกับควมประสงคข์ของผู้พูด ข้อค้ำนึ่งที่เกี่ยวข้องกับควมสัมพันธ์ และข้อค้ำนึ่งที่เกี่ยวข้องกับควมเชือของผู้พูด

ค้ำค้ำคัญ

การให้ก้ำล้งใจ, กลวิธีทงภษษ, สถณภษทงสังคม, ข้อค้ำนึ่งที่เป็นเหตุจูงใจ

บทนำ

คนเรามักกล่าวให้กำลังใจกันเมื่อพบว่าคู่สนทนาประสบกับปัญหาหรือเกิดความทุกข์ใจเพื่อให้อุสนทนาเกิดความเชื่อมั่นหรือคลายความทุกข์ใจจากสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ (Adler, 1956) Wong (2015) กล่าวว่า การกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจสามารถสร้างความมั่นใจ และสร้างแรงบันดาลใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ ดังนั้น การกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจจึงเป็นข้อมูลที่น่าสนใจนำมาศึกษาในมุมมองทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ เนื่องจากถ้อยคำที่ผู้พูดกล่าวให้กำลังใจนั้นสามารถส่งผลกระทบต่อความคิดและอารมณ์ความรู้สึกของผู้ฟังหรือคู่สนทนา

เมื่อพิจารณาการให้กำลังใจในมุมมองทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ อาจนับได้ว่าการให้กำลังใจเป็นวัจนกรรมหนึ่ง (speech act) เพราะสามารถกล่าวถ้อยคำแล้วก่อให้เกิดการกระทำได้ ดังที่ Austin (1962) กล่าวว่าผู้พูดมิได้ใช้ภาษาเพียงเพื่อสื่อความเท่านั้น แต่ยังใช้ภาษาเพื่อสื่อการกระทำต่าง ๆ ด้วย เช่นเดียวกับการกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจที่ผู้พูดมุ่งหวังให้ผู้ฟังคลายความกังวลและมีแรงกายแรงใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ต่อไป ทั้งนี้ Van (2011) จัดการให้กำลังใจตามแนวคิดกลุ่มวัจนกรรมของ Searle (1976) ได้เป็น 4 กลุ่ม กล่าวคือสามารถจัดการให้กำลังใจอยู่ในกลุ่มวัจนกรรมบอกกล่าว (representatives) กลุ่มวัจนกรรมชี้แนะ (directive) กลุ่มวัจนกรรมแสดงความรู้สึก (expressive) และกลุ่มวัจนกรรมผูกมัด (commissive) โดยขึ้นอยู่กับกลวิธีที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจ

อย่างไรก็ตาม เมื่อทบทวนงานวิจัยต่างประเทศที่ศึกษาการให้กำลังใจตามแนวทางวัจนปฏิบัติศาสตร์พบว่า Jung (2010) ศึกษาการให้กำลังใจของชาวอังกฤษและชาวเกาหลี ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าชาวอังกฤษจะเลือกใช้กลวิธีทางภาษาโดยตรงไปตรงมาและนิยมใช้กลวิธีทางภาษาที่สร้างความมั่นใจในการให้กำลังใจมากที่สุด ขณะที่ชาวเกาหลีจะเลือกใช้

กลวิธีทางภาษาที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจและมีแนวโน้มจะใช้กลวิธีทางภาษาที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านถ้อยคำให้กำลังใจ ส่วน Matsuoka et al. (2009, 2011) ศึกษาการให้กำลังใจของบุคลากรทางการแพทย์ในประเทศญี่ปุ่นที่ปรากฏในประเภทหนังสือทางการแพทย์รูปแบบการ์ตูนมังงะพบว่าบุคลากรทางการแพทย์มีการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาโดยคำนึงถึงเรื่องหน้า (face) ของผู้ป่วยตลอดจนอำนาจและระยะห่างทางสังคม เนื่องจากผู้พูดคำนึงถึงจิตใจและความรู้สึกของผู้ป่วย อีกทั้งงานวิจัยของ Van (2011) พบว่าชาวเวียดนามและชาวอเมริกันเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจแตกต่างกัน กล่าวคือชาวเวียดนามนิยมใช้กลวิธีทางภาษาที่ช่วยให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลายจากความกังวล ขณะที่ชาวอเมริกันจะเลือกใช้กลวิธีการให้คำปรึกษาและการคาดการณ์อนาคตในการให้กำลังใจ

งานวิจัยที่บทพจนมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจสามารถส่งผลกระทบต่อความคิดและอารมณ์ความรู้สึกของผู้ฟังหรือคู่สนทนาได้ วจนกรรมดังกล่าวจึงน่าสนใจนำมาศึกษาโดยเฉพาะการให้กำลังใจในสังคมไทย เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Gudykunst W, B. & Ting-T, S., 1998; Pongsapich, 1998; Jandt, 2010; Ongwuttivat, 2015) รวมทั้งเป็นสังคมที่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Satha-Anand & Boonyanate, 1992: p.147) ไม่เพียงเท่านั้นสถานภาพทางสังคมยังส่งผลต่อการเลือกใช้กลวิธีในการแสดงวจนกรรมต่าง ๆ ด้วย (Patcharatmora, 2001; Vatcharasuwan, 2004; Am-Ugsorn, 2007; Bunnag, 2007) ดังผลการวิจัยนำร่องเรื่องการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน พบว่าผู้พูดจะกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจคู่สนทนาไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพใดก็ตาม ผู้พูดจะเลือกให้กำลังใจคู่สนทนาเมื่อเห็นว่าคู่สนทนากำลังประสบปัญหาหรือมีเรื่องทุกข์ใจดังตัวอย่าง สถานการณ์การถูกไล่ออกจากงาน กรณีที่ผู้พูดเป็นรุ่นพี่และต้องการให้กำลังใจรุ่นน้องในที่ทำงาน ผู้พูดอาจกล่าวว่า “การย้ายงานครั้งนี้

ถือว่าเป็นแบบทดสอบให้เราก้าวต่อไป ขอให้จำวันนี้ไว้เป็นบทเรียน มันเป็นบทเรียนที่ยิ่งใหญ่ เราคงพิสูจน์ว่าหากเราได้ย้ายไปที่ใหม่แล้วคงพิสูจน์ให้คนอื่นเห็นว่าเรามีศักยภาพแค่ไหน” ขณะที่สถานการณ์เดียวกัน แต่ผู้พูดเป็นรุ่นน้องที่ต้องกล่าวให้กำลังใจรุ่นพี่ในที่ทำงาน ผู้พูดอาจกล่าวว่า “ไม่เป็นไรนะครับที่ เชื่อว่าบริษัทอื่น ๆ จะต้องเปิดรับคนเก่งแบบที่แน่นอน เชื่อม”

จะเห็นได้ว่าเมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าคู่สนทนา ผู้พูดจะกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจในลักษณะของการแนะนำหรือสั่งสอนได้ ขณะที่ผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าคู่สนทนาจะไม่สามารถเลือกใช้ถ้อยคำให้กำลังใจในลักษณะดังกล่าวได้

ทั้งนี้ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าอาจเนื่องมาจากสังคมไทยมีแนวคิดสำคัญเรื่องผู้ใหญ่ - ผู้น้อย กล่าวคือผู้น้อยต้องให้ความเคารพบนอบต่อผู้ใหญ่และแสดงกิริยามารยาทตามความเหมาะสม ซึ่งสะท้อนจากการปลูกฝังผู้น้อยให้มีความนอบน้อมและเชื่อฟังผู้ใหญ่หรือผู้ที่อาวุโสกว่า ดังสำนวนที่ว่า “อาบน้ำร้อนมาก่อน” หรือ “เดินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด” (Prajubmoh, 1999) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าจะเลือกใช้กลวิธีทางภาษาอย่างไรในการกล่าวให้กำลังใจผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า และผู้พูดมีข้อคำนึงใดที่เป็นเหตุจูงใจในการกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจ งานวิจัยนี้จะวิเคราะห์ในประเด็นดังกล่าวเพื่อต่อยอดการวิจัยนาร่องให้ลุ่มลึกยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนงานวิจัยด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ในภาษาไทยพบว่ายังไม่มีผู้ศึกษาการให้กำลังใจไว้ มีเพียงงานวิจัยที่ศึกษาการให้กำลังใจในฐานะกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในวัจนกรรมต่าง ๆ เช่น งานวิจัยของ Sukprasert (2009) and Kaewjungate (2022) พบว่าการให้กำลังใจเป็นกลวิธีสำคัญในวัจนกรรมการให้คำแนะนำ เพื่อมุ่งหวังให้ผู้ฟังมีแรงกายแรงใจ

ที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รวมทั้งสร้างความมั่นใจและช่วยให้ผู้ฟังคลายกังวลจากปัญหา เช่นเดียวกับ Tussanaboon (2019) ที่พบว่า การให้กำลังใจเป็นกลวิธีทางภาษาหนึ่งในการกล่าวให้คำแนะนำ โดยผู้พูดเลือกใช้กลวิธีการให้กำลังใจกับผู้อาวุโสน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้อาวุโส แสดงให้เห็นว่าความอาวุโสมีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาในการแสดงวจนกรรمدังกล่าว

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงจะศึกษากลวิธีทางภาษาของผู้พูดซึ่งเป็นผู้น้อยหรือผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าคู่สนทนาเลือกใช้ให้กำลังใจผู้ใหญ่หรือผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า รวมทั้งศึกษาข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าด้วย เพื่อแสดงให้เห็นมุมมองการปฏิสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษาในสังคมไทยในบริบทการปฏิสัมพันธ์ดังกล่าว

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาและข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจเพื่อให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องกลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดเรื่องวจนกรรมนแนวคิดข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจ และสังเคราะห์แนวคิดวจนกรรรมกับปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมไทยมาประยุกต์เป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยวจนกรรรม (speech act) คือการใช้ภาษาที่มีใช้เพียงกล่าวถ้อยคำเพื่อพิสูจน์ความจริงหรือเท็จ แต่เป็นการใช้ภาษาเพื่อก่อให้เกิดกระทำสิ่งต่าง ๆ (Austin, 1962) ทั้งนี้ ออสตินกล่าวว่า วจนกรรรมประกอบด้วย 1) การกล่าวถ้อยคำ (locutionary act) คือการกล่าวถ้อยคำหนึ่ง ๆ โดยผู้พูดจะสื่อความหมายไปถึงผู้ฟังตามรูปภาพและการอ้างอิง 2) วจนกรรรมหรือการแสดงเจตนา

(illocutionary act) คือการสื่อเจตนาของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง โดยเจตนาที่อยู่เบื้องหลังของถ้อยคำที่กล่าวออกมานั้นเรียกว่า พลังวจนกรรม และ 3) วจนผลหรือการสื่อผลของถ้อยคำ (perlocutionary act) คือการกล่าวถ้อยคำแต่ละครั้งย่อมคาดหวังให้ผู้ฟังเข้าใจถึงเจตนาและการกระทำบางอย่างของผู้พูด (Austin, 1962)

Searle (1969) ได้อธิบายว่าวจนกรรมต่าง ๆ จะเกิดขึ้นได้นั้นต้องมีเงื่อนไขในการแสดงวจนกรรม (felicity condition) เพื่อกำหนดหรือจัดประเภทของวจนกรรม ซึ่งประกอบไปด้วยเงื่อนไข 4 ประการ ได้แก่ 1) เงื่อนไขเนื้อหาความ (propositional condition) คือเงื่อนไขที่บอกรายละเอียดที่เป็นเนื้อหาสาระของถ้อยคำที่กล่าว 2) เงื่อนไขเบื้องต้น (preparatory condition) คือเงื่อนไขที่บอกความเชื่อที่ผู้พูดและผู้ฟังมีมาก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำ 3) เงื่อนไขความจริงใจ (sincerity condition) คือเงื่อนไขที่บอกความคิด ความรู้สึก และความต้องการที่ผู้พูดมีต่อผู้ฟัง ถ้าหากผู้พูดขาดเงื่อนไขความจริงใจการแสดงวจนกรรมจะไม่บรรลุผลสำเร็จ และ 4) เงื่อนไขจำเป็น (essential condition) คือเงื่อนไขที่ผู้พูดสื่อเจตนาหรือวัตถุประสงค์ของผู้พูดเพื่อให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม เซอร์ลไม่ได้เสนอเงื่อนไขวจนกรรมการให้กำลังใจไว้ ผู้วิจัยจึงประยุกต์แนวคิดเงื่อนไขวจนกรรมของเซอร์ลมาใช้กับเงื่อนไขวจนกรรมการให้กำลังใจ ประกอบด้วย 1) เงื่อนไขเนื้อหาความ คือการกระทำของผู้ฟังต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน 2) เงื่อนไขเบื้องต้น คือผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังกำลังทุกข์ใจและขาดความมั่นใจ และการกระทำนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง 3) เงื่อนไขความจริงใจ คือผู้พูดต้องการทำให้ผู้ฟังรู้สึกดีขึ้นและมีความมั่นใจมากขึ้น และ 4) เงื่อนไขจำเป็น คือการกระทำนั้นจะช่วยให้ผู้ฟังคลายความทุกข์ใจและสร้างความมั่นใจต่อเหตุการณ์ที่กำลังประสบมากขึ้น

จากข้างต้นแสดงให้เห็นว่าวัจนกรรมการให้กำลังใจ คือการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจโดยมีเจตนาทำให้คู่สนทนาเกิดความเชื่อมั่นและคลายความทุกข์ใจจากเหตุการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังทบทวนแนวคิดข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจ (motivational concerns) ของ Spencer-Oatey (2002) เพื่อประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด ซึ่งจะแสดงให้เห็นมุมมองหรือข้อคำนึงที่สัมพันธ์กับการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด โดย Spencer-Oatey (2002) ได้เสนอแนวคิดการจัดการความสัมพันธ์ (rapport management) โดยเลี้ยงใช้คำว่าสุภาพ เพราะคนทั่วไปมักเข้าใจว่าความสุภาพ หมายถึงการใช้ภาษาระดับทางการและการใช้ภาษาแสดงความยกย่อง รวมทั้งความสุภาพยังเน้นไปที่ความสัมพันธ์ทางสังคมแบบกลมเกลียว แต่ในบางครั้งในการปฏิสัมพันธ์ก็ใช้ภาษาเพื่อโจมตีผู้อื่นได้ (Panpothong, 2023, p. 61) ดังนั้น จึงต้องพิจารณาข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการจัดการความสัมพันธ์ด้วย ไม่เพียงเท่านั้น Spencer-Oatey (2002) ยังกล่าวว่าข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจสัมพันธ์กับการจัดการความสัมพันธ์ (rapport management) เพื่อทำให้การสื่อสารหรือการปฏิสัมพันธ์นั้นประสบความสำเร็จ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็น คือ 1) การจัดการกับหน้า (face management) เป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับหน้าในมุมมองเชิงปัจเจกและมุมมองเชิงสังคม ประกอบด้วย การคำนึงถึงหน้าเชิงคุณภาพ (quality face) คือการคำนึงถึงคุณค่าหรือคุณสมบัติของตนเอง โดยการให้ผู้อื่นประเมินคุณค่าในเชิงบวก หน้าดังกล่าวจึงเกี่ยวข้องกับความรู้สึกเคารพตนเองไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความรู้ ความสามารถ หรือรูปลักษณ์ และการคำนึงหน้าทางสังคม (social identity face) คือการคำนึงถึงคุณค่าทางสังคมหรือบทบาททางสังคมของตนเองว่ามีคุณค่าหรือมีความสำคัญในกลุ่มสังคม

2) การจัดการกับสิทธิทางสังคม (sociality rights) เป็นเรื่อง ที่สัมพันธ์กับความคาดหวังทางสังคมที่ต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติกับตนเองอย่าง เหมาะสม ประกอบด้วย 1) การคำนึงถึงสิทธิแห่งความเสมอภาค (equity rights) คือความเชื่อพื้นฐานของมนุษย์ที่ต้องการได้รับการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น อย่างเท่าเทียม รวมถึงต้องไม่ถูกบังคับหรือถูกเอาเปรียบ และการคำนึงถึง สิทธิการมีส่วนร่วม (association rights) คือความเชื่อพื้นฐานของมนุษย์ ที่เชื่อว่าตนเองมีสิทธิเข้าไปเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นในสังคม

อย่างไรก็ตาม แนวคิดข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจเป็นส่วนหนึ่งของ วิธีการจัดการความสัมพันธ์ ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงประยุกต์ใช้แนวคิดข้อคำนึง ที่เป็นเหตุจูงใจมาเป็นส่วนหนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ร่วมกับการพรรณนาและ สังเคราะห์ข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจผ่านมุมมองเจ้าของภาษาด้วย เพื่อแสดงให้เห็นวิธีคิดและวิถีปฏิบัติของคนในสังคมวัฒนธรรมไทย

ยิ่งไปกว่านั้น ผู้วิจัยยังได้สังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาวัฒนธรรมกับ ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมไทยเพื่อแสดงให้เห็นแนวทางในการศึกษาปัจจัย ทางสังคมวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคมไทย ทั้งนี้ จากการ ทบทวนงานวิจัยพบว่าในสังคมไทยมีปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมหลายปัจจัย ที่ส่งผลต่อการปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ 1) ค่านิยมและความเชื่อทางพระพุทธศาสนา ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ Hongladarom (2009) ที่พบว่าหลักธรรมเรื่อง ความเมตตากรุณาส่งผลต่อการเลือกใช้คำสรรพนามและคำเรียกขานให้ เหมาะสมกับคู่สนทนาในบริบทต่าง ๆ รวมถึงมีการใช้คำสรรพนามด้วย คำเรียกญาติกับคู่สนทนาที่ไม่รู้จักเพื่อแสดงความเป็นมิตรต่อกัน หรืองานวิจัย ของ Panpothong and Phakdeephassook (2014) พบว่าคนในสังคมไทย กล่าวถ้อยคำว่า “ไม่เป็นไร” เพื่อต้องการรักษาความรู้สึกของผู้อื่น และ สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยมีความสัมพันธ์กับแนวคิดทางพระพุทธศาสนา ในเรื่องของไตรลักษณ์ นอกจากนี้ ในงานวิจัยของ Yaowarittha (2018) พบว่านักศึกษาในฐานะของลูกจะคำนึงถึงเรื่องบุญและกรรมเมื่อต้องกล่าว

แสดงความไม่พอใจต่อผู้ปกครองอีกด้วย 2) ปัจจัยเรื่องบุญคุณหรือพระคุณ
ตั้งงานวิจัยของ Panpothong and Phakdeephassook (2008) ที่พบว่า
“บุญคุณ” เป็นปัจจัย ที่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาโดยเฉพาะกับผู้ที่
มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าและมีบุญคุณ เช่นเดียวกับ Yaowarittha
(2012) ที่พบว่าผู้พูดส่วนใหญ่เลือกแสดงวัจนกรรมการทวงถาม การแสดง
ความไม่พอใจ และการบอกเลิกสัญญากับผู้ที่มีบุญคุณน้อยกว่าผู้ที่ไม่มีบุญคุณ
3) ปัจจัยเรื่องความเกรงใจ ตั้งงานวิจัยของ Intachakra (2010, 2012) ที่
พบว่าความเกรงใจในสังคมไทยเป็นการสื่อสารที่ผู้พูดยั้งความต้องการของ
ตนเองเพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพกับคู่สนทนา นอกจากนี้ Kavilanan (2018)
และ Kaewjungate (2022) ยังพบว่าความเกรงใจเป็นสิ่งที่ผู้พูดคำนึงถึงเมื่อ
ต้องกล่าวแสดงวัจนกรรมกับคู่สนทนา 4) ปัจจัยเรื่องความอาวุโส ตั้งงานวิจัย
ของ Ongwuttawat (2017a) และ Tussanaboon (2019) ที่พบว่า “ความ
อาวุโส” ส่งผลให้ผู้พูดเลือกใช้กลวิธีทางภาษาแบบลดน้ำหนักความรุนแรงใน
การกล่าวแสดงวัจนกรรมกับผู้ที่อาวุโสกว่าเพื่อแสดงความสุภาพและรักษา
ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน และ 5) ปัจจัยความเป็นพรรคพวก ตั้งงานวิจัย
ของ Ongwuttawat (2017b) ที่พบว่าผู้พูดภาษาไทยมักใช้กลวิธีลดน้ำหนัก
ความรุนแรงกับผู้ที่เป็นพรรคพวกเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้พูดให้
ความสำคัญกับการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ฟังที่เป็นพรรคพวกเดียวกัน

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาวัจนกรรมกับปัจจัยทางสังคม
วัฒนธรรมไทยข้างต้น ผู้วิจัยจะใช้แนวทางดังกล่าวมาศึกษากลวิธีทางภาษา
ในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าเพื่อแสดงให้เห็น
พฤติกรรมทางภาษาและปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมในการปฏิสัมพันธ์
ในบริบทการให้กำลังใจ

วิธีการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวัจนกรรม เจื่อนไขวัจนกรรม แนวคิดข้อค่านึงที่เป็นเหตุจูงใจในการปฏิสัมพันธ์ และสังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาวัจนกรรมกับปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งทบทวนงานวิจัยที่ศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

2. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปี - 60 ปี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ทำงานประจำไม่จำกัดอาชีพ จำนวน 50 คน และกลุ่มผู้ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 50 คน รวมทั้งหมด 100 คน ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มข้างต้น เพื่อต้องการข้อมูลที่ครอบคลุมการให้กำลังใจในสังคมไทย ดังนั้น งานวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะกลวิธีทางภาษาและข้อค่านึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า³ ผู้พูดเท่านั้น และไม่ได้ศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจ เช่น ปัจจัยเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ความสนิทสนม และระดับความรุนแรงของสถานการณ์

3. สร้างแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด เพื่อรวบรวมข้อมูลกลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจและข้อค่านึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน โดยในบทความนี้จะนำเสนอเฉพาะการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดเท่านั้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่องกลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน โดยมีแบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม

³ สถานภาพทางสังคม หมายถึง ตำแหน่งของบุคคลที่สังคมกำหนดขึ้น ประกอบด้วยสถานภาพโดยกำเนิดและสถานภาพที่ได้มาจากความสามารถของบุคคล ทั้งนี้ ในงานวิจัยนี้ได้กำหนดให้คู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า คืออาจารย์และญาติผู้ใหญ่

ชนิดเติมเต็มบทสนทนา (Discourse Completion Test: DCT) ที่จัดทำเพื่อรวบรวมข้อมูลกลวิธีทางภาษาในการให้กำลังใจของคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า โดยผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามดังกล่าวเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาและแบบสอบถามสำหรับผู้ทำงานประจำ⁴ โดยแบบสอบถามทั้ง 2 ประเภท ประกอบด้วยสถานการณ์การสูญเสียและสถานการณ์การเจ็บป่วย นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้คู่สนทนาที่ปรากฏในแบบสอบถาม คือ อาจารย์และญาติผู้ใหญ่ ส่วนแบบสอบถามชุดที่ 2 จัดทำเพื่อรวบรวมข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจ แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิดเพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นและข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า โดยประยุกต์มาจากแบบสอบถามของ Spencer - Oatey (2002) and Kaewjungate (2022)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ผ่านการพิจารณาและรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เลขที่เอกสารรับรองโครงการวิจัย คือ COE No. COE65/139

4. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามชนิดเติมเต็มบทสนทนาข้างต้น และนำถ้อยคำวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจ โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดเงื่อนไขวัจนกรรมของ Searle (1969) มาเป็นเกณฑ์ตัดสินว่า ถ้อยคำใดเป็นถ้อยคำในการให้กำลังใจ

⁴ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลทางภาษาของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม และได้กำหนดอักษรย่อที่ใช้สำหรับการแสดงผลการวิจัย โดยผู้วิจัยได้กำหนดอักษรย่อไว้ ดังนี้ ผู้ทำงานประจำใช้อักษรย่อ (ง) และผู้ที่กำลังศึกษาใช้อักษรย่อ (นศ)

5. วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า โดยพิจารณาจากรูปภาษา บริบท และจุดประสงค์หรือเจตนาของผู้พูดในการกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจ รวมทั้งพิจารณาเหตุผลที่ใช้ให้กำลังใจประกอบ แล้วนำมาจัดกลุ่มกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการให้กำลังใจ โดยแบ่งเป็นกลวิธีหลักและกลวิธีย่อย หลังจากนั้นจึงคำนวณความถี่เป็นค่าร้อยละ

6. วิเคราะห์ข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจโดยประยุกต์แนวคิดของ Spencer-Oatey (2002) มาเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าร่วมกับใช้การพรรณนาและสังเคราะห์ข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจจากมุมมองเจ้าของภาษา แล้วนำมาจัดกลุ่มข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด จากนั้นจึงสังเคราะห์ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า

7. สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

งานวิจัยนี้จะนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ กลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด และข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด รายละเอียดต่าง ๆ มีดังนี้

1. กลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด

ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด พบจำนวนถ้อยคำทั้งสิ้น 373 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยสามารถจำแนกเป็น 4 กลวิธีหลัก เรียงลำดับตามความถี่การปรากฏจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1.1 กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อแสดงสัมพันธภาพกับผู้ฟัง คือกลวิธีทางภาษาที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังโดยแสดงออกถึงความห่วงใยและใส่ใจผู้ฟัง รวมทั้งต้องการแสดงความช่วยเหลือและแบ่งปันความรู้สึกกับผู้ฟัง เพื่อแสดงไมตรีจิตต่อผู้ฟัง พบการใช้จำนวน 158 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 42.36 ประกอบด้วยกลวิธีย่อย 4 กลวิธี เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปน้อยได้ดังนี้

1.1.1 การให้คำแนะนำผู้ฟัง คือการที่ผู้พูดมีเจตนาต้องการแนะนำวิธีการปฏิบัติตนให้กับผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังมีกำลังใจที่ใช้แก้ไขปัญหาหรือเรื่องทุกข์ใจ พบการใช้จำนวน 83 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 22.25 ดังตัวอย่าง (1) **อย่ากังวลไปเลยครับ** ผมเป็นกำลังใจให้ ขอให้หายไว ๆ ครับ มีปัญหาอะไรสามารถขอความช่วยเหลือมาที่ผมก่อนได้นะครับ **ใช้ชีวิตในทุกวันนี้มีความสุขนะครับ** (ง, 37) และ (2) ขอแสดงความเสียใจด้วยนะคะ **เข้มแข็งมาก ๆ นะคะ** (นศ, 41) จากตัวอย่างที่ (1) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กำลังกังวลเรื่องผลตรวจสุขภาพ โดยกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจว่าไม่ให้ผู้ฟังกังวลถึงเรื่องปัญหาสุขภาพของตนเองในอนาคต ไม่เพียงเท่านั้นยังแนะนำให้ผู้ฟังใช้ชีวิตอย่างมีความสุข เพื่อให้ผู้ฟังเกิดกำลังใจที่ใช้ดำเนินชีวิตต่อไปและรับรู้ได้ว่าผู้พูดมีความห่วงใยและใส่ใจต่อสิ่งที่ผู้ฟังกำลังประสบ ส่วนตัวอย่างที่ (2) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กำลังเสียใจจากการสูญเสียบุคคลสำคัญ ด้วยการแนะนำให้ผู้ฟังสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ เพื่อทำให้ผู้ฟังเกิด

กำลังใจที่จะเผชิญหน้ากับความโศกเศร้า เพราะการมีกำลังใจที่ดีจะช่วยให้ผู้ฟังสามารถกลับเข้าสู่สภาวะปกติทางอารมณ์ได้โดยเร็ว

1.1.2 การแสดงความเห็นอกเห็นใจ คือการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังด้วยการแสดงความเข้าใจและใส่ใจต่อปัญหาที่ผู้ฟังกำลังประสบ เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ว่ามีผู้อื่นเข้าใจและห่วงใยความรู้สึกของผู้ฟัง กลวิธีดังกล่าวจะช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง พบการใช้จำนวน 37 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 9.92 ดังตัวอย่าง (3) **หนูเข้าใจนะคะว่ามันยากที่จะยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้น** แต่หนูเชื่อว่าคุณต้องผ่านมันไปได้อย่างแน่นอนอนมีครอบครัวให้กำลังใจและดูแลเสมอ ตัวคุณเองก็ต้องเข้มแข็งนะคะ (ง, 21) และ (4) **ขอแสดงความเสียใจด้วยนะคะอาจารย์** หนูเป็นกำลังใจให้ นะคะ ขอให้อาจารย์กลับมา มีรอยยิ้มได้เร็ว ๆ นะคะ (นศ, 36) จากตัวอย่างที่ (3) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กังวลเรื่องผลตรวจสุขภาพด้วยการกล่าวถ้อยคำว่า “หนูเข้าใจนะคะว่ามันยากที่จะยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้น” และตัวอย่างที่ (4) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กำลังเสียใจจากการสูญเสียบุคคลสำคัญไปด้วยการกล่าวถ้อยคำว่า “ขอแสดงความเสียใจด้วยนะคะ” เพื่อแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าผู้พูดเข้าใจและใส่ใจเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่ผู้ฟังกำลังเผชิญอยู่ กลวิธีดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ฟังรับรู้ว่ามีผู้พูดที่เข้าใจและคอยห่วงใยผู้ฟัง

1.1.3 การกล่าวอวยพรผู้ฟัง คือการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำเพื่อให้ผู้ฟังเกิดกำลังใจและมั่นใจว่าตนเองจะสามารถผ่านเหตุการณ์ดังกล่าวไปได้ตามคำอวยพรของผู้พูด กลวิธีดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ฟังรับรู้ว่ามีผู้พูดห่วงใยและใส่ใจผู้ฟัง พบการใช้จำนวน 21 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 5.63 ดังตัวอย่างที่ (5) เป็นกำลังใจให้ในทุกการรักษานะคะ **ขอให้การรักษาผ่านพ้นไปด้วยดีนะคะ** (ง, 26) และ (6) เสียใจกับการสูญเสียของครอบครัว **และหนูขอให้อาจารย์เข้มแข็งก้าวผ่านเวลาที่เศร้าโศกไปให้ได้คะ** (นศ, 07) จากตัวอย่างที่ (5) - (6) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กำลังกังวลเรื่องผล

ตรวจสอบสุขภาพและให้กำลังใจผู้ฟังที่เสียใจจากการสูญเสียบุคคลสำคัญไปตามลำดับ ด้วยการใช้คำกริยาคำว่า “ขอให้” เพื่อกล่าววอวยพรให้ผู้ฟังเกิดความเข้มแข็งภายในจิตใจและสามารถก้าวผ่านช่วงเวลาที่ถูกจิตใจไปได้ กลวิธีทางภาษาดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ฟังรู้สึกเกิดกำลังใจและมั่นใจว่าตนเองจะสามารถผ่านสถานการณ์นี้ไปได้ตามคำวอวยพร

1.1.4 การเสนอความช่วยเหลือผู้ฟัง คือการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำเพื่อเสนอตนเองในการให้ความช่วยเหลือผู้ฟังด้วยการร่วมแก้ไขสถานการณ์ โดยหวังว่าการกระทำดังกล่าวจะสามารถช่วยเหลือผู้ฟังให้ก้าวผ่านจากสถานการณ์ที่ผู้ฟังทุกข์ใจหรือกำลังเผชิญอยู่นั้นได้ งานวิจัยนี้พบการใช้กลวิธีดังกล่าวจำนวน 17 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 4.56 ดังตัวอย่างที่ (7) สู่ไปด้วยกันครับ ผมยังอยู่ตรงนี้ จะคอยช่วยเหลือให้กำลังใจ อยู่กับผมไปนาน ๆ ครับ (ง, 38) และ (8) ไม่เป็นไรนะคะ ถ้ามีอะไรให้ช่วยบอกได้เลยนะคะ จะช่วยเหลือเต็มที่ค่ะ (ง, 46) จากตัวอย่างที่ (7) - (8) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กำลังกังวลเรื่องผลตรวจสุขภาพ และผู้ฟังที่กำลังเสียใจจากการสูญเสียบุคคลสำคัญตามลำดับ ด้วยการกล่าวถ้อยคำว่าผู้พูดพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้ฟัง ได้แก่ “ผม.....จะคอยช่วยเหลือ” และ “ถ้ามีอะไรให้ช่วยบอกได้เลยนะคะ จะช่วยเหลือเต็มที่ค่ะ” เพื่อทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าตนเองไม่โดดเดี่ยวและไม่ได้เผชิญหน้ากับสถานการณ์ดังกล่าวเพียงลำพัง แต่ยังมีคนที่พร้อมให้ความช่วยเหลือผู้ฟังอย่างเต็มที่ กลวิธีดังกล่าวจะช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

1.2 กลวิธีทางภาษาที่ทำให้ผู้ฟังคลายกังวล คือกลวิธีทางภาษาที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจเพื่อทำให้ผู้ฟังเกิดความสบายใจรวมทั้งลดความวิตกกังวลจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และช่วยบรรเทาความรู้สึกทุกข์ใจ กลวิธีดังกล่าวทำให้ผู้ฟังเชื่อมั่นว่าจะสามารถผ่านปัญหาดังกล่าวไปได้ พบการใช้จำนวน 96 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 25.73 ประกอบด้วย กลวิธีย่อย 3 กลวิธี เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปน้อยได้ดังนี้

1.2.1 การปลอบใจ คือการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสบายใจ คลายกังวลกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งลดความกังวลในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยผู้พูดมีเจตนากล่าวถ้อยคำเพื่อให้ผู้ฟังมองว่าปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถหาทางแก้ไขได้ พบการใช้จำนวน 56 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 15.01 ดังตัวอย่างที่ (9) ไม่เป็นไรนะคะ เดี่ยวนี้วิทยาการแพทย์ก้าวหน้าไปไกลมาก ๆ แล้ว คุณหมอมองหาทางรักษาได้แน่คะ ทำให้ให้สบาย ๆ นะคะ ร่างกายจะได้แข็งแรงขึ้นคะ (ง, 40) และ (10) เสียใจด้วยนะคะอาจารย์ ท่านไปสบายแล้ว ไม่เจ็บป่วยแล้วนะคะ สู้ ๆ นะคะ (นศ, 26) จากตัวอย่างที่ (9) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กำลังกังวลเรื่องผลตรวจสุขภาพด้วยการกล่าวถ้อยคำว่า “ไม่เป็นไรนะคะ” เพื่อปลอบใจผู้ฟังว่าไม่ต้องกังวลเรื่องสุขภาพและทำให้ให้สบาย เพราะเทคโนโลยีทางการแพทย์ในปัจจุบันมีความก้าวหน้ามาก สามารถรักษาผู้ฟังให้หายกลับมาเป็นปกติได้แน่นอน กลวิธีทางภาษาดังกล่าวเป็นกลวิธีที่ทำให้ผู้ฟังคลายกังวลจากปัญหาหรือเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ฟังมีกำลังใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ต่อไปได้ และตัวอย่างที่ (10) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กำลังเสียใจจากการสูญเสียบุคคลสำคัญด้วยการกล่าวถ้อยคำว่า “ท่านไปสบายแล้ว ไม่เจ็บป่วยแล้วนะคะ” เพื่อปลอบใจผู้ฟังว่าผู้ที่ล่วงลับได้จากไปอย่างมีความสุขและไม่ได้ทุกข์ทรมานอีกต่อไป กลวิธีทางภาษาดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ฟังคลายความโศกเศร้าเสียใจและทำให้ผู้ฟังมีกำลังใจยอมรับกับเหตุการณ์ที่กำลังประสบได้มากขึ้น

1.2.2 การใช้ถ้อยคำแสดงการคาดการณ์ คือการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจ โดยแสดงการคาดการณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการกล่าวถ้อยคำในเชิงบวก เพื่อให้ผู้ฟังคลายกังวลจากปัญหาหรือเหตุการณ์ที่กำลังประสบ พบการใช้จำนวน 25 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 6.70 ดังตัวอย่างที่ (11) ไม่เป็นไรหรอก เครื่องมือแพทย์ทันสมัย หมอ พยาบาลเก่ง รักษาเดี๋ยวก็หาย สู้ ๆ นะ (ง, 17) และ (12) ท่านไปสบายแล้ว ท่านคงอยาก

เห็นอาจารย์มีรอยยิ้มมากกว่ามีน้ำตา จากนั้นไปขอให้อาจารย์เข้มแข็ง ท่านจะยังคงอยู่ในใจคนเป็นลูกเสมอ (นศ, 2) จากตัวอย่างที่ (11) ในสถานการณ์ที่ผู้ฟังกังวลเรื่องสุขภาพ ผู้พูดกล่าวคาดการณ์เชิงบวกว่าผู้ฟังจะสามารถกลับมาดีสุขภาพแข็งแรงเป็นปกติได้ ส่วนตัวอย่างที่ (12) ในสถานการณ์ที่ผู้ฟังกำลังเสียใจจากการสูญเสียบุคคลสำคัญ ผู้พูดได้แสดงการคาดการณ์เชิงบวกว่าผู้ที่ลวงลับนั้นคงอยากให้ผู้ฟังเข้มแข็งและไม่อยากให้ผู้ฟังเสียใจ กลวิธีทางภาษาดังกล่าวจะทำให้ผู้ฟังคลายกังวลและละจากความเสียใจได้ รวมทั้งยังมีกำลังใจที่จะปรับตัวเองให้เข้าสู่ภาวะปกติของอารมณ์ได้

1.2.3 การทำให้ดูเป็นเรื่องเล็กน้อยหรือเป็นเรื่องธรรมดา คือการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจเพื่อให้ผู้ฟังคลายกังวลและมีกำลังใจในการแก้ไขปัญหา นั้น ๆ โดยผู้พูดจะกล่าวถ้อยคำที่แสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเรื่องเล็กน้อยหรือเป็นเรื่องธรรมดาที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตของทุกคน และทุกคนสามารถก้าวผ่านปัญหาหรือเหตุการณ์นั้น ๆ ไปได้โดยง่าย พบการใช้จำนวน 15 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 4.02 ดังตัวอย่างที่ (13) สิ่งที่มนุษย์หลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากความตาย ก็คือ หนี้สินและโรค มันอาจจะใช้เวลาในการรักษา แต่มันจะต้องหาย คนรอบข้างให้กำลังใจแล้วคนป่วยก็ต้องให้กำลังใจเหมือนกัน (ง, 18) และ (14) โรคเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นมาได้ก็รักษาได้เช่นกัน อย่างกังวลไปเลย มีคนบนโลกนับล้านที่ป่วยเป็นโรคร้ายแรงแบบนี้ หากเรามีสุขภาพที่ดีเราก็จะหายจากโรคนี้ได้แน่นอน (นศ, 48) จากตัวอย่างที่ (13) - (14) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กังวลเรื่องผลตรวจสุขภาพ โดยกล่าวถ้อยคำว่า “สิ่งที่มนุษย์หลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากความตายก็คือ หนี้สิน และโรค” และ “มีคนบนโลกนับล้านที่ป่วยเป็นโรคร้ายแรงแบบนี้” เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกว่าการเจ็บป่วยเป็นเรื่องธรรมดาของมนุษย์ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และมีผู้คนอีกจำนวนมากที่ป่วยเช่นเดียวกับผู้ฟัง กลวิธีทางภาษาดังกล่าวจะช่วยทำให้ผู้ฟังคลายกังวลได้ เพราะผู้ฟังจะมองว่าเหตุการณ์หรือปัญหาที่ตนกำลังประสบสามารถเกิดขึ้น

ได้กับทุกคน เพื่อสร้างกำลังใจให้ผู้ฟังเชื่อว่าตนเองก็สามารถรักษาโรคดังกล่าวได้อย่างแน่นอน

1.3 กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อทำให้ผู้ฟังคล้อยตาม คือกลวิธีที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจด้วยการชักจูงหรือโน้มน้าวใจผู้ฟังอย่างมีเหตุผล เพื่อให้ผู้ฟังเชื่อถือและมีความมั่นใจมากขึ้นในการกระทำสิ่งต่าง ๆ พบการใช้จำนวน 82 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 21.98 ประกอบด้วยกลวิธีย่อย 4 กลวิธี เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปน้อย ดังนี้

1.3.1 การกล่าวเน้นย้ำข้อสนับสนุน คือการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจที่มีน้ำหนักและมีเหตุผลที่หนักแน่นพอที่จะทำให้ผู้ฟังเชื่อถือ คล้อยตาม และมีความมั่นใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น กลวิธีดังกล่าวปรากฏการใช้จำนวน 62 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 16.62 ดังตัวอย่างที่ (15) ไม่ต้องคิดมากนะคะ เราก็ใช้ชีวิตของเราต่อไปให้มีความสุข ทำสิ่งที่อยากทำ กินสิ่งที่อยากกิน **เมื่อใจเราสุขมันก็ส่งผลดีต่อสุขภาพ** เครียดไปมันก็ไม่อะไรดี ยิ้มเยาะ ๆ นะคะ (นศ, 19) และ (16) เป็นได้ก็หายได้ **หมอสมนัยนี้เก่ง ๆ ทั้งนั้น** ใช้ชีวิตให้มีความสุข กินอาหารอร่อย ๆ ทุกวัน ก็เพียงพอแล้ว (ง, 1) จากตัวอย่างที่ (15) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำว่า “เมื่อใจเราสุขมันก็ส่งผลดีต่อสุขภาพ” เพื่อให้ผู้ฟังเชื่อว่าควรใช้ชีวิตอย่างมีความสุข โดยเน้นย้ำว่าใจที่สงบช่วยส่งผลดีต่อสุขภาพของผู้ฟัง ส่วนตัวอย่างที่ (16) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำว่า “หมอสมนัยนี้เก่ง ๆ ทั้งนั้น” เพื่อให้ผู้ฟังเชื่อว่า โรคดังกล่าวสามารถรักษาให้หายได้ กลวิธีทางภาษาดังกล่าวจะทำให้ผู้ฟังคล้อยตาม เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่นว่าจะสามารถรักษาโรคดังกล่าวและกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติ

1.3.2 การแสดงข้อดีของปัญหา คือการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจโดยอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยทัศนคติเชิงบวก อย่างมีเหตุผล รวมทั้งการกล่าวว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ฟังจะทำให้ผู้ฟังได้เรียนรู้หรืออาจจะนำสิ่งที่ดีมาสู่ผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตามและเกิดความเชื่อมั่นว่าจะ

สามารถก้าวผ่านเหตุการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ได้ พบการใช้จำนวน 9 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 2.41 ดังตัวอย่างที่ (17) อยากรให้หม่อมมูมดี **คือเราพบเร็ว รักษาได้เร็วนะคะ** กำลังใจดีสำคัญที่สุดคะ เราต้องผ่านเรื่องนี้ไปได้ด้วยดีคะ (ง, 27) และ (18) ไม่เป็นไรนะ **ถือว่าโชคดีมาก ๆ ที่เราตรวจพบมันก่อนที่จะแสดงอาการมากกว่านี้** เรามาสู้ไปกับมันด้วยกัน หมอสมัยนี้เก่งจะตาย เทคโนโลยีก็ทันสมัย เรายังได้อยู่ด้วยกันไปอีกนานแน่ ๆ สู้ ๆ (นศ, 42) จากตัวอย่างที่ (17) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำว่า “คือเราพบเร็ว รักษาได้เร็วนะคะ” เพื่อแสดงข้อดีของปัญหาว่าการที่ผู้ฟังตรวจพบโรคเร็วก็จะสามารถรักษาได้เร็วเช่นเดียวกัน ส่วนตัวอย่างที่ (18) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำว่า “ถือว่าโชคดีมาก ๆ ที่เราตรวจพบมันก่อนที่จะแสดงอาการมากกว่านี้” เพื่อแสดงข้อดีของปัญหาว่าการตรวจพบโรคดังกล่าวได้ก่อนที่จะเกิดอาการเจ็บป่วยเป็นเรื่องที่โชคดีมาก กลวิธีทางภาษาดังกล่าวจะทำให้ผู้ฟังคล้อยตามสิ่งที่ผู้พูดกล่าวเพราะผู้ฟังจะเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อปัญหาและมีกำลังใจเข้ารับการรักษา

1.3.3 การกล่าวชักชวนผู้ฟัง คือกลวิธีที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำชักชวนให้ผู้ฟังกระทำบางอย่างร่วมกับผู้พูดเพื่อสร้างกำลังใจให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่นและคล้อยตามสิ่งที่ผู้พูดกล่าว พบการใช้จำนวน 9 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 2.41 ดังตัวอย่างที่ (19) ไม่เป็นไรนะคะ มันมีทางรักษาได้ **เรามาปรึกษาและหาทางออกไปพร้อมกับคุณหมอกัน** ไม่ต้องกลัวนะ **สู้ไปด้วยกัน** (นศ, 15) และ (20) ถ้าหนูเป็นคน หนูก็คงจะรู้สึกแบบนั้น **แต่ในเมื่อเรายังมีเวลาที่อยู่ต่อ เราก็มามาทำให้มันดีกว่าที่เคยเป็นกันเถอะ** (นศ, 6) จากตัวอย่างที่ (19) ผู้พูดกล่าวชักชวนด้วยถ้อยคำว่า “เรามาปรึกษาและหาทางออกไปพร้อมกับคุณหมอกัน” และ “สู้ไปด้วยกัน” เพื่อชักชวนให้ผู้ฟังเข้ารับการรักษา ส่วนตัวอย่างที่ (20) ผู้พูดกล่าวชักชวนด้วยถ้อยคำว่า “แต่ในเมื่อเรายังมีเวลาที่อยู่ต่อ เราก็มามาทำให้มันดีกว่าที่เคยเป็นกันเถอะ” เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้พูดจะกระทำสิ่งต่าง ๆ ไปพร้อมกับผู้ฟัง กลวิธีทางภาษาดังกล่าว

จะทำให้ผู้ฟังคล้อยตามสิ่งที่ผู้พูดกล่าว เพราะผู้ฟังจะรู้สึกมีกำลังใจและมั่นใจที่จะกระทำการสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น

1.3.4 การอ้างถึงประสบการณ์ของผู้พูด คือการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังโดยการอ้างถึงประสบการณ์ของผู้พูดที่เคยประสบด้วยตนเองหรือเคยได้พบเห็นในชีวิตประจำวันมาอ้างอิง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่นว่าตนเองจะสามารถข้ามผ่านปัญหาและเหตุการณ์ต่าง ๆ ไปได้ เช่นเดียวกับผู้พูด พบการใช้จำนวน 2 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 0.54 ดังตัวอย่างที่ (21) สู้อไปด้วยกันนะ ไปรักษา ทานยาตามที่หมอสั่ง กินอาหารที่มีประโยชน์ เดียวก็หายแล้ว **เพื่อนพ่อหนูก็เป็นแบบนี้เลย** เค้าไปทานยาแล้วก็ทำตามที่หมอบอก จนตอนนี้เค้าหายดีไม่ตรวจเจอเชื้อมาหลายปีแล้ว ตอนนั้นก็กลับมาวิ่งมาราธอนได้ตามปกติจนหมอบอกว่าหน้าตาดูสดใสแข็งแรงขึ้นกว่าเดิมด้วยซ้ำ (ง, 7) และ (22) ไม่เป็นไรหรอก เดียวก็รักษาหาย ยงดีที่ตรวจเจอไวจะได้รักษาทัน เดียวนี้โรคนี้เค้ารักษาให้หายขาดได้ด้วย **หนูเคยอ่านเจอในข่าว** (นศ, 38) จากตัวอย่างที่ (21) - (22) แสดงให้เห็นว่าผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กำลังกังวลเรื่องผลตรวจสุขภาพด้วยถ้อยคำให้กำลังใจว่า “เพื่อนพ่อหนูก็เป็นแบบนี้เลย” และ “หนูเคยอ่านเจอในข่าว” เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่นว่าจะสามารถรักษาโรคดังกล่าวให้หายได้ และจะสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติ โดยกลวิธีทางภาษาดังกล่าวจะทำให้ผู้ฟังคล้อยตามพร้อมทั้งเกิดความมั่นใจและเกิดกำลังใจเข้ารับการรักษาต่อไป

1.4 กลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจผู้ฟังโดยตรงไปตรงมา คือกลวิธีที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมาเพื่อให้ผู้ฟังมีกำลังใจและมีความเชื่อมั่นที่จะกระทำการสิ่งต่าง ๆ ต่อไป พบการใช้จำนวน 37 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 9.93 ประกอบด้วยกลวิธีย่อย 2 กลวิธี โดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปน้อย ดังนี้

1.4.1 การบอกผู้ฟังว่าสู้ ๆ คือกลวิธีที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำเพื่อปลุกขวัญกำลังใจของผู้ฟัง ให้สู้ต่อไปหรืออดทนต่อเหตุการณ์หรือปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่โดยมีผู้พูดร่วมส่งแรงใจเพื่อทำให้ผู้ฟังมีพลัง ในการก้าวผ่านเหตุการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ไปให้ได้ พบการใช้จำนวน 19 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 5.10 ดังตัวอย่างที่ (23) ขอแสดงความเสียใจด้วยนะคะ เป็นกำลังใจให้ผ่านไปได้นะคะ **สู้ ๆ ค่ะ** (ง, 50) และ (24) ขอแสดงความเสียใจด้วยนะคะอาจารย์ ขอให้บุคคลในครอบครัวอาจารย์ที่จากไป หากไปอยู่ที่ทุกข์ ขอให้พ้นจากทุกข์ หากอยู่ที่สุข ขอให้สุขยิ่งขึ้น ๆ ไป **ขอให้อาจารย์สู้ ๆ นะคะ** พวกท่านที่จากไปจะเป็นกำลังใจให้อาจารย์มองอาจารย์จากบนฟ้านะคะ (ง, 40) จากตัวอย่างที่ (23) - (24) แสดงให้เห็นว่าผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กำลังกังวลเรื่องผลตรวจสุขภาพด้วยการกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจว่า “สู้ ๆ ค่ะ” และ “ขอให้อาจารย์สู้ ๆ นะคะ” เพื่อให้ผู้ฟังเชื่อมั่นว่าจะอดทนและก้าวผ่านความรู้สึกโศกเศร้าเสียใจครั้งนี้ไปได้ กลวิธีทางภาษาดังกล่าวจะช่วยเสริมแรงใจให้ผู้ฟังมีกำลังในการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ที่ยากลำบากในชีวิตและจัดการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

1.4.2 การบอกว่าให้กำลังใจ คือกลวิธีที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจเพื่อให้จิตใจของผู้ฟังเกิดความรู้สึกเชื่อมั่น และก่อให้เกิดความหวังภายในจิตใจของผู้ฟังว่าจะสามารถผ่านพ้นเหตุการณ์และปัญหาที่กำลังประสบ พบการใช้จำนวน 18 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 4.83 ดังตัวอย่างที่ (25) ขอแสดงความเสียใจด้วยนะคะรับสำหรับการสูญเสีย **ผมเป็นกำลังใจให้อาจารย์นะคะ** ขอให้อาจารย์กลับมาสดใสในเร็ววันนะคะ (ง, 37) และ (26) อย่างกังวลไปเลยคะรับ **ผมเป็นกำลังใจให้** ขอให้หายไว ๆ คะรับ มีปัญหาอะไรสามารถขอความช่วยเหลือมาที่ผมก่อนได้นะคะรับ ใช้ชีวิตในทุกวันนี้มีความสุขนะคะรับ (ง, 37) จากตัวอย่างที่ (25) - (26) ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจผู้ฟังที่กำลังเสียใจจากการสูญเสียบุคคลสำคัญและผู้ฟังที่กำลังกังวลเรื่องผลตรวจสุขภาพตามลำดับ โดยผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจโดยตรงไปตรงมา

ว่า “เป็นกำลังใจให้” เพื่อเสริมแรงใจผู้ฟังในการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์หรือปัญหาที่ยากลำบากในชีวิต กลวิธีทางภาษาดังกล่าวจะทำให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่นและมีความหวังว่าจะกลับมาแข็งแรงเป็นปกติในเร็ววัน

ผลการศึกษาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้พูดต้องกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า ผู้พูดจะเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อแสดงสัมพันธ์ภาพกับผู้ฟังมากที่สุด รองลงมาคือกลวิธีทางภาษาที่ทำให้ผู้ฟังคลายกังวล กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อทำให้ผู้ฟังคล้อยตาม และลำดับสุดท้ายคือกลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจผู้ฟังโดยตรงไปตรงมายิ่งไปกว่านั้น กลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าไม่ได้ปรากฏการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาเพียงกลวิธีเดียว แต่งานวิจัยนี้พบการปรากฏใช้กลวิธีทางภาษาร่วมกันมากกว่า 1 กลวิธีในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับความอาวุโส และมีการปลูกฝังให้ผู้ผู้น้อยให้ความเคารพและนอบน้อมต่อผู้ที่อาวุโสกว่า ผู้พูดจึงเลือกใช้กลวิธีทางภาษาหลายกลวิธีร่วมกันในการกล่าวให้กำลังใจผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้พบว่ากลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อแสดงสัมพันธ์ภาพกับผู้ฟัง กลวิธีทางภาษาที่ทำให้ผู้ฟังคลายกังวล และกลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อทำให้ผู้ฟังคล้อยตามจัดเป็นวัจนกรรมอ้อมที่ผู้พูดเลือกใช้ให้กำลังใจคู่สนทนาเพื่อทำให้ผู้ฟังรู้สึกคลายความทุกข์และมีกำลังใจมากขึ้น สอดคล้องกับ Thomas (1995) ที่กล่าวว่าผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังมักจะเลือกใช้วัจนกรรมอ้อมเพื่อแสดงความสุภาพกับคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า

ไม่เพียงเท่านั้น ผู้วิจัยยังศึกษาข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดด้วย ดังนี้

Table 1: The Motivational Concerns Associated with Encouraging Interlocutors of Higher Social Status

ข้อความที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนา ที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด		
ข้อความที่เกี่ยวข้องกับความประสงค์ของผู้พูด	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
ความเห็นอกเห็นใจผู้ฟัง	46	32.17
ความหวังดีกับผู้ฟัง	26	18.18
ความเป็นห่วงผู้ฟัง	23	16.08
ความมีน้ำใจต่อผู้ฟัง	17	11.89
รวม	112	78.32
ข้อความที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
ความอาวุโส	8	5.60
บุญคุณหรือพระคุณ	6	4.20
ความเป็นพวกพ้อง	5	3.50
ความเหมาะสม	3	2.09
รวม	22	15.39
ข้อความที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของผู้พูด	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
ความเชื่อทางพระพุทธศาสนา	9	6.29
รวมทั้งหมด (ครั้ง)	143	100.00

จากตารางผลการศึกษาข้างต้น แสดงให้เห็นข้อคำนึงที่เป็นเหตุ
จูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด
พบว่าผู้พูดคำนึงถึงความสำเร็จของผู้พูดมากที่สุด เป็นข้อคำนึงที่ผู้พูด
ต้องการแสดงความปรารถนาดีต่อคู่สนทนาเพื่อให้กำลังใจคู่สนทนาที่กำลัง
ประสบกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือทุกข์ใจ ประกอบด้วย 1) ความเห็น
อกเห็นใจผู้ฟัง ดังตัวอย่างที่ (27) ตัวเราก็คเคยผ่านการสูญเสียจึงเข้าใจ
ความรู้สึก และไม่ยอมให้รู้สึกเศร้าเสียใจ ตอนที่เราสูญเสียเราก็คต้องการ
กำลังใจเหมือนกัน จึงเลือกให้กำลังใจในเหตุการณ์นี้คะ 2) ความหวังดีกับ
ผู้ฟัง ดังตัวอย่างที่ (28) คนป่วยถ้ามีกำลังใจต้องรู้สึกมีแรงใจต่อสู้กับโรคแน่ ๆ
แล้วก็อยากให้เขาสบายใจ 3) ความเป็นห่วงผู้ฟัง ดังตัวอย่างที่ (29) เป็นห่วง
อาจารย์ ไม่อยากให้อาจารย์จมอยู่กับความเศร้านาน และ 4) ความมีน้ำใจต่อ
ผู้ฟัง ดังตัวอย่างที่ (30) อยากช่วยให้ญาติมีสุขภาพที่ดีขึ้นจะได้มีกำลังใจใน
การใช้ชีวิตต่อไป

รองลงมาพบว่าผู้พูดคำนึงถึงความสัมพันธ์ เป็นข้อคำนึงที่ผู้พูด
คำนึงถึงระดับความสัมพันธ์และต้องการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้พูดกับ
คู่สนทนา ประกอบด้วย 1) ความเอาใจ ดังตัวอย่างที่ (31) ต้องการให้กำลังใจ
อาจารย์แต่ก็ต้องเลือกคำที่ดีเป็นทางการเพราะอาจารย์มีอายุมากกว่า
2) ความเป็นพวกพ้อง ดังตัวอย่างที่ (32) เมื่ออีกฝ่ายรู้สึกกังวล ลูกหลาน
อย่างเราก็มีหน้าที่ช่วยคลายความกังวลนั้นไป ต่อให้โรคร้ายนั้นจะไม่สามารถ
รักษาให้หายได้ 3) บุญคุณหรือพระคุณ ดังตัวอย่างที่ (33) เพราะอาจารย์
ก็เป็นหนึ่งคนที่เคยมีบุญคุณกับเรา และเหตุการณ์ความสูญเสียแบบนี้กำลังใจ
ก็เป็นสิ่งสำคัญ และ 4) ความเหมาะสม ดังตัวอย่างที่ (34) เป็นการปลอบโยน
ความเศร้าของผู้ที่สูญเสีย ทำให้เขารู้สึกว่ามีคนบางคนเข้าใจและรับรู้ถึง
ความรู้สึกของเขา และเป็นมารยาทที่ดีทางสังคมด้วย ข้อคำนึงที่ผู้พูดคำนึง
เป็นลำดับสุดท้าย คือข้อคำนึงที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของผู้พูด เป็นข้อคำนึง
ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางพระพุทธศาสนา โดยผู้พูดได้นำหลักธรรมทาง

พุทธศาสนาเป็นข้อค้ำนึ่งในการกล่าวให้กำลังใจคู่สนทนา ดังตัวอย่างที่ (35) เพื่อให้ผู้ฟังเห็นสัจธรรมของชีวิตที่มีเกิด แก่ เจ็บ ตาย จะเห็นได้ว่าข้อค้ำนึ่งที่เป็นเหตุจูงใจข้างต้นส่งผลต่อการกล่าวให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า กล่าวคือผู้พูดค้ำนึ่งถึงความประสงค์ของตนเองที่ต้องการให้กำลังใจเพื่อแสดงความปรารถนาดีต่อคู่สนทนา เช่น ความเห็นอกเห็นใจ ความหวังดี ความห่วงใย และความมีน้ำใจ ทั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าข้อค้ำนึ่งดังกล่าวมีอิทธิพลมาจากความเชื่อทางพุทธศาสนาของผู้พูด ซึ่งส่งผลให้ผู้พูดกล่าวถ้อยให้กำลังใจ และนำหลักธรรมทางพุทธศาสนาไปประกอบการให้กำลังใจคู่สนทนา นอกจากนี้ ยังพบว่าข้อค้ำนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าส่งผลให้ผู้พูดเลือกให้กำลังใจคู่สนทนาโดยเลือกถ้อยคำให้กำลังใจที่เป็นทางการ เพื่อแสดงถึงความอ่อนน้อมและสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้พูดกับคู่สนทนาที่มีความอาวุโสกว่า

อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาข้อค้ำนึ่งที่เป็นเหตุจูงใจในการกล่าวให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า ผู้วิจัยพบว่าข้อค้ำนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความประสงค์ของผู้พูด และข้อค้ำนึ่งที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์มีความสอดคล้องกับการจัดการกับหน้า (face management) และสิทธิทางสังคม (sociality rights) ตามแนวคิดของ Spencer-Oatey (2002) กล่าวคือสังคมไทยให้ความสำคัญกับผู้อาวุโสเป็นอย่างมาก จึงปลูกฝังผู้น้อยให้มีความเคารพนอบน้อมต่อผู้อาวุโส รวมถึงการปลูกฝังให้ตอบแทนบุญคุณหรือพระคุณ ผู้พูดจึงต้องเลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมในการกล่าวให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสุภาพ นอกจากนี้ ยังพบว่าคนในสังคมไทยให้ความสำคัญกับความรู้สึกของผู้อื่นและมองว่าตนเองมีความเกี่ยวข้องกับผู้อื่นจึงเลือกกล่าวให้กำลังใจ ดังนั้น ข้อค้ำนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความประสงค์ของผู้พูดและข้อค้ำนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์จึงแสดงให้เห็นว่าในบริบทของการให้กำลังใจคู่สนทนา

ที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด ผู้พูดจะคำนึงถึงหน้าทางสังคม (social identity face) กล่าวคือผู้พูดคำนึงว่าการกล่าวให้กำลังใจคู่สนทนาที่กำลังประสบกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความทุกข์ใจเป็นสิ่งที่พึงกระทำ เพราะการกล่าวให้กำลังใจเป็นการแสดงความใส่ใจหรือแสดงความห่วงใย ผู้ที่อาวุโสหรือมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า การกล่าวให้กำลังใจจึงเกี่ยวข้องกับหน้าของผู้พูดที่รู้สึกว่าคุณค่าได้กระทำสิ่งที่มีคุณค่าหรือมีความสำคัญต่อผู้ฟัง และการคำนึงถึงสิทธิของการมีส่วนร่วม (association rights) กล่าวคือผู้พูดคำนึงว่าตนเองมีส่วนร่วมในการกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจคู่สนทนาหรือมีสิทธิที่จะแบ่งปันความรู้สึกทุกขใจของคู่สนทนาเพื่อช่วยปลอบประโลมจิตใจของคู่สนทนา

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษากลวิธีทางภาษาและข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด พบว่าปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมทางภาษาของผู้ใช้ภาษาไทยในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า กล่าวคือ การให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดนั้น ผู้พูดจะเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อแสดงสัมพันธภาพกับผู้ฟัง กลวิธีทางภาษาที่ทำให้ผู้ฟังคลายกังวล และกลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตามมากกว่ากลวิธีทางภาษาที่ใช้ให้กำลังใจผู้ฟังโดยตรงไปตรงมา เพื่อแสดงความปรารถนาดีกับคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า อย่างอ่อนน้อม และผลการศึกษาข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจในการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด พบว่าผู้พูดจะกล่าวให้กำลังใจโดยมีข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจที่สามารถแบ่งออกได้ 3 กลุ่ม คือ ข้อคำนึงที่เกี่ยวข้องกับความประสงค์ของผู้พูด ประกอบไปด้วย การแสดงความคิดเห็นออกเห็นใจผู้ฟัง การแสดงความหวังดีกับผู้ฟัง การแสดงความเป็นห่วงผู้ฟัง

และการแสดงควมมีน้ำใจต่อผู้ฟัง ซึ่งส่งผลให้ผู้พูดเลือกกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจเพื่อต้องการแสดงควมปรารถนาดีต่อคู่สนทนา ลำดับต่อมาข้อความนี้ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ ประกอบไปด้วย ความอาวุโส บุญคุณหรือพระคุณ ความเป็นพวกพ้อง และความเหมาะสม ซึ่งส่งผลให้ผู้พูดเลือกใช้ถ้อยคำให้กำลังใจที่แสดงให้เห็นถึงความสุภาพเพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับคู่สนทนา และข้อความที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของผู้พูดมีความสอดคล้องกับความเชื่อทางพระพุทธศาสนาซึ่งส่งผลให้ผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจโดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประกอบการให้กำลังใจคู่สนทนาเพื่อช่วยให้คู่สนทนาสามารถก้าวผ่านสถานการณ์ที่ยากลำบากไปได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาข้างต้นจะเห็นว่าผู้พูดเลือกกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า โดยอาจเลือกกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจมากกว่า 1 กลวิธี เพื่อทำให้คู่สนทนาคลายตามและช่วยให้คู่สนทนารู้สึกคลายกังวลจากปัญหาที่กำลังประสบ นอกจากนี้ ผลการวิจัยที่พบยังสามารถนำมาอภิปรายเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมได้ดังนี้

ประการที่ 1 สอดคล้องกับความเป็นสังคมแบบอิงกลุ่ม (collectivism) กล่าวคือเมื่อคู่สนทนาต้องประสบกับสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความทุกข์ใจ ผู้พูดจะเลือกกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจคู่สนทนาเพื่อช่วยให้คู่สนทนาคลายความกังวลใจ หรือช่วยให้คู่สนทนาเกิดกำลังใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ต่อไป ดังจะเห็นได้จากเหตุผลของผู้พูดที่คำนึงถึงว่า **“เราอยู่ด้วยกันมานานด้วยความผูกพัน เห็นใจและเข้าใจญาติ แต่ก็ต้องมองโลกในแง่ดีว่าอาจจะมีทางรักษา เราจะได้มีกำลังใจ”** จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าผู้พูดคำนึงถึงความรู้สึกของคู่สนทนาเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมเรื่องความเป็นสังคมแบบอิงกลุ่ม (collectivism) ที่ให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

โดยคนในสังคมนี้ให้ความสำคัญกับความรู้สึกของผู้อื่น และต้องการเป็นที่ยอมรับจากคนในสังคม (Hofstede, 1984; Triandis, 1995)

ประการที่ 2 สอดคล้องกับการมีมุมมองตัวตนแบบพึ่งพา (an interdependent view of self) ที่มองว่าตนเองมีความเกี่ยวข้องและเป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ทางสังคม รวมทั้งต้องการปฏิบัติตามที่สังคมกำหนดและให้ความสำคัญกับความรู้สึกของผู้อื่น (Markus & Kitayama, 1991) กล่าวคือผู้พูดกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจโดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น และคำนึงถึงพฤติกรรมเหมาะสมเพื่อต้องการปฏิบัติตามที่สังคมกำหนด และรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน (Locher & Watts, 2005) ดังจะเห็นได้จากเหตุผลของผู้พูดที่คำนึงถึงว่า **“เป็นการปลอบโยนความเศร้าของผู้ที่สูญเสีย ทำให้เขาารู้สึกว่ามีคนบางคนเข้าใจและรับรู้ถึงความรู้สึกของเขา และเป็นมารยาทที่ดีทางสังคมด้วย”**

ประการที่ 3 สอดคล้องกับการเป็นสังคมแบบไมตรีสัมพันธ์ (affiliative society) ที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ ระหว่างกัน กล่าวคือผู้พูดกล่าวให้กำลังใจที่แสดงให้เห็นถึงการใส่ใจและห่วงใยคู่สนทนาที่กำลังตกอยู่ในสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความทุกข์ใจ (Vichienchot et al., 1972) หรือการที่ผู้พูดแสดงออกถึงความเข้าอกเข้าใจความรู้สึกของคู่สนทนา ดังจะเห็นได้จากเหตุผลที่ผู้พูดคำนึงถึงที่ว่า **“คิดกลับกันถ้าเป็นตัวเรา เราก็คงเสียใจและต้องการกำลังใจ อย่างน้อยก็ให้เราได้รับรู้ว่ามีคนคอยอยู่ข้าง ๆ”** ตัวอย่างดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าผู้พูดให้ความสำคัญกับความรู้สึกของคู่สนทนาและคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างกัน

ประการที่ 4 สอดคล้องกับความเป็นสังคมแบบ “ผู้ใหญ่ - ผู้น้อย” กล่าวคือสังคมไทยให้ความสำคัญกับความอาวุโส จึงมีการปลุกฝังให้ผู้น้อยให้ความเคารพและอ่อนน้อมต่อผู้ที่อาวุโสกว่าตนเอง (Prajubmoh, 1999) ด้วยเหตุนี้ การให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า ผู้พูดจึง

กล่าวถ้อยคำให้กำลังใจเพื่อแสดงความปรารถนาดี พร้อมทั้งต้องแสดงให้เห็นถึงความสุภาพอ่อนน้อม ดังจะเห็นได้จากเหตุผลที่ผู้พูดคำนึงถึงที่ว่า **“คำนี้เรื่องถ้อยคำที่ใช้ในการพูด เพราะบุคคลที่ถูกให้กำลังใจเป็นอาจารย์ จึงต้องเลือกใช้คำที่สุภาพมีกาลเทศะ และแสดงให้เห็นถึงความจริงใจ ห่วงใยที่มีต่ออาจารย์”** หรือ **“ต้องการให้กำลังใจอาจารย์ แต่ก็ต้องเลือกคำที่ดูเป็นทางการเพราะอาจารย์มีอายุมากกว่า”** จากตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้พูดเลือกถ้อยคำที่ดูเป็นทางการเพื่อแสดงความอ่อนน้อม ยิ่งไปกว่านั้นยังพบว่า ปัจจัย “บุญคุณ” หรือ “พระคุณ” เป็นปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมหนึ่งที่ใช้ให้กำลังใจผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด ดังจะเห็นได้จากเหตุผลของผู้พูดที่คำนึงถึงว่า **“อาจารย์เป็นคนที่มีบุญคุณกับเรา เราเคยได้รับความรู้ต่าง ๆ จากท่าน วันนี้อาจารย์ทุกข์ใจ เราก็ควรแสดงความห่วงใยในฐานะลูกศิษย์ อาจารย์น่าจะรู้สึกดีขึ้นบ้าง”**

ประการที่ 5 สอดคล้องกับการเป็นสังคมแบบพุทธศาสนา ดังที่ Hongladarom (2009) กล่าวว่าหลักธรรมทางพุทธศาสนาจะกำหนดพฤติกรรมทางภาษาของคนในสังคมไทย ด้วยเหตุนี้ สังคมไทยจึงกล่าวได้ว่าเป็นสังคมแบบพุทธศาสนา ดังจะเห็นได้จากที่ผู้พูดเลือกกล่าวให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า เนื่องจากผู้พูดรู้สึกสงสาร เป็นห่วงหรือต้องการแสดงน้ำใจต่อคู่สนทนาเพื่อต้องการให้คู่สนทนายุติความรู้สึกมีกำลังใจ และเกิดความเชื่อมั่นในการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์หรือปัญหาที่ยากลำบากในชีวิต นอกจากนี้ ยังพบหลักธรรมทางพุทธศาสนาอื่น ๆ เช่น สัจธรรมของชีวิต การปล่อยวาง และการมีสติ ที่มากำหนดพฤติกรรมทางภาษาของผู้ที่ใช้ภาษาไทยในการให้กำลังใจเพื่อให้คู่สนทนาผ่านพ้นจากสถานการณ์ด้วยการดำเนินชีวิตตามหลักพุทธศาสนา

ที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับการให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดสะท้อนให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษาไทยให้ความสำคัญกับความรู้สึกของคู่สนทนาและการรักษา

ความสัมพันธ์ที่ตีระหว่างกัน เนื่องจากผู้พูดที่เป็นผู้ให้กำลังใจมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและปรารถนาดีต่อผู้อื่น ผลการวิจัยสอดคล้องกับ Boonyanate (1992, p. 147) ที่กล่าวว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่พึ่งพาอาศัยต่อกัน ประกอบกับคนในสังคมไทยยึดนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนาปฏิบัติเพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ ยังพบว่าสังคมไทยให้ความสำคัญกับความอาวุโส ซึ่งเห็นได้จากปัจจัยความเป็นสังคมแบบ “ผู้ใหญ่ - ผู้น้อย” ผู้พูดจึงกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจที่แสดงให้เห็นถึงความสุภาพอ่อนน้อมกับคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าเพื่อแสดงความปรารถนาดีและรักษาสัมพันธ์ภาพที่ตีระหว่างผู้ใหญ่กับผู้น้อย

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงแสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้พูดต้องการกล่าวถ้อยคำให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า ผู้พูดจะคำนึงถึงความอาวุโสหรือความเป็นผู้ใหญ่ - ผู้น้อย รวมทั้งคำนึงถึงการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีและให้ความสำคัญกับความรู้สึกรักของคู่สนทนา เพื่อให้เกิดความสุภาพและความเหมาะสมในการกล่าวให้กำลังใจคู่สนทนาที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการให้กำลังใจโดยกำหนดปัจจัยสถานภาพทางสังคมเป็นสำคัญ แต่ไม่ได้ศึกษาปัจจัยเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ความสนิทสนม และระดับความรุนแรงของสถานการณ์หากมีการศึกษาการให้กำลังใจโดยศึกษากับปัจจัยดังกล่าว อาจทำให้ผลการวิจัยมีความลุ่มลึกและมีความครอบคลุมชัดเจนมากยิ่งขึ้น

References

- Adler, A. (1956). *The Individual Psychology of Alfred Adler: A systematic presentation in selections from his writings*. Basic Books.
- Am-Ugsorn, P. (2007). *The strategies of cancellation in Thai: A case study of hearer of different status*. [Master's thesis, Chulalongkorn University].
- Austin, J. L. (1962). *How to do things with words*. Harvard University Press.
- Boonyanate, N. (1992). Family. In S. Satha-Anand, & N. Boonyanate (Eds.), *Thai thought and wisdom words: Traces of Thai beliefs* (pp. 142-149). Research Dissemination Project, Chulalongkorn University.
- Bunnag, O. (2007). *Strategies for expressing disappointment in Thai to hearers of different social status: A case study of university students*. [Master's thesis, Chulalongkorn University].
- Gudykunst, W. B., & Ting-Toomey, S. (1998). *Culture and interpersonal communication*. Sage Publications.
- Hofstede, G. (1984). *Culture's consequences: International differences in work-related values*. Sage Publications.
- Hongladarom, K. (2009). Indexicality in Thai and in Tibetan: Implications for a Buddhism grounded approach. *Journal of Pragmatics*, 41(1), 47-59.
- Intachakra, S. (2010). Politeness, consideration and emancipatory pragmatics. *Journal of Language and Linguistics*, 29(1), 17-42.
- Intachakra, S. (2012). Politeness motivated by the "heart" and "binary rationality" in Thai culture. *Journal of Pragmatics*, 44(5), 619-635.

- Jandt, F. E. (2010). *An introduction to intercultural communication: Identities in a global community*. Sage Publications.
- Jung, W. (2010). Native and nonnative strategies of encouragement in English interaction. *English Language Teaching*, 22(2), 79-109.
- Kaewjungate, W. (2022). *Giving and refusing advice in Thai: A study of emancipatory pragmatics approach*. [Unpublished doctoral dissertation]. Kasetsart University.
- Kavilanan, S. (2018). The strategies in asking for teacher's advice of Northern Thai students: An emancipatory pragmatics study. In *National Conference on Long-Lanna: Language, Literature, Rituals, Musical Culture towards and Tourism* (pp. 155-181). Research and Innovation Division, Faculty of Humanities, Kasetsart University.
- Locher, M. A., & Watts, R. J. (2005). Politeness theory and relational work. *Journal of Politeness Research: Language, Behavior, Culture*, 1(1), 9-33.
- Markus, H. R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98(2), 224-253.
- Matsuoka, R., Smith, I., & Uchimura, M. (2009). Discourse analysis of encouragement in healthcare comic books. *Journal of Nursing Studies*, 8(1), 31-42.
- Matsuoka, R., Smith, I., & Uchimura, M. (2011). Discourse analysis of encouragement in healthcare manga. *Journal of Pan-Pacific Association of Applied Linguistics*, 15(1), 49-66.
- Ongwuttawat, S. (2015). *Disagreement in Thai conversational discourse and native speakers' motivational concerns*. [Doctoral dissertation, Chulalongkorn University].
- Ongwuttawat, S. (2017a). Linguistic strategies for cancellation of promises and the factor of 'seniority' in Thai society. *Journal of Humanities and Social Sciences*, 9(3), 249-267.

- Ongwuttawat, S. (2017b). Linguistic strategies used for refusing requests and the factor of *Phakphuak* ‘partisan’ in Thai society. *Journal of the Faculty of Archaeology Silpakorn University*, 16(1), 175-199.
- Panpothong, N., & Phakdeephassook, S. (2008). *The concept of ‘bunkhun’ and Thai ways of speech behaviors: The case of responding to thanks* [Unpublished manuscript].
- Panpothong, N., & Phakdeephassook, S. (2014). The wide use of *mai-pen-rai* ‘It’s not substantial’ in Thai interactions and its relationship to the Buddhist concept of *Tri laksana*. *Journal of Pragmatics*, 69(1), 99-107.
- Panpothong, N. (2023). *Pragmatics, politeness, and culture: Concepts and research approaches in the Thai language*. Research Dissemination Project, Research Division, Chulalongkorn University.
- Patcharatmora, J. (2001). *A study of making apologies in Thai by speakers of different social status*. [Master’s thesis, Chulalongkorn University].
- Pongsapich, A. (1998). *Traditional and Changing Thai world view*. Chulalongkorn University Press.
- Prajuabmoh, C. (1999). Elders – Youngsters. In S. Satha-Anand & N. Boonyanate (Eds.), *Thai thought and wisdom words: Traces of Thai beliefs and ideas* (p. 186). Research Dissemination Project, Research Division, Chulalongkorn University.
- Searle, J. R. (1969). *Speech acts: An essay in the philosophy of language*. Cambridge University.
- Searle, J. R. (1976). A classification of illocutionary acts. *Language in Society*, 5(1), 1-23.

- Spencer-Oatey, H. (2002). Managing rapport in talk: Using rapport sensitivity incidents to explore the motivational concerns underlying the management of relations. *Journal of Pragmatics*, 34(5), 529-545.
- Sukprasert, P. (2009). *Strategies and discourse structure of advice giving in Thai*. [Master's thesis, Chulalongkorn University].
- Thomas, J. (1995). *Meaning in interaction: An introduction to Pragmatics*. Longman.
- Triandis, H. C. (1995). *Individualism and collectivism*. Westview Press.
- Tussanaboon, P. (2019). *Khwan-aa-wu-soh or seniority and linguistic strategies in the speech acts of disagreeing, complaining, and advising in Thai*. [Master's thesis, Thammasat University].
- Vatcharasuwan, P. (2004). *The Act of disagreeing in Thai by speakers of different social status: The case of teachers and students*. [Master's thesis, Chulalongkorn University].
- Van, L. T. T. (2011). A comparative study on encouraging in Vietnamese and American English. In A. J. Werst, K. Getkham, & J. Singhakowinta (Eds.), *The 3rd International Conference on Language and Communication: Interdisciplinary discourses in language and communication* (pp. 411-427). [Unpublished conference paper].
- Vichienchot, W., Vichienchot, N., Saetnan, B., Sutthiwong, P., & Kanhanet, P. (1972). *Research report on consideration in Thai people*. National Research Council of Thailand.
- Wong, Y. J. (2015). The psychology of encouragement: Theory, Research, and Applications. *The counseling psychologist*, 43(2), 178-216.

Yaowaritttha, C. (2012). *The concept of "Bunkhun" and three types of speech acts in Thai society*. [Master's thesis, Chulalongkorn University].

Yaowaritttha, C. (2018). The speech acts of students complain to parents and factors contributing to the complaints. *Journal of Humanities and Social Sciences Bansomdejchaopraya Rajabhat University*, 12(2), 96-126.

Authors

Chonteera Kasornsiri

Master student, Programme in Thai Language,
Faculty of Humanities, Kasetsart University
E-mail: choteera.k@ku.th

Assistant Professor Wuttinun Kaewjungate, Ph.D.
Lecturer, Department of Thai Language,
Faculty of Humanities, Kasetsart University
E-mail: wuttinun.ka@ku.th

An Investigation of the Relationship Between Music Festival Design and Activities and Its Influence on Decision-Making Regarding Attending the E-san Music Festival (E-San Kiew) in Khon Kaen Province

*Putthasak Kumjorn, Nannapat Sudwisa, Sunisa Saenwande,
Tanapon Jamboom, and Pipatpong Phonphua*
*Faculty of Business Administration and Information Technology
Rajamangala University of Technology Isan Khonkaen Campus*

Received: November 28, 2024

Revised: February 13, 2025

Accepted: March 24, 2025

Abstract

This research aims to examine the relationship between event organization styles and activities that influence the decision to participate in the E-San Music Festival (E-San Kiew) in Khon Kaen province. A quantitative research approach was employed. Data were collected from 400 Thai tourists who had previously attended the festival. Data analysis consisted of descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as inferential statistics for hypothesis testing—specifically linear regression analysis with a significance level set at 0.05. The results indicated a significant positive correlation between the festival's organization style and the decision to attend the E-San Music Festival (E-San Kiew) at the 0.05 level. Correlations existed among musical diversity and artist variety, stage setup interest, festival atmosphere, cultural connections between music and lifestyle, and facility management, with correlation coefficients found to be 0.118, 0.184, 0.110, 0.081, and 0.070, respectively. Additionally, festival activities

also showed a significant positive correlation with attendance decisions at the 0.05 level, with correlation coefficients for craft-related art activities, engagement with local vendors, donation activities for unused items, and musical performances being, respectively, 0.078, 0.108, 0.094, and 0.103.

Keywords

E-San music festival, event organization style, music activities, participation decision making

RETRACTED

การศึกษาความสัมพันธ์ของรูปแบบการจัดงาน และกิจกรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงาน เทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น

พุทธศักดิ์ กัจจร, นันทภัทร์ สุดวิสัย,
สุนิสา แสงวันดี, ธนพล จำบุญ และ ทิพัฒพงษ์ พลพวง
คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการจัดงานและกิจกรรมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยเข้าร่วมงานจำนวน 400 คน การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานเพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบสมการถดถอยเชิงเส้นโดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบของการจัดงานเทศกาลดนตรีมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านความหลากหลายของแนวเพลงและศิลปิน ความน่าสนใจของรูปแบบการจัดเวที บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของงานเทศกาลดนตรี แนวคิดรูปแบบการจัดงานมีความเชื่อมโยงระหว่างดนตรีและวิถีชีวิต และการบริหารจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในงาน เท่ากับ 0.118, 0.184, 0.110, 0.081 และ 0.070 ตามลำดับ กิจกรรมของการจัดงานเทศกาลดนตรีมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาล

ดนตรีอีสานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านกิจกรรมงานศิลปะเกี่ยวกับงานหัตถกรรม ด้านกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้ประกอบการภายในงาน กิจกรรมเปิดรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ กิจกรรมการแสดงดนตรีภายในงาน เท่ากับ 0.078, 0.108, 0.094 และ 0.103

คำสำคัญ

เทศกาลดนตรีอีสาน, รูปแบบการจัดงานดนตรี, กิจกรรมดนตรี,
การตัดสินใจเข้าร่วมงาน

บทนำ

เมืองดนตรี (Music City) ได้รับการยอมรับในระดับสากลว่าเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยใช้ดนตรีเป็นเครื่องมือในการสร้างเอกลักษณ์และเพิ่มคุณค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ เช่น เทศกาลดนตรีและศิลปะโคเชลลาแวลลีย์ (The Coachella Valley Music and Arts Festival) หรือเรียกกันทั่วไปว่า โคเชลลา หรือเทศกาลโคเชลลา ในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นกรณีศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงการบูรณาการดนตรีและการท่องเที่ยวที่สร้างผลกระทบในด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมอย่างมหาศาล (Brown et al., 2023; Smith & Lee, 2023) ซึ่งไม่เพียงแต่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าประเทศจำนวนมากเท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างการรับรู้ถึงแบรนด์ของเมืองและจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวอีกด้วย แสดงให้เห็นว่าการจัดงานเทศกาลดนตรีเหล่านี้สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางสังคม เพิ่มรายได้ในระดับท้องถิ่น และเชื่อมโยงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง (Johnson & Kim, 2023; Chaiyapant et al., 2023)

อย่างไรก็ตาม การออกแบบการจัดการและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในเทศกาลดนตรีสามารถมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการท่องเที่ยวและการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นเพื่อสร้างประสบการณ์อันมีความหมายสำหรับนักท่องเที่ยว (Mair et al., 2022; Getz, 2020) นอกจากนี้ งานวิจัยก่อนหน้านี้ยังพบว่าเทศกาลดนตรีที่มีการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวสามารถสร้างความพึงพอใจสูงสุด และส่งผลให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำและช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์เชิงบวกของจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวอีกด้วย (Lee & Choi, 2021) ทั้งนี้ เทศกาลดนตรีในประเทศไทยได้รับการนิยมเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งได้รับการยอมรับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจท้องถิ่น

ผ่านการบูรณาการดนตรีกับกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย งานวิจัย
ก่อนหน้าชี้ให้เห็นถึงความสำคัญว่าเทศกาลดนตรีในประเทศไทยมีบทบาท
สำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจท้องถิ่น โดยสามารถเพิ่ม
มูลค่าให้กับธุรกิจท้องถิ่นและเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่มี
คุณค่า อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในประเทศ
ไทย ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมเทศกาลเหล่านี้ไม่เพียงแต่ได้รับประสบการณ์
ด้านดนตรี แต่ยังสามารถสัมผัสวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นของพื้นที่นั้น ๆ อีก
ด้วย (Thongthai & Jermsittiparsert, 2021; Phinthong & Jansen, 2022;
Telfer & Sharpley, 2015)

ในแง่จังหวัดขอนแก่นกำลังมุ่งสู่การพัฒนาเป็นเมืองดนตรี
(Music City) โดยการใช้ดนตรีเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมวัฒนธรรมและ
กระตุ้นการท่องเที่ยว ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือเทศกาลดนตรีที่จัดขึ้นอย่าง
ต่อเนื่อง ซึ่งได้แก่เทศกาลดนตรี “อีสานเขียว” เกิดขึ้นจากการรวมตัวของ
กลุ่มผู้รักสันติภาพ เพื่อจัดกิจกรรมดนตรีที่มีเป้าหมายในการสะท้อนวิถีชีวิต
ของชาวอีสาน ตลอดจนความรักในธรรมชาติและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
โดยเทศกาลนี้นับเป็นกิจกรรมสำคัญที่ไม่เพียงแต่สนับสนุนการพัฒนา
ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในระดับกว้าง
และสร้างแรงดึงดูดแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ งานดังกล่าวยังเชื่อมโยงดนตรี
เข้ากับวิถีชีวิตของชาวอีสานผ่านการแสดงดนตรีควบคู่ไปกับกิจกรรมที่
สะท้อนเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Nothakul, 2022; Konwai, 2018) แม้
การพัฒนาจังหวัดขอนแก่นในฐานะเมืองดนตรีจะมีความก้าวหน้า แต่ยังคงมี
ช่องว่างในงานวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบการจัดงานและกิจกรรมที่มี
ผลกระทบต่อการท่องเที่ยววัฒนธรรม โดยเฉพาะการวิเคราะห์ปัจจัยที่
ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้น
การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบเทศกาล
ดนตรีและกิจกรรมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสาน

เขียว) ในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้เทศบาลดังกล่าวเป็นกรณีศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการออกแบบกิจกรรมและพัฒนาเทศบาลในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้จัดงานสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว สร้างประสบการณ์ที่น่าจดจำ และเพิ่มความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของการจัดงานเทศกาลดนตรีที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมภายในงานที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น

สมมติฐานงานวิจัย

สมมติฐานที่ 1: รูปแบบของการจัดงานเทศกาลดนตรีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น

สมมติฐานที่ 2: กิจกรรมของงานเทศกาลดนตรีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

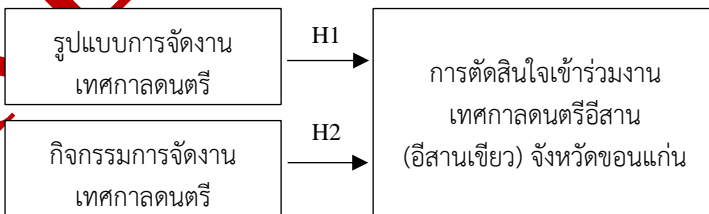

Diagram 1. Conceptual framework

ทบทวนวรรณกรรม

รูปแบบการจัดการงานเทศกาลดนตรี กิจกรรมการจัดการงานเทศกาลดนตรี และการตัดสินใจ

เทศกาลดนตรีเป็นปรากฏการณ์สำคัญที่มีบทบาทในเมืองใหญ่ โดยมักจะเป็นจุดศูนย์กลางของอุตสาหกรรมดนตรีและแนวโน้มต่าง ๆ ในเมืองเหล่านั้น (Eric, 2017) ซึ่งการจัดการงานเทศกาลดนตรีในยุคหลังเป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้นและมักจะประกอบด้วยหลายเวทีที่จัดขึ้นบ่อยครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมงานที่เป็นผู้รับสารจากการแสดงดนตรีในงานเทศกาล (Mercier, 2003) นอกจากนี้ เทศกาลดนตรียังมีความพิเศษเฉพาะตัว โดยมักจัดขึ้นในใจกลางเมืองและมีการแสดงจากศิลปินหลากหลายที่ร่วมกันสร้างประสบการณ์ที่หลากหลายสำหรับผู้เข้าร่วม (Allen et al., 2010) ในด้านความคิดสร้างสรรค์ของการจัดงานเทศกาลดนตรี Csikszentmihalyi (1996) ได้อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะของกิจกรรมภายในจิตใจที่เกิดขึ้นภายในสมองของแต่ละบุคคล ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างประสบการณ์ที่น่าสนใจในงานเทศกาลดนตรี การออกแบบประสบการณ์ในงานเทศกาลดนตรีต้องการความคิดสร้างสรรค์เพื่อหลีกเลี่ยงการมุ่งเน้นเพียงแต่การจัดเตรียมโปรแกรมงาน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือข้อมูลการจัดงาน แต่ควรให้ความสำคัญกับการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เข้าร่วมงาน เพื่อเพิ่มความพึงพอใจตลอดจนส่งผลให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจที่จะเข้าร่วมในงาน (Geis et al., 2016; Kotler, 2003) จากบริบทดังกล่าว จึงได้พัฒนาสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 (H1): รูปแบบของการจัดงานเทศกาลดนตรีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น

อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวหรือการเข้าร่วมงานนั้นมักได้รับอิทธิพลจากบริบททางสังคม เช่น สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม วัฒนธรรมและประเพณี หรือแม้กระทั่งความนิยมในกลุ่มสังคมซึ่งบริบทเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจของผู้คนได้ (Portugal et al., 2022) โดยทั่วไปแล้วนักท่องเที่ยวมักเดินทางไปยังสถานที่ที่มีชื่อเสียง หรือที่ได้รับการยอมรับในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของการท่องเที่ยวเชิงดนตรี ซึ่งการจัดเทศกาลดนตรีไม่เพียงแต่เสริมสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ แต่ยังเป็นการนำเสนอสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ซึ่งมีอิทธิพลจากบริบททางสังคมที่ทำให้เกิดการเลือกเข้าร่วมงานนั้น ๆ (Gibson et al., 2007; Tangit et al., 2016) โดยส่วนใหญ่เทศกาลดนตรีมักจะนำเสนอศิลปินและแนวดนตรีที่หลากหลายตอบสนองความสนใจและรสนิยมของกลุ่มผู้ชมที่แตกต่างกัน ทำให้เทศกาลนี้ไม่เพียงแต่เป็นกิจกรรมบันเทิง แต่ยังสะท้อนค่านิยมและความนิยมในสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วม การเข้าร่วมเทศกาลจึงสะท้อนถึงบริบททางสังคมที่มีผลต่อการเลือกเข้าร่วมและทำให้เทศกาลดนตรีได้รับความนิยมในหลายประเทศ (Tangit et al., 2016) นอกจากนี้ Karlisen (2007) ยังพบว่าเทศกาลดนตรีเป็นพื้นที่ที่รวบรวมบรรยากาศพิเศษและกิจกรรมต่างๆ ที่สามารถสร้างประสบการณ์ที่หลากหลายและมีความหมายให้แก่ผู้เข้าร่วมงานได้อย่างมีคุณค่า จากแนวคิดและข้อมูลดังกล่าว จึงนำไปสู่การพัฒนาสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 2 กิจกรรมของงานเทศกาลดนตรีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบเทศกาลดนตรีและกิจกรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยมีวิธีการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยเดินทางท่องเที่ยวในงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น อย่างน้อย 1 ครั้ง และเนื่องจากไม่มีหน่วยงานใดทำการเก็บรวบรวมสถิตินักท่องเที่ยวที่ชัดเจน คณะผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non-probability sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญกับกลุ่มตัวอย่างตามสูตรคำนวณแบบไม่ทราบจำนวนประชากร โดยมีระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (Cochran, 1974) โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการอย่างน้อย 385 คน เพื่อความสะดวกในการประเมินผลและการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยจึงได้เก็บแบบสอบถามจำนวน 400 คน โดยมีระยะเวลาการวิจัย 6 เดือน ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2567

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นคำตอบให้กับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ซึ่งลักษณะของคำถามในแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิดและปลายปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็นทั้งหมด 4 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น ส่วนที่ 3 กระบวนการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3. การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ งานวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยสร้างขึ้นจากทฤษฎีจากกรอบแนวคิด โดยวิธีการสร้างตารางเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร และรายการคำถาม และทำการเสนอผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้อง และปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งพบว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ เมื่อแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try out) โดยการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 40 ชุด จากนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จากนั้นทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Analysis) โดยการทดสอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach's Alpha Coefficient ซึ่งเกณฑ์ที่ยอมรับได้จะต้องมากกว่า 0.7 (Cronbach, 1990) ซึ่งพบว่า ค่าความเชื่อมั่นได้ค่าระหว่าง 0.72 - 0.85 ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังตารางต่อไปนี้

Table 1: Reliability Test

ตัวแปร	Cronbach's Alpha Coefficient
รูปแบบการจัดการงานเทศกาลดนตรีอีสาน	0.72
กิจกรรมการจัดการงานเทศกาลดนตรีอีสาน	0.85
กระบวนการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเที่ยว) จังหวัดขอนแก่น	0.75

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คณะผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire Survey) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400

ชุด เมื่อมีผู้ตอบแบบสอบถามตามจำนวนแล้วคณะผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของแบบสอบถาม และทำการบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ผลต่อไป

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการแปลความหมายข้อมูล เพื่อสรุปและอธิบายลักษณะของตัวแปร

5.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 48.8 มีช่วงอายุระหว่าง 23-27 ปี ร้อยละ 41.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 60.8 มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 41.5 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท ร้อยละ 29.8 มีภูมิลำเนาที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 60.3

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น และการทดสอบสมมติฐานของนักท่องเที่ยวชาวไทย

Table 2: Mean and Standard Deviation of Event Organization Style in the E-san Music Festival (E-San Kiew) in Khon Kaen Province

ข้อความด้านรูปแบบ การจัดงานเทศกาลดนตรี	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การ แปลผล
1. ความหลากหลายของแนวเพลงและศิลปิน	4.54	0.72	มากที่สุด
2. ความน่าสนใจของรูปแบบการจัดเวที	4.29	0.73	มาก
3. บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของงานเทศกาลดนตรี	4.27	0.81	มาก
4. แนวคิดรูปแบบการจัดงานมีความเชื่อมโยงระหว่างดนตรีกับวิถีชีวิต	4.24	0.77	มาก
5. การบริหารจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในงาน	3.72	0.98	มาก
รวม	4.21	0.47	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของรูปแบบการจัดงานเทศกาลดนตรี (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.21) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความหลากหลายของแนวเพลงและศิลปิน อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.54) รองลงมาคือ ความน่าสนใจของรูปแบบการจัดเวที (ค่าเฉลี่ย = 4.29) บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของงานเทศกาลดนตรี (ค่าเฉลี่ย = 4.27) แนวคิดรูปแบบการจัดงานมีความเชื่อมโยงระหว่างดนตรีกับวิถีชีวิต (ค่าเฉลี่ย = 4.24) และการบริหารจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.72) ตามลำดับ

Table 3: Mean and Standard Deviation of Activities in the E-san Music Festival (E-San Kiew) in Khon Kaen Province

ข้อความด้านกิจกรรมงาน เทศกาลดนตรี	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การ แปลผล
1. กิจกรรมการเดินทางพาเหรด	4.18	0.86	มาก
2. กิจกรรมงานศิลปะเกี่ยวกับงาน หัตถกรรม	4.04	0.93	มาก
3. กิจกรรมการมีส่วนร่วมกับ ผู้ประกอบการภายในงาน	4.03	0.94	มาก
4. กิจกรรมเปิดรับบริจาคสิ่งของ เหลือใช้	4.09	0.92	มาก
5. กิจกรรมการแสดงดนตรีภายใน งาน	4.34	0.84	มาก
รวม	4.14	0.60	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของกิจกรรมงานเทศกาลดนตรี (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.14) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กิจกรรมการแสดงดนตรีภายในงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.34) รองลงมาคือ กิจกรรมการเดินทางพาเหรด (ค่าเฉลี่ย = 4.18) กิจกรรมเปิดรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ (ค่าเฉลี่ย = 4.09) กิจกรรมงานศิลปะเกี่ยวกับงานหัตถกรรม (ค่าเฉลี่ย = 4.04) และกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้ประกอบการภายในงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.03) ตามลำดับ

Table 4: Mean and Standard Deviation of Decision-Making in the E-san Music Festival (E-San Kiew) in Khon Kaen Province

ข้อความคำถามด้าน กระบวนการตัดสินใจ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การ แปลผล
1. ท่านมักจะไตร่ตรองความต้องการก่อนตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอยู่เสมอ	4.49	0.68	มาก
2. ท่านมักจะค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับงานก่อนตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรี	4.23	0.88	มาก
3. ท่านมักจะเปรียบเทียบแหล่งข้อมูลรูปแบบและกิจกรรมของงานก่อนตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรี	4.18	0.86	มาก
4. ท่านตัดสินใจซื้อบัตรและเข้าร่วมงานภายหลังจากการค้นหาและเปรียบเทียบข้อมูลของงานเทศกาลดนตรี	4.20	0.86	มาก
5. ท่านมีความพึงพอใจภายหลังจากเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีในครั้งนี้	4.30	0.76	มาก
รวม	4.28	0.51	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวมักจะไตร่ตรองความต้องการก่อนตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรี อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.49) นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจภายหลังจากเข้าร่วมงานเทศกาล (ค่าเฉลี่ย = 4.30) นักท่องเที่ยวมักจะค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับงานก่อนตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรี (ค่าเฉลี่ย = 4.23) นักท่องเที่ยวจะตัดสินใจซื้อบัตรและเข้าร่วมงานภายหลังจากการค้นหาและเปรียบเทียบข้อมูลของงานเทศกาลดนตรี (ค่าเฉลี่ย = 4.20) และมักจะเปรียบเทียบแหล่งข้อมูลรูปแบบและกิจกรรมของงานก่อนตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรี (ค่าเฉลี่ย = 4.18) ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1: รูปแบบของการจัดงานเทศกาลดนตรีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น

Table 5: The Multiple Regression Coefficient Analysis of Predictor Variables for Hypothesis 1

Factors	Unstandardized Coefficients		Standardized coefficients	T	P -value
	B	Std.Error	Beta		
(Constant)	1.899	.182		10.416	.000**
1. ความหลากหลายของแนวเพลงและศิลปิน	.118	.182	.181	10.416	.000**
2. ความน่าสนใจของรูปแบบการจัดเวที	.184	.208	.288	6.489	.000**
3. บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของงานเทศกาลดนตรี	.110	.026	.190	4.306	.000**
4. แนวคิดรูปแบบการจัดงานมีการเชื่อมโยงระหว่างดนตรีและวิถีชีวิต	.081	.027	.132	3.031	.003*
5. การบริหารจัดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและความสะอาดภายในงาน เช่น ที่จอดรถ ห้องสุขา ถังขยะแยกประเภท พื้นที่บริการ ผักชีฝรั่ง ไม้กวาด	.070	.021	.145	3.343	.001*

$R = .567 = .322$, $AdjR^2 = .313$, $F = 36.915$, $p < .01^*$

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ รูปแบบของการจัดงานเทศกาลดนตรีที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น ด้วยตัวแปรความหลากหลายของแนวเพลงและศิลปิน ความน่าสนใจของรูปแบบการจัดเวที บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของงานเทศกาลดนตรี แนวคิดรูปแบบการจัดงานมีการเชื่อมโยงระหว่างดนตรีและวิถีชีวิต การบริหารการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในงาน เช่น ที่จอดรถ ห้องสุขา ถังขยะแยกประเภท พื้นที่บริการฝากขารัจโทรทัศน์มือถือ เป็นต้น สามารถร่วมพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถร่วมพยากรณ์ได้ร้อยละ 32.2 หรือมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณเท่ากับ 0.322 ($R^2 = 0.322$) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.567 จึงยอมรับสมมติฐานบางส่วนสามารถนำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาเขียนสมการปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวได้ ดังนี้

รูปแบบของการจัดงานเทศกาลดนตรีที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น = $1.899 + 0.118$ ความหลากหลายของแนวเพลงและศิลปิน + 0.184 ความน่าสนใจของรูปแบบการจัดเวที + 0.110 บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของงานเทศกาลดนตรี + 0.081 แนวคิดรูปแบบการจัดงานมีการเชื่อมโยงระหว่างดนตรีและวิถีชีวิต + 0.070 การบริหารการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในงาน เช่น ที่จอดรถ ห้องสุขา ถังขยะแยกประเภท พื้นที่บริการฝากขารัจโทรทัศน์มือถือ เป็นต้น

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2: กิจกรรมของงานเทศกาลดนตรีที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น

Table 6: The Multiple Regression Coefficient Analysis of Predictor Variables for Hypothesis 2

factors	Unstandardized coefficients		Standardized coefficients	T	P -value
	B	Std. Error	Beta		
<i>(Constant)</i>	2.758	.150		18.349	.000
กิจกรรมการเดินทาง พาทัวร์ เช่น ชิม้ำ เต็มร่างกาย การแสดงการเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น	-.011	.027	-.020	-.409	.683
กิจกรรมงานศิลปะเกี่ยวกับงานหัตถกรรม (craft) เช่น เครื่องปั้นดินเผา ผลิตภัณฑ์จากวัสดุรีไซเคิล เป็นต้น	.078	.026	.154	2.979	.003*
กิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้ประกอบการภายในงาน (work shop) เช่น การทำสบู่ การทำผ้าไหมคย้อม เป็นต้น	.108	.028	.213	3.918	.000*
กิจกรรมเปิดรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียน เป็นต้น	.094	.025	.181	3.700	.000*
กิจกรรมการแสดงดนตรีภายในงาน เช่น การแสดงดนตรีพิวซันระหว่างดนตรีหมอลำกันดนตรีสมัยใหม่ การแสดงดนตรีโฟล์ค เป็นต้น	.103	.027	.179	3.760	.000**

R = .505^a = .255, AdjR² = .246, F= 26.641, p. <.01*

จากตาราง การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ กิจกรรมของงานเทศกาลดนตรีที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น ด้วยตัวแปรกิจกรรมการเดินทางพาเหรด เช่น ซี่ม้า เต็นรำ การแสดงการละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น กิจกรรมงานศิลปะเกี่ยวกับงานหัตถกรรม (craft) เช่น เครื่องปั้นดินเผา ผลิตภัณฑ์จากวัสดุรีไซเคิล เป็นต้น กิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้ประกอบการภายในงาน (work shop) เช่น การทำสบู่ การทำผ้ามัดย้อม เป็นต้น กิจกรรมเปิดรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียน เป็นต้น กิจกรรมการแสดงดนตรีภายในงาน เช่น การแสดงดนตรีฟิวชั่นระหว่างดนตรีหมอลำกับดนตรีสมัยใหม่ การแสดงดนตรีโฟล์ค เป็นต้น สามารถรวมพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 25.5 มีหรือมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณเท่ากับ 0.255 ($R^2 = 0.255$) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.505 ซึ่งยอมรับสมมติฐานบางส่วนสามารถนำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาเขียนสมการปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวได้ ดังนี้

กิจกรรมของงานเทศกาลดนตรีที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น = $2.758 + 0.078$ กิจกรรมงานศิลปะเกี่ยวกับงานหัตถกรรม (craft) เช่น เครื่องปั้นดินเผา ผลิตภัณฑ์จากวัสดุรีไซเคิล เป็นต้น + 0.108 กิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้ประกอบการภายในงาน (work shop) เช่น การทำสบู่ การทำผ้ามัดย้อม เป็นต้น + 0.094 กิจกรรมเปิดรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียน เป็นต้น + 0.103 กิจกรรมการแสดงดนตรีภายในงาน เช่น การแสดงดนตรีฟิวชั่นระหว่างดนตรีหมอลำกับดนตรีสมัยใหม่ การแสดงดนตรีโฟล์ค เป็นต้น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ของรูปแบบการจัดงานและ กิจกรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของการจัดงานเทศกาล ดนตรีที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น สามารถร่วมพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของ นักท่องเที่ยวได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถร่วม พยากรณ์ได้ร้อยละ 32.2 หรือมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณเท่ากับ 0.322 ($R^2 = 0.322$) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.567 จึงยอมรับ สมมติฐานบางส่วน สามารถนำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาเขียนสมการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวได้ ดังนี้ รูปแบบของการจัด งานเทศกาลดนตรีที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาล ดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น = $1.899 + 0.118$ ความหลากหลายของแนวเพลงและศิลปิน + 0.184 ความน่าสนใจของ รูปแบบการจัดเวที + 0.110 บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของงานเทศกาล ดนตรี + 0.081 แนวคิดรูปแบบการจัดงานมีการเชื่อมโยงระหว่างดนตรีและ วิถีชีวิต + 0.070 การบริหารการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายใน งาน เช่น ที่จอดรถ ห้องสุขา ถึงขยะแยกประเภท พื้นที่บริการฝากขารัจ โทโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมภายในงานที่ส่งผลต่อ การตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น สามารถร่วมพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวได้อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถร่วมพยากรณ์ได้ร้อยละ 25.5

มีหรือมีค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอยพหุคูณเท่ากับ 0.255 ($R^2 = 0.255$) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.505 จึงยอมรับสมมติฐานบางส่วน สามารถนำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาเขียนสมการปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวได้ ดังนี้ กิจกรรมของงานเทศกาลดนตรีที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น = $2.758 + 0.078$ กิจกรรมงานศิลปะเกี่ยวกับงานหัตถกรรม (craft) เช่น เครื่องปั้นดินเผา ผลิตภัณฑ์จากวัสดุรีไซเคิล เป็นต้น + 0.108 กิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้ประกอบการภายในงาน (workshop) เช่น การทำสาบู่ การทำผ้ามัดย้อม เป็นต้น + 0.094 กิจกรรมเปิดรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียน เป็นต้น + 0.103 กิจกรรมการแสดงดนตรีภายในงาน เช่น การแสดงดนตรีฟิวชั่นระหว่างดนตรีหมอลำกับดนตรีสมัยใหม่ การแสดงดนตรีโฟล์ค เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของการจัดงานเทศกาลดนตรีที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ ดังนี้

1. รูปแบบของการจัดงานเทศกาลดนตรีที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ยอมรับสมมติฐาน H1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านความหลากหลายของแนวเพลงและศิลปิน ความน่าสนใจของรูปแบบการจัดเวที บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของงานเทศกาลดนตรี แนวคิดรูปแบบการจัดงานมีความเชื่อมโยงระหว่างดนตรีและวิถีชีวิต และการบริหารจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในงาน เท่ากับ 0.118, 0.184, 0.110, 0.081 และ 0.070 ซึ่งปัจจัยข้างต้นสะท้อนถึงความสำคัญของการจัดงานเทศกาลดนตรีที่มีต่อการตัดสินใจของ

นักท่องเที่ยวนั้น โดยเฉพะงานเทศกาลดนตรีที่มีเอกลักษณ์ด้าน ศิลปวัฒนธรรม หรือแนวคิดเฉพาะที่สร้างความแตกต่างจากงานเทศกาล ทั่วไป จึงไม่น่าแปลกใจที่รูปแบบของการจัดงานเทศกาลดนตรีมีอิทธิพลเชิง บวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัด ขอนแก่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ **Setthaphat Suriyachotthakun et al. (2023)** ที่ค้นพบว่า ผู้ที่ตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงดนตรีมีเหตุผลในการพิจารณา คือ ศิลปิน ราคาบัตร วันเวลาในการจัดแสดง สถานที่ การเข้าถึงระบบ สาธารณะ ผู้จัด สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก และสิทธิพิเศษอื่น ๆ และ สอดคล้องกับ **Chang et al. (2022)** ที่พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการ ด้าน สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การบริการที่พัก จุดบริการนักท่องเที่ยวหรือ ผู้เข้าร่วมงาน สถานที่จอดรถ รวมทั้งการวางแผนการจัดงานการแสดงงาน ดนตรี ความปลอดภัย จุดบริการปฐมพยาบาล เป็นสิ่งที่สามารถปรับปรุง ประสิทธิภาพของผู้เข้าร่วมเทศกาลดนตรีในเมืองให้ดีขึ้นได้

2. กิจกรรมของงานเทศกาลดนตรีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจ เข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่นอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ยอมรับสมมติฐาน H2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ด้านกิจกรรมงานศิลปะเกี่ยวกับงานหัตถกรรม ด้านกิจกรรมการมีส่วน ร่วมกับผู้ประกอบการภายในงาน กิจกรรมเปิดรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ กิจกรรม การแสดงดนตรีภายในงาน เท่ากับ 0.078, 0.108, 0.094 และ 0.103 ซึ่งปัจจัย ดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมต่าง ๆ ภายในงานควรมีความหลากหลาย ตามบริบทพื้นที่ของการจัดงาน เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับประสบการณ์ของผู้เข้าร่วม นอกเหนือจากการชมการแสดงดนตรีเพียงอย่างเดียว จึงทำให้กิจกรรมของงาน เทศกาลดนตรีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรี อีสาน (อีสานเขียว) จังหวัดขอนแก่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **Medhas Maglumtong et al. (2024)** ที่ ค้นพบว่า กิจกรรมด้านวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการดึงดูดการท่องเที่ยว ด้านการสร้างแบรนด์เมือง

ด้านการฟื้นฟูเมืองและการมีส่วนร่วมของชุมชน สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเมืองผ่านเทศกาลดนตรีได้ และไปในทิศทางเดียวกับ Rembecka and Dłużewska (2024) ที่ค้นพบว่า สิ่งที่สามารถช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจในกิจกรรมของงานเทศกาลดนตรี คือ กิจกรรมมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการ ซึ่งช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่น และมีบทบาทในการพัฒนาและความยั่งยืนของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในสถานที่นั้น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการจัดงานเทศกาลดนตรีอีสาน (อีสานเขียว) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญหลายประการ ตามผลการศึกษา ประการแรก การส่งเสริมความหลากหลายของกิจกรรมภายในงานเทศกาลดนตรีควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมที่มีรูปแบบหลากหลายทั้งในด้านแนวเพลงและการเชื่อมโยงดนตรีกับวิถีชีวิตท้องถิ่น เช่น การผสมผสานระหว่างดนตรีหมอลำและดนตรีสมัยใหม่ เพื่อดึงดูดผู้เข้าร่วมจากกลุ่มต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนารูปแบบการจัดเวทีและบรรยากาศที่น่าสนใจ เพื่อเพิ่มประสบการณ์และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ประการที่สอง การพัฒนาโครงสร้างการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกภายในงาน เช่น ที่จอดรถ ห้องสุขา และพื้นที่บริการอื่น ๆ ควรได้รับการพัฒนาอย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงความสะดวกและความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมงาน การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้จะทำให้การเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีเป็นประสบการณ์ที่สะดวกสบายสำหรับนักท่องเที่ยว

ประการที่สาม ควรส่งเสริมกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับศิลปะและการมีส่วนร่วม เช่น งานหัตถกรรม กิจกรรมการเปิดรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ กิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมงานของนักท่องเที่ยวกิจกรรมเหล่านี้ควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีความหลากหลายและมีส่วนร่วมจากทั้งนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการท้องถิ่น

และสุดท้ายประการที่สี่ การพัฒนาการแสดงดนตรีภายในงาน เพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจในการแสดงดนตรีภายในงาน ควรเน้นการแสดงดนตรีที่มีเอกลักษณ์ เช่น การแสดงดนตรีฟิวชั่นระหว่างดนตรีหมอลำและดนตรีสมัยใหม่ เพื่อสร้างประสบการณ์ที่แตกต่างให้แก่ผู้เข้าร่วมงาน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติมโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) หรือการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Groups) กับนักท่องเที่ยว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการจัดงานเทศกาลดนตรีอีสาน รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอข้อคิดเห็นในมุมมองการส่งเสริมและการสนับสนุนการจัดงาน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยความตั้งใจในการบอกต่อหรือการแบ่งปันข้อมูลภายหลังเพิ่มเติมจากตัวแปรที่ศึกษาจากการเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีอีสานเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทุกด้าน

2.3 ควรศึกษาการพัฒนาการจัดงานเทศกาลดนตรีอีสานภายใต้ความยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และนำเกณฑ์ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาเป็นเกณฑ์สำหรับการประเมินผลการจัดการและการพัฒนา

References

- Allen, J., O'Toole, W., McDonnell, I., & Harris, R. (2010). *Festival and special event management* (5th ed.). Wiley.
- Brown, T., Smith, A., & Lee, P. (2023). Global music festivals and their economic impact. *International Journal of Cultural Tourism*, 12(4), 213-230.
- Chaiyapat, N., Wongchai, S., & Anantakul, K. (2023). Regional music festivals in Southeast Asia: A case study of Thailand. *Asian Journal of Cultural Studies*, 19(1), 56-72.
- Chang, J. J., Chen, R. F., & Lin, C. L. (2022). Exploring the driving factors of urban music festival tourism and service development strategies using the modified SIA-NRM approach. *Sustainability*, 14(12), 74-98.
- Cochran, W. G. (1974). *Sampling techniques* (3rd ed.). John Wiley & Sons.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper & Row.
- Csikszentmihalyi, M. (1996). *Creativity: Flow and the psychology of discovery and invention*. HarperCollins.
- Eric, L. (2017). *Music festivals and their impact on urban culture*. Urban Studies Press.
- Getz, D. (2020). Event tourism: Definition, evolution, and research. *Tourism Management*, 31(3), 323-331.
- Geus, S., Richards, G., Toepoel, V., & Zwerts, E. (2016). Conceptualisation and operationalisation of event and festival experiences: Creation of an event experience scale. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 16(3), 274-296.
- Gibson, C., Connell, J., & Connell, J. (2007). Music festivals and tourism: The role of the festival in promoting cultural tourism. *Annals of Tourism Research*, 34(3), 515-533.

- Johnson, R., & Kim, H. (2023). Sustainable tourism through local music festivals: Insights from Thailand. *Asia-Pacific Journal of Tourism Research*, 28(3), 145-162.
- Karlsen, S. (2007). Festival as a space for learning: The experience of a world music festival in Norway. *International Journal of Music Education*, 25(3), 243-255.
- Konwai, N. (2018). *E-San Kiew: A Gathering of Peace Lovers*. https://www.creativethailand.org/article-read?article_id=27909.
- Kotler, P. (2003). *Marketing management* (11th ed.). Pearson Education.
- Lee, J., & Choi, T. (2021). The effects of music festivals on destination image and tourist behavior: A case study of South Korea. *Tourism Review*, 76(4), 757-775.
- Mair, J., Weber, K., & Smith, A. (2022). The economic impact of major music festivals on local economies. *Journal of Sustainable Tourism*, 30(2), 115-130.
- Maglumtong, M., Maglumtong, M., & Khotcharee, Q. (2024). Enhancing Urban Competitiveness through Arts, Food and Music Festivals. *Journal of Faculty of Architecture and Design RMUTP*, 3(1), 42-57.
- Mercier, A. (2003). *The evolution of modern music festivals*. Cultural Trends Publishing.
- Nothakul, P. (2022). *E-san Music Festival*. <https://citycracker.co/city-lifestyle/music-city/>.
- Phimthong, N., & Jansen, W. (2022). The impact of Isan music festivals on local tourism development. *Asian Journal of Tourism Research*, 19(4), 78-92.

- Portugal, J. P., Correia, A., & Águas, P. (2022). Decisions on participation in music festivals: an exploratory research in Portugal. *International Journal of Event and Festival Management*, 13(2), 164-181.
- Rembecka, I., & Dłużewska, A. (2024). Pop Music Festivals in Poland-The Tourism Product Change. *International Journal of Hospitality & Tourism Systems*, 17(1). 9-18.
- Smith, J., & Lee, M. (2023). Music cities and cultural tourism: The role of festivals. *Journal of Tourism Studies*, 45(2), 145-159.
- Suriyachoththakun, S., Tawee, W., & Watcharaphaisankul, U. (2023). *The study of Thai tourists decision-making to music tourism in Bangkok and vicinity*. <https://ir.swu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/28389/1/Ece-Sethaphat-S-2566.pdf>.
- Tangit, T., Hasim, M. S., & Omar, S. I. (2016). The influence of music festivals on tourism destination branding: A case study of selected music festivals in Malaysia. *Asia-Pacific Journal of Innovation in Hospitality and Tourism*, 5(1), 91-106.
- Telfer, D. J., & Sharpley, R. (2015). *Tourism and development in the developing world*. Routledge.
- Thongthai, M., & Jermstittiparsert, K. (2021). The influence of outdoor music concerts on tourism development in urban Thailand. *Journal of Cultural Heritage Management and Sustainable Development*, 11(2), 145-160.

Authors

Putthasak Kumjorn
Faculty of Business Administration and Information Technology
Rajamangala University of Technology Isan Khonkaen Campus
E-mail: putthasak.ku@rmuti.ac.th

Nannapat Sudwisa
Faculty of Business Administration and Information Technology
Rajamangala University of Technology Isan Khonkaen Campus
E-mail: nannapat.su@rmuti.ac.th

Sunisa Saenwande
Faculty of Business Administration and Information Technology
Rajamangala University of Technology Isan Khonkaen Campus
E-mail: sunisa.sa@rmuti.ac.th

Tanapon Jamboom
Faculty of Business Administration and Information Technology
Rajamangala University of Technology Isan Khonkaen Campus
E-mail: tanapon.ja@rmuti.ac.th

Pipatpong Phonphua
Faculty of Business Administration and Information Technology
Rajamangala University of Technology Isan Khonkaen Campus
E-mail: pipatpong.ph@rmuti.ac.th

Bridging Cultures: Translation Methods of Thai-to-English Video Clip Titles of The GhostSecret Program

Dumrong Nuntapasuk
Faculty of Humanities and Social sciences,
Maharakham University

Received: September 13, 2024

Revised: March 9, 2025

Accepted: April 9, 2025

Abstract

The YouTube channel The GhostSecret is a channel with a large number of views and followers on the platform. Its approach to translating the titles of Thai video clips into English is noteworthy, as it is able to attract and convey Thai cultural beliefs with a global audience. This research aims to analyze the translation methods used in 200 titles of The GhostSecret program, following a conceptual framework based on translation methods categorized by frequency and percentage. It was found that translators used free translation more than literal translation. Three translation methods were found; these, ranked by frequency, were: re-naming, partial translation, and literal translation. These results shed light on translation methods that consider the communication of cross-cultural beliefs and increases accessibility to viewers worldwide.

Keywords

translation methods, clips' title, Thai cultural beliefs, YouTube, cross-cultural communication

เชื่อมโยงหลากหลายวัฒนธรรม: วิธีการแปลชื่อคลิปภาษาไทย เป็นภาษาอังกฤษของรายการ ไขความลับโลกวิญญาน

ดำรงค นันทมาสข

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

ช่อง The GhostSecret ไขความลับโลกวิญญาน เป็นช่องที่มียอดรับชมและผู้ติดตามในยูทูปเป็นจำนวนมาก วิธีการแปลชื่อคลิปภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษของรายการน่าสนใจเพราะดึงดูดและสื่อสารเรื่องความเชื่อของไทยกับผู้ชมทั่วโลกได้ บทความวิจัยนี้จึงมุ่งวิเคราะห์วิธีการแปลชื่อคลิปรายการ ไขความลับโลกวิญญาน (The GhostSecret) จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 200 ชื่อ ตามกรอบแนวคิดวิธีการแปล จำแนกตามความถี่และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่าผู้แปลใช้การแปลแบบอิสระมากกว่าการแปลแบบตรงตัว กลวิธีการแปลพบทั้งหมด 3 วิธี เรียงตามความถี่มากไปน้อย ได้แก่ การตั้งชื่อใหม่ การแปลบางส่วน และการแปลแบบตรงตัว ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงวิธีการแปลที่คำนึงถึงการสื่อสารเรื่องความเชื่อข้ามวัฒนธรรมและการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงจากผู้ชมทั่วโลก

คำสำคัญ

กลวิธีการแปล, ชื่อคลิป, ความเชื่อของไทย, ยูทูป, การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

บทนำ

ยูทูป (YouTube) ได้กลายเป็นแพลตฟอร์มที่ได้รับความนิยมและมีบทบาทสำคัญอย่างมากในชีวิตประจำวัน หนึ่งในเนื้อหาที่มียอดรับชมสูงและแบ่งปันวิดีโอคลิปอย่างแพร่หลายคือเรื่องลี้ลับ ปรศนา และเรื่องราวความเชื่อจากวัฒนธรรมต่าง ๆ ช่องรายการที่ประสบความสำเร็จและมียอดการรับชมสูงมีหลายองค์ประกอบที่ช่วยดึงดูดผู้ชมจากทั่วโลก ชื่อคลิปที่น่าสนใจเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ช่วยดึงดูดผู้ชม (Boston University Public Relations & Social Media, 2021) ดังนั้น การแปลชื่อคลิปจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษต้องสามารถสื่อความหมายของชื่อคลิปได้ดีและดึงดูดความสนใจของผู้ชม ชื่อคลิปภาษาอังกฤษที่ดีจะทำให้ผู้ชมต่างวัฒนธรรมเลือกที่จะรับชมและเข้าใจเนื้อหาของคลิปได้อย่างถูกต้อง การแปลชื่อคลิปที่สื่อความหมายออกมาได้ดีและดึงดูดการรับชมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เหมือนกับการแปลชื่อซีรีส์ภาษาจีนให้ดึงดูดใจผู้ชมชาวไทย (Netsombutphol & Srivichien, 2021)

รายการ “ไขความลับโลกวิญญาณ” เริ่มเผยแพร่ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2563 ทางช่อง The GhostSecret ไขความลับโลกวิญญาณ ปัจจุบันมียอดรับชม 208,560,948 ครั้ง มีผู้ติดตามจำนวน 1.23 ล้านคน (ข้อมูลวันที่ 30 กรกฎาคม 2567) นับว่าเป็นช่องที่มีผู้รับชมและผู้ติดตามจำนวนมาก เนื้อหาของช่องเกี่ยวกับความเชื่อในสังคมไทย เรื่องลี้ลับเหนือธรรมชาติ วัตถุของขลัง และการบรรยายธรรมะ ปัจจุบันกลุ่มผู้สร้างช่อง ไขความลับโลกวิญญาณ ได้จัด The GhostSecret Fanmeet Concert 1 ล้านซับ ล้านสัมผัส แสดงให้เห็นถึงความนิยมและการเข้าถึงผู้ชมจำนวนมาก โดยรายการไขความลับโลกวิญญาณ เริ่มทำชื่อคลิปของรายการปรากฏทั้งชื่อภาษาไทยและชื่อภาษาอังกฤษออกมาเผยแพร่ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 เป็นต้นมา

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตเบื้องต้นว่าชื่อศิลปภาษาไทยมีทั้งคำสั้นกระชับ และข้อความที่ยืดยาว เช่น พญามาร วิจารณ์ตราบาบ หรือเบญจบุรพาจารย์ สังขารเหนือกาลเวลา ปฐมบท ส่วนชื่อศิลปภาษาอังกฤษที่แปลกลับเป็นคำสั้นกระชับ เช่น Evil, Utterance หรือ Timeless จากข้อสังเกตนี้จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลชื่อศิลปะแบบใดในการแปลชื่อศิลปภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยการแปลชื่อศิลปะในยูทูปจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิธีการแปลชื่อศิลปภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษของรายการไขความลับโลกวิญญาณ (The GhostSecret) ซึ่งเป็นการศึกษาที่น่าสนใจและมีความสำคัญในการทำ ความเข้าใจถึงวิธีการที่ผู้แปลสามารถสื่อสารเรื่องราวความเชื่อของไทยไปยัง ผู้ชมทั่วโลก ผลการวิจัยครั้งนี้ยังจะช่วยให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสาร ข้ามวัฒนธรรม และการแปลชื่อศิลปะยังเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยดึงดูดความสนใจ ของผู้ชมทั่วโลกให้รับชมเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมความเชื่อในสังคมไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาวิธีการแปลชื่อศิลปะรายการ ไขความลับโลกวิญญาณ (The GhostSecret) จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่องการแปลชื่อในสื่อบันเทิงเป็นประเด็นการศึกษาที่มี ผู้สนใจเป็นจำนวนมากและใช้ทฤษฎีการแปลที่หลากหลายในการวิเคราะห์ ศิลปะในยูทูปเป็นสื่อบันเทิงประเภทหนึ่งเช่นเดียวกับภาพยนตร์ ละครและ ละครชุด (ซีรีส์)

ทฤษฎีวิธีการแปล

Saridaki, E (2021) ได้สรุปและวิพากษ์แนวคิดการจัดประเภทวิธีการแปลของ Vinay & Darbelnet ปี 1958 ซึ่งแบ่งวิธีการแปลออกเป็น 2 วิธี คือ การแปลแบบตรงตัว (direct or literal translation) และการแปลแบบอ้อม (oblique or free translation) โดยการแปลแบบตรงตัวมี 3 กลวิธี ได้แก่ 1) การยืมคำภาษาต้นฉบับมาใช้ในฉบับแปล (Borrowing) 2) การแปลแบบคำต่อคำ (Calque) และ 3) การแปลแบบตรงตัวที่ยังรักษาโครงสร้างทางภาษาของภาษาต้นฉบับ (literal translation) โดยการแปลแบบตรงตัวนับเพียงกลวิธีที่ 2 และ 3 เท่านั้น ส่วนการแปลแบบอ้อมมี 4 กลวิธี ได้แก่ 1) การปรับบางส่วนโดยไม่ส่งผลกระทบต่อความหมาย (Transposition) 2) การปรับเปลี่ยนของมุมมอง (modulation) 3) การสร้างข้อความใหม่ในภาษาฉบับแปลแต่ถ่ายทอดสารเดียวกับภาษาต้นฉบับ (equivalence) และ 4) การแทนที่ข้อความในภาษาต้นฉบับด้วยข้อความที่เหมาะสมกับบริบทวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปล (adaptation) โดยการแบ่งกลวิธีทั้ง 4 กลวิธียังไม่สามารถแยกจากกันอย่างชัดเจน ส่วน Thongwan (2012) ได้สรุปวิธีการแปลเป็น 3 วิธีหลัก ได้แก่ 1) การแปลแบบคำต่อคำ (Word for Word Translation) หมายถึงการแปลที่รักษาโครงสร้างและความหมายของต้นฉบับไว้ในบทแปลอย่างเคร่งครัด เช่น การทับศัพท์ทั้งหมด การแปลตรงตัวทั้งข้อความ 2) การแปลแบบตรงตัว (Literal Translation) หมายถึงการแปลที่รักษาโครงสร้างและความหมายของต้นฉบับไว้ให้มากที่สุด และ 3) การแปลแบบอ้อม (Free Translation) หมายถึงการแปลที่ขยายความ ตัดทอน เปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้านไวยากรณ์ของข้อความต้นฉบับ ปรับปรุงบทแปลให้เหมาะสมกับบริบทวัฒนธรรมของภาษาปลายทาง เช่น การตั้งชื่อใหม่ การแปลแบบขยายความ การแปลบางส่วน โดยสรุปในงานวิจัยนี้จะปรับใช้การจัดประเภทวิธีการแปลออกเป็น 2 กลุ่ม คือ การแปล

แบบตรงตัวและการแปลแบบอิสระ ส่วนการแปลแบบคำต่อคำนับเป็นกลวิธี
หนึ่งในการแปลแบบตรงตัว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยการแปลชื่อภาพยนตร์จากภาษาไทยเป็นภาษาเวียดนามพบการแปลแบบอิสระมากกว่าการแปลแบบตรงตัว (Nampongkun et al., 2021) แต่การแปลชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาจีนกลับพบการแปลแบบตรงตัวมากกว่าการแปลแบบอิสระ แต่เมื่อจำแนกประเภทของภาพยนตร์พบว่าการแปลชื่อภาพยนตร์ประเภทภูมิปัญญาพบการแปลแบบอิสระมากกว่าการแปลแบบตรงตัว โดย Cheng (2014) แสดงความคิดเห็นว่าประเภทของภาพยนตร์มีอิทธิพลต่อการเลือกคำเพื่อแปลชื่อภาพยนตร์ การแปลชื่อภาพยนตร์จากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ (ภาษาเวียดนามและภาษาจีน) ด้วยการแปลแบบอิสระมีกลวิธีที่หลากหลายสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ การตั้งชื่อใหม่ การแปลหรือทับศัพท์บางส่วน และการแปลหรือทับศัพท์บางส่วนและขยายความด้วยภาษาต่างประเทศ กลวิธีการตั้งชื่อใหม่เป็นกลวิธีที่พบมากที่สุด

งานวิจัยการแปลชื่อภาพยนตร์ ละครและละครชุด (ซีรีส์) จากภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน) เป็นภาษาไทย พบการแปลแบบอิสระมากกว่าการแปลแบบตรงตัวเช่นเดียวกัน (Thongwan, 2012; Cheng, 2014; Netsombutphol & Srivichien, 2021; O-Thong et al. 2023) การแปลแบบอิสระมีกลวิธีที่หลากหลาย โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ การตั้งชื่อใหม่ การแปลหรือทับศัพท์บางส่วน และการแปลหรือทับศัพท์บางส่วนเพิ่มการขยายความด้วยภาษาไทย กลวิธีการตั้งชื่อใหม่เป็นกลวิธีที่พบมากที่สุด ทั้งการแปลชื่อภาพยนตร์ตลกอเมริกันเป็นภาษาไทย การแปลชื่อซีรีส์จีนในแอปพลิเคชัน WeTV เป็นภาษาไทยและการแปลชื่อภาพยนตร์จีนเป็นภาษาไทย (Thongwan, 2012; Cheng, 2014; Netsombutphol & Srivichien, 2021)

โดยสรุปการแปลชื่อภาพยนตร์ ละครและซีรีส์จากภาษาต่างประเทศ เป็นภาษาไทย หรือจากชื่อภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ยกเว้นการแปลชื่อภาพยนตร์จากภาษาจีนเป็นภาษาไทย พบการแปลแบบอิสระมากกว่าการแปลแบบตรงตัว การแปลแบบอิสระมีกลวิธีที่หลากหลาย กลวิธีที่พบมากที่สุดคือ การตั้งชื่อใหม่ แต่การแปลชื่อคัลิภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษอาจใช้การแปลแบบเดียวกันหรือแตกต่างกับการแปลชื่อในสื่อบันเทิงอื่น

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานเพื่อศึกษาวิธีการแปลชื่อคัลิรายการ ไขความลับโลกวิญญานจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนการวิจัยทั้งหมด 5 ขั้นตอน

1. ทบทวนวรรณกรรมการวิเคราะห์กลวิธีการแปลและกลวิธีการแปลชื่อในสื่อบันเทิง เช่น ชื่อภาพยนตร์ ชื่อละคร และชื่อซีรีส์
2. รวบรวมข้อมูลชื่อคัลิรายการ ไขความลับโลกวิญญาน (The GhostSecret) ที่ปรากฏในส่วนรายละเอียด (Description) ในช่องไขความลับโลกวิญญาน (The GhostSecret) ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 ถึงวันที่ 20 มิถุนายน 2567 จำนวน 200 ชื่อ
3. ค้นหาความหมายชื่อคัลิภาษาอังกฤษอ้างอิงจากพจนานุกรมภาษาอังกฤษออนไลน์ Merriam-Webster จากเว็บไซต์ <https://www.merriam-webster.com/>
4. วิเคราะห์และจัดกลุ่มข้อมูลชื่อคัลิรายการภาษาไทยแปลเป็นภาษาอังกฤษออกเป็น 2 กลุ่ม คือ การแปลแบบตรงตัวและการแปลแบบอิสระ จำแนกตามความถี่ข้อมูล คำนวณร้อยละทางสถิติ
5. สรุปผลการศึกษาด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเปรียบเทียบค่าความถี่และร้อยละ อภิปรายผลการศึกษา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวีธีการแปลชื่อคลิปรายการ ไขความลับโลกวิญญาณ (The GhostSecret) จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 200 ชื่อ พบข้อมูลที่ขาดไป 1 คลิป (ตอนที่ 24) และชื่อคลิปแปลเป็นภาษาญี่ปุ่น 1 คลิป (ตอนที่ 161) ดังนั้น ข้อมูลชื่อคลิปรายการ ไขความลับโลกวิญญาณจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่ใช้วิเคราะห์ จำนวน 198 ชื่อ ผลการวิเคราะห์ พบการแปลแบบอิสระทั้งหมด 149 ชื่อ (ร้อยละ 75.25) โดยการแปลแบบอิสระพบ 2 กลวิธี ได้แก่ การตั้งชื่อใหม่และการแปลบางส่วน ส่วนการแปลแบบตรงตัวพบทั้งหมด 49 ชื่อ (ร้อยละ 24.75) แสดงให้เห็นว่าผู้แปลเลือกใช้การแปลแบบอิสระมากกว่าการแปลแบบตรงตัวอย่างชัดเจน

Table 1: Comparison of Translation Methods

กลวิธีการแปล	ความถี่	ร้อยละ
การตั้งชื่อใหม่	88	44.44
การแปลบางส่วน	61	30.81
การแปลแบบตรงตัว	49	24.75
รวม	198	100.00

ข้อมูลจากตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบกลวิธีการแปล พบว่า ผู้แปลเลือกใช้การตั้งชื่อใหม่มากที่สุดพบทั้งหมด 88 ชื่อ (ร้อยละ 44.44) รองลงมาคือ การแปลบางส่วนพบทั้งหมด 61 ชื่อ (ร้อยละ 30.81) และการแปลแบบตรงตัวพบทั้งหมด 49 ชื่อ (ร้อยละ 24.75) แสดงให้เห็นว่า ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลชื่อคลิปภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษแตกต่างกัน

1. การแปลอิสระ

ชื่อคลิภาษาอังกฤษที่ใช้การแปลแบบอิสระสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลวิธี ได้แก่ การตั้งชื่อใหม่และการแปลบางส่วน

1.1 การตั้งชื่อใหม่

การตั้งชื่อใหม่เป็นกลวิธีการแปลที่ผู้แปลตั้งชื่อคลิภาษาอังกฤษขึ้นใหม่ ไม่ได้แปลจากชื่อคลิภาษาไทย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1 ชื่อคลิภาษาไทย ภารกิจส่งวิญญาณสู่สัมปรายภพ ผู้แปลได้ตั้งชื่อคลิภาษาอังกฤษขึ้นใหม่ว่า *Acheron* เป็นชื่อแม่น้ำที่ไหลไปยังภพภูมิรกที่ปรากฏในวรรณคดีอิตาลีชื่อ *La divina commedia* หรือชื่อในภาษาอังกฤษว่า *The Divine Comedy* แต่งโดย ดันเต อลิเกียเอร์รี (*Dante Alighieri*) ในศตวรรษที่ 14 เล่าเรื่องการเดินทางของดันเตไปสู่ดินแดนหลังความตายทั้งสามภพภูมิตามคตติคริสต์ศาสนา ชื่อคลิภาษาอังกฤษตั้งขึ้นอิงวรรณคดีที่มีชื่อเสียงในบริบทวัฒนธรรมตะวันตกเพื่อให้ผู้ชมเชื่อมโยงความเชื่อเรื่องโลกหลังความตายข้ามวัฒนธรรมได้

ตัวอย่างที่ 2 ชื่อคลิภาษาไทย เปิดตำนานพระกนิเณร ผู้แปลได้ตั้งชื่อคลิภาษาอังกฤษขึ้นใหม่ว่า *Once Upon a Time* เป็นวลีขึ้นต้นซึ่งเป็นขนบการเริ่มเรื่องเล่าในวัฒนธรรมตะวันตก ชื่อคลิภาษาอังกฤษจึงตั้งขึ้นเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจว่าเนื้อเรื่องพระกนิเณรมีลักษณะเป็นเรื่องเล่า ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

ตัวอย่างที่ 3 ชื่อคลิภาษาไทย วัดป่าสังฆนุสรณ์ ผู้แปลได้ตั้งชื่อคลิภาษาอังกฤษขึ้นใหม่ว่า *Dryad* หมายถึง *a spirit that lives in the forest* ตามความเชื่อในวัฒนธรรมกรีกเชื่อว่าต้นไม้ทุกต้นมีจิตวิญญาณเทียบได้กับรุกขเทวดาหรือนางไม้ตามความเชื่อในวัฒนธรรมไทย ต้นไม้ในบริเวณ

วัดป่าสังฆนุสรณ์มีรุกขเทวดาประจำตามต้นไม้และช่วยดูแลรักษาวัด ทำให้ผู้ชมเชื่อมโยงความเชื่อเรื่องรุกขเทวดาหรือนางไม้ในเนื้อหาของรายการได้

ตัวอย่างที่ 4 ชื่อคลีภาษาไทย เลือดประเพณีผีแถน ผู้แปลได้ตั้งชื่อคลีภาษาอังกฤษขึ้นใหม่ว่า *Descendant* เนื้อหากล่าวถึงความเชื่อเรื่องผีแถนและประเพณีสืบทอดผีแถน การสืบทอดผีแถนมีข้อกำหนดว่าจะต้องสืบทอดรับผีแถนภายในสายสกุล ชื่อคลีภาษาอังกฤษเลือกใช้คำว่า *Descendant* แสดงถึงผู้สืบทอดมรดกบางอย่างจากบรรพบุรุษ

1.2 การแปลบางส่วน

การแปลบางส่วนเป็นกลวิธีการแปลที่ผู้แปลได้แปลชื่อคลีภาษาไทยบางส่วนเป็นภาษาอังกฤษ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 5 ชื่อคลีภาษาไทย เบญจบุรพาจารย์สังฆารเหนือกาลเวลา ปฐมบท ผู้แปลได้แปลชื่อคลีภาษาไทยส่วนเหนือกาลเวลา เป็นชื่อคลีภาษาอังกฤษว่า *Timeless* แต่ไม่ได้แปลชื่อคลีภาษาไทยส่วนเบญจบุรพาจารย์สังฆาร ปฐมบท เนื้อเรื่องในคลีกล่าวถึงพระสงฆ์เกจิอาจารย์ 5 รูปที่ละสังขารแล้ว แต่สรีระร่างกายกลับไม่เน่าเปื่อย

ตัวอย่างที่ 6 ชื่อคลีภาษาไทย พิษสวาทนาคินทร์ ผู้แปลได้แปลชื่อคลีภาษาไทย ส่วนพิษสวาท เป็นชื่อคลีภาษาอังกฤษว่า *Enamour* หมายถึง *to inflame with love* แต่ไม่ได้แปลชื่อคลีภาษาไทยส่วนนาคินทร์ เนื้อเรื่องในคลีกล่าวถึงความสัมพันธ์ของแขกรับเชิญในรายการ 2 คนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับงูสีดำ ชื่อคลีภาษาไทยปรากฏคำไวพจน์เกี่ยวกับนาคพบทั้งหมด 20 ชื่อ ส่วนชื่อคลีภาษาอังกฤษปรากฏคำว่า *Naga* พบจำนวน 3 ชื่อใช้การแปลแบบตรงตัว ส่วนชื่อคลีภาษาไทยอีก 17 ชื่อใช้การแปลบางส่วน ไม่แปลคำไวพจน์เกี่ยวกับนาคว่า *Naga* หรือใช้การตั้งชื่อใหม่ ความแตกต่างระหว่างชื่อคลีภาษาไทยกับภาษาอังกฤษสะท้อนความเชื่อเรื่องนาคที่แพร่หลายไม่เท่ากันในแต่ละวัฒนธรรม ทำให้ผู้แปลเลือก

ที่จะไม่แปลคำว่า Naga ในชื่อคลิปภาษาอังกฤษ แต่กลับเลือกแปลส่วนที่แสดงเนื้อหาสำคัญของเรื่องหรือตั้งชื่อใหม่

ตัวอย่างที่ 7 ชื่อคลิปภาษาไทย อัจฉรย์วัดสุทัศน์เทพวราราม ผู้แปลได้แปลชื่อคลิปภาษาไทยส่วนอัจฉรย์ เป็นภาษาอังกฤษว่า Stupendous แต่ไม่ได้แปลชื่อสถานที่คือ วัดสุทัศน์เทพวราราม

ตัวอย่างที่ 8 ชื่อคลิปภาษาไทย อสุรกายใต้พื้นพิภพ วัดทัพหมัน ผู้แปลได้แปลชื่อคลิปภาษาไทยส่วนอสุรกายใต้พิภพ เป็นภาษาอังกฤษว่า The Beast แต่ไม่ได้แปลชื่อสถานที่คือ วัดทัพหมัน

2. การแปลแบบตรงตัว

การแปลแบบตรงตัวเป็นวิธีการแปลที่ผู้แปลได้แปลชื่อคลิปภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษโดยเลือกคำภาษาอังกฤษที่มีความหมายตรงกับภาษาไทย คำภาษาอังกฤษที่เลือกใช้ดึงดูดความสนใจจากผู้ชม ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 9 ชื่อคลิปภาษาไทย พญามาร ผู้แปลได้แปลชื่อคลิปภาษาไทยเป็นชื่อคลิปภาษาอังกฤษว่า evil

ตัวอย่างที่ 10 ชื่อคลิปภาษาไทย มัวเมาเมรัย ผู้แปลได้แปลชื่อคลิปภาษาไทยเป็นชื่อคลิปภาษาอังกฤษว่า Intoxicated หมายถึง affected by alcohol or drugs especially to the point where physical and mental control is markedly diminished

ตัวอย่างที่ 11 ชื่อคลิปภาษาไทย วจกรรมค้ำคด ผู้แปลได้แปลชื่อคลิปภาษาไทยเป็นชื่อคลิปภาษาอังกฤษว่า perfidy หมายถึง an act or an instance of disloyalty

ตัวอย่าง 12 ชื่อศิลปภาษาไทย ต้องสาปสิเนหา ผู้แปลได้แปลชื่อศิลปภาษาไทยเป็นชื่อศิลปภาษาอังกฤษว่า *superstition* หมายถึง a belief or practice resulting from ignorance, fear of the unknown, trust in magic or chance, or a false conception of causation

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวีธีการแปลชื่อศิลปรายการ ไขความลับโลกวิญญาณ (The GhostSecret) จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 198 ชื่อ พบว่า ผู้แปลใช้การแปลแบบอภิสระมากกว่าการแปลแบบตรงตัวอย่างชัดเจน การแปลแบบอภิสระพบ 2 กลวิธี คือ การตั้งชื่อใหม่และการแปลบางส่วน เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลวิธีการแปลพบว่าผู้แปลเลือกใช้การตั้งชื่อใหม่มากที่สุด รองลงมา คือ การแปลบางส่วนและการแปลแบบตรงตัว

อภิปรายผลการวิจัย

การแปลชื่อศิลปรายการ ไขความลับโลกวิญญาณจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษพบการแปลแบบอภิสระมากกว่าการแปลแบบตรงตัว ไม่สอดคล้องกับการแปลชื่อภาพยนตร์จีนเป็นภาษาไทยแต่สอดคล้องกับการแปลชื่อภาพยนตร์จีนประเภทภูตผีปีศาจเป็นภาษาไทย (Cheng, 2014) แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านบริบทวัฒนธรรมด้านความเชื่อส่งผลต่อการเลือกวิธีการแปล ทำให้ผู้แปลเลือกการแปลชื่อศิลปแบบอภิสระเพื่อที่จะทำให้ผู้ชมเชื่อมโยงชื่อศิลปกับบริบทวัฒนธรรมของตน ผู้ชมจะได้เข้าใจเนื้อหาและเลือกชมคลิป เช่น ความเชื่อเรื่องโลกหลังความตาย ความเชื่อเรื่องผีแฉก หรือ ความเชื่อเรื่องนาค

กลวิธีการแปลที่พบมากที่สุดคือการตั้งชื่อใหม่ สอดคล้องกับการแปลชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาเวียดนาม การแปลชื่อภาพยนตร์ไทยประเภทภูตผีปีศาจเป็นภาษาจีน และการแปลชื่อภาพยนตร์ ละครและซีรีส์จากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย (Thongwan, 2012; Cheng, 2014; Netsombutphol & Srivichien, 2021; Nampongkun et al., 2021) ชื่อคลิปภาษาไทยเป็นวลีหรือคำประสมที่ซับซ้อนและการปรากฏชื่อสถานที่และชื่อเฉพาะ (วัดสุทัศน์เทพวราราม ท้าวเวสสุวรรณ คำชะโนด) ในชื่อคลิปเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมชาวไทย ผู้ชมชาวไทยรู้จักชื่อสถานที่หรือชื่อเฉพาะและสนใจเนื้อหานั้นก็จะใช้ชื่อสถานที่หรือชื่อเฉพาะเป็นคำค้นหาเพื่อค้นหาคลิปของรายการ เมื่อผู้สร้างคลิปต้องการสื่อสารคลิปให้กับผู้ชมทั่วโลกวิธีการค้นหาคลิปของผู้ชมจึงมีผลต่อการแปลชื่อคลิปเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้แปลต้องเลือกใช้คำภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารเนื้อหาของรายการและยังต้องเข้าถึงผู้ชมในวงกว้าง เนื่องจากชื่อคลิปส่วนใหญ่ปรากฏชื่อสถานที่หรือชื่อเฉพาะที่ไม่ได้รู้จักโดยทั่วไป ทำให้ผู้แปลเลือกที่จะไม่แปลหรือทับศัพท์ผู้แปลเลือกใช้การตั้งชื่อคลิปภาษาอังกฤษใหม่เป็นคำเดียว ยกเว้นชื่อคลิปที่เป็นสำนวน Once Upon a Time เพียงคลิปเดียวเท่านั้น สอดคล้องกับคำแนะนำการตั้งชื่อคลิปที่ ต้องคำนึงถึง SEO (Search Engine Optimization) ซึ่งควรตั้งชื่อไม่เกิน 70 ตัวอักษร ใช้คำที่รู้จักโดยทั่วไปในวงกว้างเพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงคลิปของผู้ชมทั่วโลกได้มากขึ้น (Boston University Public Relations & Social Media, 2021) นอกจากนี้ ผลการศึกษายังไม่พบการแปลหรือทับศัพท์บางส่วนและขยายความด้วยภาษาอังกฤษ แตกต่างกับการแปลชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาเวียดนามที่พบการแปลหรือทับศัพท์บางส่วนและขยายความด้วยภาษาเวียดนาม ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าศึกษาต่อไปว่าการแปลชื่อคลิปภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศมีปัจจัยเรื่อง SEO ที่ควรคำนึงถึงและ SEO อาจแตกต่างกันในแต่ละภาษาของผู้ชม

การแปลชื่อคลิปภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษพบการแปลบางส่วนมากกว่าการแปลแบบตรงตัว สอดคล้องกับการแปลชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาเวียดนาม (Nampongkun et al., 2021) แตกต่างกับการแปลชื่อภาพยนตร์ไทยประเภทภูตผีปีศาจเป็นภาษาจีนใช้การแปลแบบตรงตัวมากกว่าการแปลบางส่วนอย่างชัดเจน (Cheng, 2014) เนื่องจากการแปลชื่อคลิปภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษและการแปลชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาเวียดนาม เป็นการแปลจากภาษาต้นฉบับคือภาษาไทยไปยังภาษาปลายทางโดยตรงคือภาษาอังกฤษหรือภาษาเวียดนาม แต่การแปลชื่อภาพยนตร์ไทยประเภทภูตผีปีศาจเป็นภาษาจีนมีทั้งการแปลจากภาษาต้นฉบับคือภาษาไทยไปยังภาษาปลายทางโดยตรงคือภาษาจีนและการแปลผ่านภาษาระหว่างกลางคือภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็นว่ากระบวนการแปลที่แปลจากภาษาต้นฉบับหรือแปลจากภาษาระหว่างกลางอาจมีผลต่อการเลือกวิธีการแปลของผู้แปล ซึ่งควรศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

การแปลชื่อคลิปภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษด้วยการแปลแบบตรงตัว ผู้แปลเลือกใช้คำภาษาอังกฤษที่มีระดับภาษาและวจนลีลาที่ใกล้เคียงกับชื่อคลิปภาษาไทย ชื่อคลิปภาษาไทย มัวเมาเมรัย เป็นภาษาเขียนและมีวจนลีลาใช้ในการประพันธ์ ผู้แปลได้เลือกใช้คำว่า Intoxicated มากกว่าคำว่า Drunk หรือ blitzed ซึ่งเป็นคำสแลง แสดงให้เห็นว่าผู้แปลคำนึงถึงเรื่องระดับภาษาและวจนลีลาของผู้ตั้งชื่อคลิปภาษาไทยที่ใช้ตั้งชื่อคลิป

References

- Boston University Public Relations & Social Media. (2021). *Search Engine Optimization (SEO) for YouTube: A Step-by-Step Guide*. https://www.bu.edu/prsocial/files/2021/07/Search-Engine-Optimization-SEO-for-YouTube-A-Step-by-Step-Guide_2021.pdf
- Cheng, Y. (2014). *A Comparative Study in Techniques of Translating Movie Titles from Chinese into Thai and from Thai into Chinese*. [Master of Arts Thesis, Huachiew Chalermprakiet University]. <https://has.hcu.ac.th/jspui/handle/123456789/478>
- Nampongkun. W., Chen T. B. T., & Chimbanleng. P. (2021). Analysis of the strategies for translating Thai film titles into Vietnamese. *Journal of Social Communication Innovation*, 9(1), 98-109. <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/jcosci/article/view/13854>
- Netsombutphol, J., & Srivichien, Y. (2021). Translation Strategies of Chinese Series Titles in WeTV Application to Thai Language. *Journal of Humanities and Social Sciences Suratthani Rajabhat University*, 13(2), 155-175. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jhsc/article/view/247980>
- O-Thong, N., Prasitwanitch, S., Arwae, H., & Boonrasamee, N. (2023). Translation Strategies Used in Netflix Movie Titles from English to Thai. *Aksara Pibul Journal*, 4(1), 89-106. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/APBJ/article/view/260494>
- Saridaki, E. (2021). Vinay & Darbelnet's Translation Techniques: A Critical Approach to their Classification Model of Translation Strategies. *International Journal of Latest Research in Humanities and Social Science (IJLRHSS)*, 4(11), 135-137. <http://www.ijlrhss.com/paper/volume-4-issue-11/14-HSS-1186.pdf>

Thongwan, S. (2012). *Translating American comedy film titles into Thai: strategies and analysis*. [Master of Arts Independent Study, Silpakorn University].
http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000007723

Author

Dumrong Nuntasasuk
Faculty of Humanities and Social sciences,
Mahasarakham University
E-mail: nuntasasuk.d@gmail.com

Perspectives of Students in the Gray Zone Towards Global Citizenship¹

Siwaporn Jailha and Chanadda Poohongthong
Faculty of Education, Naresuan University

Received: December 7, 2024

Revised: March 24, 2025

Accepted: April 17, 2025

Abstract

The objectives of this research are to investigate the meaning of global citizenship among students in gray zones. The research was conducted using a qualitative research methodology. Data collection was done through in-depth interviews and focus groups in the area around an opportunity expansion school and a community in Lopburi province, Thailand. Data were analyzed using deductive thematic analysis. The results showed that the perspectives of students in a gray zone towards global citizenship emerged as seven key themes, as follows: 1) sense of identity and self-esteem; 2) commitment to social justice and equity; 3) respect for people and human rights; 4) A value for diversity; 5) concern for the environment and commitment to sustainable development; 6) commitment to participation and inclusion, and 7) a belief that each person can bring about change. All the themes were mostly related to and aligned with the perspectives on global citizenship of Oxfam. However, a notable difference was students emphasized living with others in society by using a positive attitude towards themselves and others, as well as exhibiting behaviors that conform to social norms. This enables them to coexist peacefully with others. When considering the influence of the

¹ This article is part of an independent study. Master of Education Program in Educational Research and Evaluation, Faculty of Education, Naresuan University.

students' surroundings through the lens of the ecological systems theory, it is evident that their environment impacted their perspective on global citizenship, both directly and indirectly.

Keywords

global citizenship, students in the gray zone, ecological system

มุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองโลก ของผู้เรียนในชุมชนสี่เทา²

ศิวาพร ใจหล้า และ ชนิดดา ภูหงษ์ทอง
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความหมายเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนในชุมชนสี่เทา โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่โรงเรียนขยายโอกาสขนาดกลางแห่งหนึ่งและชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดลพบุรี การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงประเด็น ผลการวิจัยพบว่า การให้ความหมายเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนในชุมชนสี่เทาปรากฏออกเป็น 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การรู้จักอัตลักษณ์และการเห็นคุณค่าในตนเอง 2) การยึดมั่นในความเสมอภาคและความเท่าเทียมในสังคม 3) การเคารพผู้อื่นและสิทธิมนุษยชน 4) การเห็นคุณค่าและเคารพในความแตกต่าง 5) การใส่ใจสิ่งแวดล้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาอย่างยั่งยืน 6) การมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และ 7) การมีความเชื่อว่าบุคคลทุกคนนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลง อาจกล่าวได้ว่าประเด็นที่ปรากฏนี้ ส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องและไปด้วยกันได้กับมุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของ Oxfam ทว่าข้อสังเกตที่แตกต่างก็คือ ผู้เรียนในชุมชนสี่เทาได้แสดงถึงมุมมองความเป็นพลเมืองโลกในแง่ของการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยการมีทัศนคติต่อตนเองและผู้อื่นในทิศทางที่ดี รวมถึงการแสดง

² บทความเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระ เรื่อง มุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนในชุมชนสี่เทา หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

พฤติกรรมที่เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของสังคม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ เมื่อพิจารณาร่วมกับอิทธิพลจากบริบทแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน ตามทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาก็พบว่า สภาพแวดล้อมรอบตัวส่งผลต่อมุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนทั้งในลักษณะทางตรงและทางอ้อม

คำสำคัญ

ความเป็นพลเมืองโลก, ผู้เรียนในชุมชนสีเทา, ระบบนิเวศวิทยา

บทนำ

แม้ว่าโลกจะมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่า ผู้คนในสังคมล้วนได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือวัยเด็กและเยาวชนนั้นมีโอกาสที่จะได้รับอิทธิพลจากหน่วยงานสังคมที่สำคัญต่าง ๆ เช่น ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ดังทฤษฎีระบบนิเวศวิทยา (Ecological System Theory) ของ Urie Bronfenbrenner (1994) ที่ได้อธิบายถึงสถาบันต่าง ๆ รอบตัวของปัจเจกบุคคลว่าล้วนมีผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ของบุคคลทั้งสิ้น และปฏิเสธไม่ได้ว่าบริบทหรือสภาพแวดล้อมสามารถหล่อหลอมพฤติกรรม เจตคติ ความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนจนความตระหนักในประเด็นต่าง ๆ ของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญด้วย

นอกจากนี้ “ชุมชน” ที่ผู้คนเติบโตขึ้นมาหรือเป็นพื้นที่อยู่อาศัยยังเป็นหนึ่งในชุมชนทรัพยากรวัฒนธรรมและรากเหง้าที่ส่งผลต่อผู้คนในสังคมอย่างหยั่งรากลึกอีกด้วย กล่าวได้ว่า ผู้คนและบริบทของชุมชนนั้น ๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนทั้งในมิติกายภาพ จิตใจ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มากไปกว่านั้นคือ ในปัจจุบันได้ปรากฏแนวคิดที่เสนอว่า วิสัยทัศน์และการกระทำของบุคคลที่มีต่อชุมชน สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจทั้งในระดับชาติถึงระดับโลก จนขยายไปสู่ความเป็นสากลนั้น ถือเป็นสิ่งที่บุคคลจะต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงจำเป็นจะต้องตระหนักถึงการกระทำใด ๆ ก็ตามให้อำนวยให้ประโยชน์นั้นปรากฏขึ้นในทุกสังคมไม่ใช่เพียงแต่สังคมของตนเองเท่านั้น คำอธิบายดังกล่าวมาจาก United Nations (2022) ซึ่งอธิบายถึงแนวคิดเรื่อง “ความเป็นพลเมืองโลก” (Global Citizenship) เช่นเดียวกันนี้ UNESCO (2015) ยังกล่าวถึงแนวคิดเรื่อง “ความเป็นพลเมืองโลก” ว่าเป็นสิ่งที่แสดงถึงความรู้สึกของการเป็นส่วนหนึ่งในชุมชนหรือสังคมที่กว้างขึ้น และแสดงถึงความเป็นมนุษยชาติร่วมกัน เช่น ความสัมพันธ์ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมที่พึ่งพาและเชื่อมโยงถึงกันตั้งแต่ระดับ

ท้องถิ่นจนถึงระดับโลก นอกจากนี้ Oxfam³ (2015) ยังเสนอว่า ความเป็นพลเมืองโลก หมายถึง การกระทำของบุคคลและชุมชนต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ รวมถึงเป็นการตระหนักรู้ว่าทุกคนเป็นพลเมืองของโลก การตระหนักในบทบาทของตน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนหรือสังคมอย่างเต็มใจและสามารถดำเนินงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้สังคมโลกสงบสุข ยั่งยืน และยุติธรรมได้ จากแนวคิดเรื่องความเป็นพลเมืองโลกดังกล่าว ได้กลายมาเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยให้ความสนใจและผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงประเด็นดังกล่าวในบริบททางการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเรียกว่า “ชุมชนสี่เทา”

ทั้งนี้ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ในพื้นที่ชุมชนสี่เทาแห่งนี้ ผู้เรียนส่วนใหญ่ในชุมชนแห่งนี้ขาดความตระหนักเรื่องการเป็นพลเมืองโลก ดังสะท้อนผ่านการประพฤติตนที่ไม่เป็นไปตามระเบียบหรือข้อตกลงของโรงเรียนและชุมชน อีกทั้งยังพัวพันกับอบายมุขและอาชญากรรมต่าง ๆ เป็นต้น กล่าวได้ว่า มีผู้เรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่สังเกตเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา มีเจตคติที่ดี มีการแสดงออกทางพฤติกรรมหรือการกระทำที่พึงประสงค์ตามระเบียบข้อตกลงของโรงเรียนและชุมชนได้ อีกทั้งผู้ปกครองจำนวนหนึ่งยังคงเพิกเฉยต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน รู้สึกหมดหนทางในการตักเตือนและเฝ้าระวังบุตรหลาน ประกอบกับครอบครัวจำนวนหนึ่งไม่มีความเป็นครอบครัว ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการดูแลบุตรหลานมากพอ ทว่าก็ยังมียุโรปเรียนบางคนพยายามต่อสู้กับปัญหาที่ประสบและผู้เรียนเหล่านี้ก็ยังพยายามผลักดันตัวเองให้ก้าวข้ามผ่านโลกที่ไม่สดใสนี้ไปได้

³ Oxfam คือ องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร หรือ องค์กรการกุศลของประเทศอังกฤษ มุ่งเน้นในการช่วยเหลือและการพัฒนาในประเทศที่ยากไร้

ดังนั้น คำถามที่น่าสนใจก็คือ ในชุมชนสี่เทานี้ ผู้เรียนจะมีมุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองโลกอย่างไร ภายใต้การอาศัยกับผู้คนและอาศัยอยู่ในชุมชนสี่เทา ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่ยากต่อการเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเป็นพลเมืองโลกได้อย่างราบรื่น อีกทั้งผู้วิจัยยังใช้ทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาตามแนวคิดของบรอนเฟนเบรนเนอร์ (Urie Bronfenbrenner) เพื่อเป็นทิศทางในการศึกษาว่าหน่วทางสังคมที่ส่งอิทธิพลกับผู้เรียนนั้นมีอะไรบ้างและการศึกษามุมมองของผู้เรียนในครั้งนี้จำเป็นจะต้องใช้การวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งสามารถช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจมุมมองของผู้เรียนได้ในระดับที่ลึกซึ้งมากขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการให้ความหมายเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนในชุมชนสี่เทา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship)** หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน สังคม และการเป็นมนุษยชาติ รวมถึงการตระหนักถึงความแตกต่างของปัจเจกบุคคลและสังคมที่มีความหลากหลายระหว่างท้องถิ่น ประเทศ และประชาคมโลก

2. **ชุมชนสี่เทา** หมายถึง พื้นที่แห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นแหล่งอบายมุขและมีอาชญากรรมเกิดขึ้นอย่างรุนแรงและเรื้อรังต่อเนื่องยาวนานจนถึงปัจจุบัน

3. **ผู้เรียนในชุมชนสี่เทา** หมายถึง ผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดกลางแห่งหนึ่งในจังหวัดลพบุรี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และอาศัยอยู่ในชุมชนสี่เทาแห่งนี้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี อีกทั้งยังเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากชุมชนนี้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

4. ระบบนิเวศวิทยา (**Ecological System Theory**) หมายถึง อิทธิพลจากสถาบันทางสังคมรอบตัวและมีผลต่อปัจเจกบุคคล ประกอบด้วย 5 ระบบ ได้แก่ ระบบจุลภาค ระบบรวมระหว่างกลาง ระบบภายนอก ระบบมหภาค และระบบเวลา ตามคำอธิบายของบรอนเฟนเบรนเนอร์

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเรื่องความเป็นพลเมืองโลก (**Global citizenship**)

ความเป็นพลเมืองโลกมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลในฐานะประชากรโลก หลายองค์กรจึงให้ความสนใจและเล็งเห็นถึงบทบาทสำคัญของความเป็นพลเมืองโลก ดังเช่น UNESCO (2014) ที่ได้เสนอว่า “ความเป็นพลเมืองโลก” หมายถึง ความรู้สึกอันเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนหรือสังคมที่กว้างขึ้น รวมถึงการเป็นมนุษยชาติร่วมกัน เน้นการพึ่งพาอาศัยกันในหลายมิติ

นอกจากนี้ Oxfam (2015) ก็ได้กล่าวถึงเรื่องความเป็นพลเมืองโลกด้วยเช่นกัน โดยนำเสนอว่า การที่บุคคลตระหนักถึงความเป็นไปของโลก การรับรู้ในบทบาทของตนเองในฐานะพลเมืองของโลก การมีบทบาทในชุมชนและสามารถที่จะทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ เพื่อให้โลกสงบสุข ยั่งยืน และยุติธรรม อีกทั้งการเป็นพลเมืองโลกยังเป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมให้เยาวชนเกิดความรู้ ทักษะ และค่านิยมที่จำเป็นโดยอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าทุกคนสามารถสร้างความแตกต่างได้ และเชื่อว่าการศึกษาศาสนาความเป็นพลเมืองโลกจะช่วยให้เยาวชนสามารถพัฒนาศักยภาพและมีส่วนร่วมอย่างจริงจังกับสังคมโลกได้

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดของ Oxfam โดยเฉพาะในมิติค่านิยมและทัศนคติ (values and attitudes) ซึ่งประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรู้ถึงอัตลักษณ์และการเห็นคุณค่าในตนเอง (sense of identity and

self-esteem) 2) การยึดมั่นในความเสมอภาคและความเท่าเทียมในสังคม (commitment to social justice and equity) 3) การเคารพผู้อื่นและสิทธิมนุษยชน (respect for people and human rights) 4) การเห็นคุณค่าและเคารพในความแตกต่าง (a value for diversity) 5) การใส่ใจสิ่งแวดล้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาอย่างยั่งยืน (concern for the environment and commitment to sustainable development) 6) การมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (commitment to participation and inclusion) และ 7) การมีความเชื่อว่าบุคคลทุกคนนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลง (belief that people can bring about change)

2. ทฤษฎีระบบนิเวศวิทยา (Ecological System Theory)

ทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาตามแนวคิดของบรอนเฟนเบรนเนอร์ อธิบายว่า สถาบันรอบตัวล้วนมีผลต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของบุคคลทั้งสิ้น พัฒนาการของเด็กไม่สามารถอธิบายได้ด้วยปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง อาทิ ปัจจัยเรื่องการเลี้ยงดูของครอบครัว ทว่าเด็กได้รับการพัฒนาและได้รับอิทธิพลจากหนวดยทางสังคมหรือสถาบันต่าง ๆ ทางสังคมมากมาย ทั้งนี้ บรอนเฟนเบรนเนอร์ ได้แบ่งสภาพแวดล้อมรอบตัวบุคคลออกเป็นระบบต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกัน 5 ระบบ ได้แก่ 1) ระบบจุลภาค (Microsystem) ระบบที่เกี่ยวข้องกับหน่วยหรือสถาบันที่อยู่ใกล้ชิดตัวเด็กมากที่สุด เป็นกลุ่มบุคคลที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์และใช้เวลาทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมด้วยมากที่สุด เช่น ผู้เลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว ผู้ปกครอง เพื่อนสนิท และครู เป็นต้น 2) ระบบรวมระหว่างกลาง (Mesosystem) เป็นการปฏิสัมพันธ์หรือการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของบุคคลที่อยู่รอบตัวเด็กหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในระบบจุลภาค แต่ละหน่วยได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันโดยส่งผลต่อปัจเจกบุคคลหรือผู้เรียนอีกทอดหนึ่ง เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับครู ผู้ปกครองกับเพื่อนสนิท และเพื่อนสนิทกับครู เป็นต้น 3) ระบบภายนอก (Exosystem) เป็นระบบที่ปัจเจกบุคคลหรือผู้เรียนอาจจะไม่สามารถเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์หรือทำกิจกรรม

ร่วมกันกับหน่วยหรือสถาบันนั้นโดยตรง แต่ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างระบบภายนอกกับบุคคลมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อทางอ้อม เช่น หมู่บ้าน ชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยงานท้องถิ่น เป็นต้น ยกตัวอย่างเช่น ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับชุมชน การที่ผู้ปกครองที่มีภูมิกิจกรรมหรือมักปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนอย่างเข้มงวด บุตรหลานที่อยู่ใกล้ชิดก็จะมีโอกาสได้เรียนรู้การเป็นพุทธศาสนิกชนไปด้วย หรือผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาต่าง ๆ ของชุมชนอยู่เป็นประจำ บุตรหลานก็มีโอกาสที่จะเรียนรู้หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเป็นจิตอาสาด้วยเช่นกัน 4) ระบบมหภาค (Macrosystem) เป็นระบบที่มีอิทธิพลครอบคลุมทุก ๆ ระบบที่กล่าวมาข้างต้น อีกทั้งยังเป็นระบบที่ส่งผลกระทบต่อระบบอื่น ๆ อาทิ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม บรรทัดฐานทางสังคม ระเบียบทางสังคม นโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจ หรือแม้แต่วัฒนธรรม เป็นต้น และ 5) ระบบเวลา (Chronosystem) เป็นระบบที่อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของปัจเจกบุคคลหรือสังคมที่ได้รับอิทธิพลจากเหตุการณ์หรือวิกฤตที่สำคัญรวมถึงยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปตามเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ (Bronfenbrenner, 1997)

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นนั้น จึงนำไปสู่การอธิบายกรอบแนวคิดการวิจัยดังรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีหลัก 2 แนวคิด เพื่อเป็นฐานในการศึกษาเกี่ยวกับมุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนที่อาศัยอยู่ในบริบทชุมชนสีเทา โดย 1) แนวคิดเรื่องความเป็นพลเมืองโลก ผู้วิจัยได้ศึกษาคำอธิบายและองค์ประกอบของ Oxfam ในเรื่องความเป็นพลเมือง โดยเฉพาะในมิติค่านิยมและทัศนคติ 7 องค์ประกอบ (ดังปรากฏรายละเอียดในหัวข้อ การทบทวนวรรณกรรม) มาใช้เป็นพื้นฐานในการทำ ความเข้าใจเรื่องความเป็นพลเมืองโลก และ 2) ทฤษฎีระบบนิเวศวิทยา

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาตามแนวคิดของบรอนเฟนเบรนเนอร์ เพื่อใช้ทำความเข้าใจบริบทแวดล้อมและความเป็นไปของหน่วยต่าง ๆ ทางสังคมที่ส่งผลต่อปัจเจกบุคคล เพราะฉะนั้น จากแนวคิดทั้ง 2 เรื่องดังกล่าว จึงช่วยทำให้ผู้วิจัยได้เห็นขอบเขตและทิศทางอย่างคร่าว ๆ ของการศึกษามุมมองของผู้เรียนในชุมชนสี่เทาในครั้งนี้อย่างต่อเนื่อง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยพื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนขยายโอกาสขนาดกลางแห่งหนึ่งและชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดลพบุรี ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีประเด็นปัญหาในเรื่องการเป็นแหล่งอบายมุขและการก่ออาชญากรรมอันส่งผลต่อประชาชนและเยาวชนในพื้นที่อย่างรุนแรงจนปรากฏในคอลัมน์ข่าวอยู่บ่อยครั้ง ตั้งแต่ช่วงประมาณปี พ.ศ. 2557 ถึงปีปัจจุบัน (พ.ศ. 2567) ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information) ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดกลางแห่งหนึ่งในจังหวัดลพบุรี จำนวน 21 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 9 คน และการสัมภาษณ์กลุ่ม จำนวน 12 คน เกณฑ์การคัดเลือก (inclusion criteria) มีดังนี้ 1) เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีอายุระหว่าง 13 – 16 ปี 2) เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมชนสี่เทา 3) เป็นนักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี 4) เป็นผู้ที่ยินยอมในการให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และผู้ปกครองอนุญาตให้ผู้เรียนให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดออก (exclusion criteria) ในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลไม่พร้อมหรือไม่ต้องการให้ข้อมูลกับผู้วิจัยไม่ว่ากรณีใด ๆ ดังนี้ 1) ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกกังวล/ไม่สบายใจ/สะเทือนใจ เมื่อให้

สัมภาษณ์ และ 2) ผู้ให้ข้อมูลมีเหตุผลที่ไม่สามารถให้ข้อมูลกับผู้วิจัยได้ ใน การศึกษาครั้งนี้ ไม่มีกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลเข้าเกณฑ์คัดออก กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูล ทั้งหมดอาสาสมัครใจในการให้ข้อมูลอย่างไม่รู้สีกังวลใจในขณะที่ให้สัมภาษณ์ รวมถึงให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์อย่างราบรื่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interviews) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group interview) โดยมีการกำหนดแนวคำถามเฉพาะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แต่ไม่กำหนดถ้อยคำและการเรียงลำดับของคำถามอย่างแน่นอนตายตัว ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อเปิดช่องว่างให้ผู้ให้ข้อมูล สามารถแสดงความคิดเห็นหรือมุมมองได้อย่างอิสระ เพื่อให้ได้คำตอบที่เป็นไปตามสภาพจริง ดังนั้น ในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจึงมีการปรับ ภาษาและการเรียงลำดับของคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อให้เหมาะสมกับ สถานการณ์จริง ตัวอย่างคำถามในการสัมภาษณ์ เช่น นักเรียนคิดว่าการให้ เกียรติและการเคารพผู้อื่นเป็นอย่างไร, ข้อตกลง ข้อบังคับ กฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น จำเป็นที่จะต้องมีหรือไม่ เพราะอะไร เราควร ปฏิบัติหรือควรทำตามหรือไม่ เพราะอะไร, การที่ในโลกนี้มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะ เป็น ภาษา เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมฯ รวมถึงมุมมองในเรื่องต่าง ๆ ที่แตกต่างกันนักเรียนคิดเห็นอย่างไร เป็นต้น ในการสัมภาษณ์เชิงลึกและ การสัมภาษณ์กลุ่มจะใช้ข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์ชุดเดียวกัน

ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยเริ่มต้นจากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองโลก ซึ่งผู้วิจัยจะมุ่งศึกษาความเป็นพลเมืองโลกเฉพาะในมิติค่านิยมและทัศนคติ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรู้ถึงอัตลักษณ์และการเห็นคุณค่าในตนเอง 2) การยึดมั่นในความเสมอภาคและความเท่าเทียมในสังคม 3) การเคารพผู้อื่นและสิทธิมนุษยชน 4) การเห็นคุณค่าและเคารพในความแตกต่าง 5) การใส่ใจสิ่งแวดล้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาอย่างยั่งยืน 6) การมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และ 7) การมีความเชื่อว่าบุคคลสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ รวมทั้งได้ทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาตามแนวคิดของบรอนเฟรนเบรนเนอร์ จากนั้นผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของแต่ละองค์ประกอบและวิเคราะห์คำอธิบายของนิยามศัพท์เฉพาะนั้น ทั้งนี้เพื่อให้การออกแบบแนวคำถามในการสัมภาษณ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย จากนั้นผู้วิจัยได้นำแนวคำถามในการสัมภาษณ์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบและให้คำแนะนำเพิ่มเติม ภายหลังจากนั้น ผู้วิจัยจึงพิจารณาแก้ไขปรับปรุงคำถามในการสัมภาษณ์ตามคำแนะนำเพื่อให้มีความเหมาะสมก่อนนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสัมภาษณ์กลุ่ม ณ โรงเรียนขยายโอกาสแห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมชนสีเทา โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกใช้ระยะเวลาประมาณ 15-20 นาที/ครั้ง/คน ส่วนการสัมภาษณ์กลุ่มใช้ระยะเวลาประมาณ 30 นาที/ครั้ง ทั้งนี้ ในการสนทนาระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลนั้นมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง ผ่อนคลาย และผู้วิจัยไม่บีบบังคับให้รีบเร่งตอบคำถาม อีกทั้งผู้วิจัยยังได้ชี้แจงวัตถุประสงค์

การวิจัย รวมถึงสิทธิในการขอยุติการสัมภาษณ์ และให้อิสระแก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการให้หรือปฏิเสธการให้ข้อมูลตลอดการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับเรื่องการรักษาความลับของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ชี้แจงว่าจะใช้นามแฝงแทนการใช้ชื่อจริงเพื่อปกป้องความเป็นส่วนตัวของตัวของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล นอกเหนือจากการสัมภาษณ์เชิงลึกแล้ว ผู้วิจัยยังสังเกตบริบท สภาพแวดล้อม และความเป็นไปของสภาพการณ์ต่าง ๆ ในชุมชนร่วมด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงแก่นสาระ/ประเด็น (thematic analysis) แบบนิรนัย (deductive) โดยใช้กรอบแนวคิดการวิจัยเป็นฐานและเป็นขอบเขตอย่างคร่าว ๆ ในการกำหนดทิศทางการวิจัยเป็นฐานและในการกำหนดรหัสและประเด็นอย่างตายตัว โดยในที่นี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเรื่องความเป็นพลเมืองโลกและทฤษฎีระบบนิเวศวิทยา ซึ่งเป็นฐานความรู้หลักที่ใช้ในการกำหนดรหัส (coding) และกำหนดประเด็นหลัก (theme)

ทั้งนี้ ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้ 1) ถอดเทป เรียบเรียง และจัดระเบียบข้อมูลเป็นไฟล์ จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นจึงอ่านทบทวนการให้สัมภาษณ์ในไฟล์ถอดเทปเพื่อทำความเข้าใจในสารที่ผู้ให้ข้อมูลต้องการจะสื่อสารซ้ำแล้วซ้ำเล่า 2) กำหนดรหัสข้อมูล (coding) โดยใช้คำสำคัญจากคำพูดของผู้ให้ข้อมูลหรือกำหนดคำใหม่ที่สะท้อนถึงคำพูดนั้น ผู้วิจัยได้ยืดหยุ่นการกำหนดรหัสซึ่งไม่จำกัดว่าข้อมูลจะต้องครบตามองค์ประกอบทั้งหมดอาจปรากฏครบหรือไม่ครบตามนิยามหรือองค์ประกอบเรื่องความเป็นพลเมือง 3) จัดข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ (category) โดยพิจารณาจากรหัสที่กำหนด เช่น รหัส “การเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบ” และ รหัส “การเข้าใจถึงความสำคัญของข้อตกลงทางสังคม” อยู่ภายใต้ประเด็นย่อย/หัวข้อย่อย (sub-theme) เดียวกัน คือ “การรับรู้ว่าคุณเองเป็นสมาชิกของสังคม” เป็นต้น

4) พิจารณาข้อมูลที่ได้จากการจัดหมวดหมู่อีกครั้งว่าประเด็นย่อยต่าง ๆ มีความสมเหตุสมผลหรือไม่ และ 5) จัดกลุ่มข้อมูลให้อยู่ภายใต้หัวข้อหลัก/ประเด็นหลัก (theme)

การวิจัยในครั้งนี้มี การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วย 2 วิธี ได้แก่ 1) member checking และ 2) peer debriefing

ผลการวิจัย

จากการศึกษามุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนในชุมชนสี่เทา ผู้วิจัยจึงพบว่าการให้ความหมายเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนในชุมชนสี่เทา ปรากฏประเด็นหลักออกเป็น 7 ประเด็น ดังนี้

1) การรู้ถึงอัตลักษณ์และการเห็นคุณค่าในตนเอง คือ การที่ผู้เรียนสามารถรับรู้ เข้าใจ ยอมรับ และเคารพในตัวตนของตนเอง รวมถึงการรับรู้ได้ในศักยภาพและความสามารถของตนเอง ประเด็นเหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นและภูมิใจในตนเอง ตลอดจนสามารถดูแลตนเองได้เป็นอย่างดี จากประเด็นหลักในข้อนี้สามารถจำแนกเป็นประเด็นย่อย 2 ประเด็น ได้แก่

(1.1) การรู้จักตนเอง นักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่สะท้อนว่า การรู้จักตนเอง คือ การรับรู้และเข้าใจในตัวตนของตนเอง ดังคำกล่าวที่ว่า “การรู้จักตัวเองก็คือการที่เราเข้าใจตัวเอง คือเราชอบอะไร ไม่ชอบอะไร เราชอบทำอะไร” (เอส 17 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 23 มกราคม 2567) เช่นเดียวกับความเห็นที่ว่า “การรู้จักตัวเองคือการรู้ว่าตัวเราเป็นยังไง เป็นคนแบบไหน นิสัยเป็นยังไง” (เอส 18 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 25 มกราคม 2567) อีกทั้งนักเรียนจำนวนหนึ่งยังสะท้อนถึงความสามารถในการรับรู้ได้ว่าตนเองนั้นมีศักยภาพหรือมีความสามารถที่จะกระทำให้สำเร็จได้ ดังคำอธิบายที่ว่า “ในการทำงานหรือในการทำอะไรก็ตามเราจะได้รู้จุดเด่นหรือจุดด้อยของเราว่าทำอะไรได้บ้างครับ รู้ขีดจำกัดหรือความสามารถของเราว่าทำอะไรได้แค่ไหน ทำได้ประมาณไหน” (เอส 14 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2,

18 มกราคม 2567) ทั้งนี้ ผู้เรียนยังกล่าวว่าการรู้จักตนเองส่งผลต่อความสามารถในการประคองตนในการดำเนินชีวิต รวมถึงการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอีกด้วย

(1.2) การเห็นคุณค่าในตัวเอง นักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่สะท้อนว่าเป็นการเห็นถึงความสำคัญของตนเอง หรือการมีความรู้สึกต่อตนเองในด้านที่ดี ดังการแสดงความคิดเห็นที่ว่า “การเห็นคุณค่าในตัวเอง คือ การรักตัวเอง การเห็นความสำคัญของตัวเอง” (เอส 12 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 11 มกราคม 2567) เช่นเดียวกับคำกล่าวที่ว่า “การที่เราเห็นในสิ่งที่ดีของตัวเอง ทุกคนควรจะเห็นคุณค่าของตัวเอง” (เอส 21 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 26 มกราคม 2567) นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลยังสะท้อนว่าการเห็นคุณค่าในตัวเองเป็นการรับรู้ได้ถึงความสามารถของตน ซึ่งส่งผลให้เกิดความมั่นใจ ภูมิใจ และเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ดังเช่นความคิดเห็นที่ว่า “เราอย่าไปมองว่าตัวเราไม่มีคุณค่าครับ ถ้าเรามองแล้วคิดว่าเรามีคุณค่า เราก็จะเชื่อมั่นในตัวเองครับ” (เอส 8 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 11 มกราคม 2567) สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “การเห็นคุณค่าในตัวเองคือการภูมิใจในตัวเอง ภูมิใจในการมีความรู้ ภูมิใจในความสามารถของตัวเอง” (เอส 13 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 18 มกราคม 2567)

ในประเด็นหลักเรื่องการเรียนรู้ถึงอัตลักษณ์และการเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้วิจัยพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ให้ข้อมูลมีความตระหนักรู้ เห็นความสำคัญ และเข้าใจในเรื่องของการรู้จักตนเองและการเห็นคุณค่าในตัวเอง อย่างไรก็ตาม รายละเอียดที่ไม่ปรากฏเด่นชัดนักหรือผู้ให้ข้อมูลไม่ได้กล่าวถึงคือการกล้าที่จะเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ ซึ่งไม่ใช่แค่การแสดงความกล้าหาญและความสามารถที่แข็งแกร่ง แต่เป็นการใช้ความสามารถในการปรับตัว และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อนำพาให้ผู้เรียนสามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง

2) การยึดมั่นในความยุติธรรมและความเท่าเทียมในสังคม คือ การที่ผู้เรียนเล็งเห็นถึงความสำคัญของความยุติธรรม ความเสมอภาค และความเท่าเทียม มีการแสดงออกหรือปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสมด้วยความเข้าใจ ยอมรับ เคารพ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน จากประเด็นหลักนี้สามารถกำหนดประเด็นย่อยได้เป็น 1 ประเด็น ดังนี้

(2.1) ความยุติธรรมและความเท่าเทียม นักเรียนผู้ให้ข้อมูลสะท้อนว่า ทุกคนล้วนแล้วแต่มีความเท่าเทียมกัน โดยมีสิทธิ์ที่จะได้รับในสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิ์ที่จะได้รับโอกาส ได้รับการดูแลปกป้องคุ้มครอง รวมถึงเรื่องของสวัสดิการต่าง ๆ จากรัฐ ดังความเห็นที่ว่า “ความเท่าเทียมก็คือเราไม่ควรแบ่งชนชั้นกันครับ คนจนคนรวยก็สามารถอยู่ด้วยกันได้ ต้องเท่ากัน” (เอส 13 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 18 มกราคม 2567) เช่นเดียวกับการแสดงความเห็นที่ว่า “ความยุติธรรมก็คือการไม่เอาเปรียบกัน ไม่เอาเปรียบคนอื่น ไม่รังแกคนอื่นค่ะ ทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่แบ่งแยก ไม่เอาเปรียบกัน ไม่มีใครดีกว่าหรือด้อยกว่า ทุกคนมีสิทธิ์เท่า ๆ กัน” (เอส 10 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 11 มกราคม 2567) ทั้งนี้ นักเรียนยังสะท้อนถึงการแสดงออกที่เหมาะสมต่อผู้อื่น โดยต้องไม่แสดงประพฤติกิริยหรือกระทำการใด ๆ ก็ตามอันเป็นการล่วงเกิน รุกล้ำ หรือละเมิดในสิทธิ์ของผู้อื่นเช่นกัน ดังเช่นคำกล่าวที่ว่า “เราควรให้เกียรติผู้อื่นครับ ไม่ควรไปรังแกหรือไปดูถูกคนอื่น เราควรให้เกียรติกันและกันครับ” (เอส 13 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 18 มกราคม 2567) นอกจากนี้ ยังได้สะท้อนถึงความยุติธรรมและความเท่าเทียมว่าเป็นเหมือนเครื่องมือที่ช่วยในการตัดสินความถูกต้องให้เป็นไปตามเหตุและผล

ในประเด็นหลักเรื่องการยึดมั่นในความยุติธรรมและความเท่าเทียมในสังคม ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เข้าใจ ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของความยุติธรรม โดยผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ว่าการกระทำแบบใดที่มีแนวโน้มสื่อถึงความยุติธรรมหรือความอยุติธรรม โดยเฉพาะในทางปฏิบัติหรือในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น

3) การเคารพผู้อื่นและสิทธิมนุษยชน คือ การที่ผู้เรียนตระหนักถึงเห็นถึงความสำคัญ เห็นคุณค่า ในหลักของสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สามารถรับฟังความเห็นของผู้อื่นโดยปราศจากอคติ การยอมรับให้เกียรติ และเคารพผู้อื่นอย่างเหมาะสม ประเด็นหลักในข้อนี้สามารถกำหนดประเด็นย่อยได้เป็น 2 ประเด็น ดังนี้

(3.1) สิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์ ผู้ให้ข้อมูลได้สะท้อนว่า ประชาชนทุกคนมีสิทธิของตนเองในฐานะของความเป็นมนุษย์ในสังคม ดังความเห็นที่ว่า “หนูว่าศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์น่าจะเป็นคุณค่าในตัวที่ทุกคนมี ทุกคนมีคุณค่า มีศักดิ์ศรีเหมือนกันหมด” (เอส 11 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 11 มกราคม 2567) เช่นเดียวกับคำกล่าวที่ว่า “ศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์ เป็นศักดิ์ศรีของตัวเอง แล้วก็ของคนอื่น ของทุกคนครับ คือความเป็นมนุษย์ครับ” (เอส 14 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 18 มกราคม 2567) นอกจากนี้ นักเรียนผู้ให้ข้อมูลยังสะท้อนว่าควรปฏิบัติต่อกันด้วยการให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกัน เข้าใจและยอมรับฟังผู้อื่นอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติ ดังการแสดงความคิดเห็นที่ว่า “เราไม่ควรให้ใครมาดูหมิ่นหรือไม่ควรไปดูหมิ่นใคร” (เอส 19 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 25 มกราคม 2567)

(3.2) สิทธิและเสรีภาพ นักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่สะท้อนว่า สิทธิ คือ สิทธิหรือสวัสดิการต่าง ๆ ที่ทุกคนได้รับ ทุกคนต้องมีหรือมีอยู่แล้วในแต่ละบุคคล ดังเช่นการให้ความหมายที่ว่า “สิทธิ คือ สิทธิที่จะได้รับการดูแลจากรัฐบาล สิทธิที่จะได้รับคุ้มครองจากกฎหมาย และสิทธิที่จะได้รับการรักษาจากโรงพยาบาล แล้วสิทธิในการศึกษา เราทุกคนมีสิทธิที่รัฐบาลมอบให้ อยู่แล้วครับ” (เอส 7 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 11 มกราคม 2567) สอดคล้องกับ “สิทธิ คือ การที่รัฐบาลให้ความคุ้มครองหรือสวัสดิการอะไรก็ตามที่ประชาชนสมควรได้รับ” (เอส 18 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 25 มกราคม 2567) นอกจากนี้ นักเรียนผู้ให้ข้อมูลยังได้สะท้อนถึงเสรีภาพว่าเป็นดังเช่นความอิสระที่ไร้การปิดกั้น รวมถึงความสบายกายสบายใจทั้งปวง ดังคำกล่าวที่ว่า “เสรีภาพเหมือนกับว่าสิ่งที่เราสามารถทำอะไรได้ตามที่อยากทำได้” (เอส 18 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 25 มกราคม 2567) เช่นเดียวกับคำกล่าวที่ว่า “เสรีภาพ คือ ความสบาย คือการที่ไม่มีใครมาบังคับค่ะ” (เอส 16 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 22 มกราคม 2567)

สำหรับประเด็นเรื่องการเคารพผู้อื่นและสิทธิมนุษยชน ผู้วิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้ให้ข้อมูลสามารถเข้าใจว่าทุกคนมีคุณค่า มีความเป็นมนุษย์ เช่นเดียวกัน และยังสามารถเชื่อมโยงบริบทของตนเองกับสวัสดิการของรัฐ หรือนโยบายของรัฐ รวมถึงบริบทของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอื่นด้วย ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลยังได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญต่อการปฏิบัติตามหลักของความยุติธรรมในทุกสถานการณ์ โดยไม่ละเมิดความเป็นมนุษย์และสิทธิของผู้อื่น

4) การเห็นคุณค่าและเคารพในความแตกต่าง คือ การเข้าใจ เคารพ รวมถึงการยอมรับในความหลากหลายที่ปรากฏอยู่ในสังคม เห็นคุณค่าและเห็นถึงความสำคัญในความหลากหลายที่มีอยู่ ทั้งที่อยู่ในรูปธรรมและนามธรรม เช่น ทักษะคิด มุมมอง บุคลิกภาพ รสนิยมทางเพศ ภาษา ศาสนา เชื้อชาติ วัฒนธรรมประเพณี และอื่น ๆ จากประเด็นหลักนี้สามารถกำหนดได้เป็น 1 ประเด็นย่อย ดังนี้

(4.1) เข้าใจและยอมรับในความหลากหลาย นักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่สะท้อนว่า ความหลากหลายที่ปรากฏอยู่ในสังคมนั้นเป็นสิ่งที่ดี การมีความรู้ ความเข้าใจหรือการได้เรียนรู้ในความหลากหลายเป็นเรื่องที่ดี เป็นเหมือนการเปิดโลกการเรียนรู้หรือมุมมองที่กว้างขึ้น ดังคำพูดที่ว่า “เป็นเรื่องปกติที่คนเราจะมีความคิดหรือมุมมองที่ต่างกัน หนูว่าความแตกต่างหรือความหลากหลายมันเป็นเรื่องปกติที่ยอมรับได้นะคะ ถ้าไม่ใช่เรื่องผิด” (เอส 17 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 23 มกราคม 2567) ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลยังสะท้อนในทิศทางเดียวกันว่า การทำความเข้าใจ การยอมรับ การให้เกียรติ และเคารพในความหลากหลายเป็นเรื่องที่ควรปฏิบัติ

ในประเด็นเรื่องการเห็นคุณค่าและเคารพในความแตกต่างนี้ ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนผู้ให้ข้อมูลยอมรับในความหลากหลายที่ได้ปรากฏอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของวัฒนธรรม ภาษา เพศ เชื้อชาติ หรือประเด็นอื่น ๆ โดยผู้ให้ข้อมูลมองว่าความหลากหลายมีส่วนในการเพิ่มพูนประสบการณ์ เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้ในความแตกต่าง อีกทั้งยังสามารถเข้าใจและเคารพในความหลากหลายที่มีอยู่ในแต่ละบุคคลด้วย

5) การใส่ใจสิ่งแวดล้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ การที่ผู้เรียนความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการมีความรู้ มีความเข้าใจ และมีความรับผิดชอบต่อการดูแลรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่รอบตัวได้อย่างคุ้มค่า จากประเด็นหลักนี้สามารถกำหนดได้เป็น 1 ประเด็นย่อย ดังนี้

(5.1) ใส่ใจสิ่งแวดล้อม นักเรียนผู้ให้ข้อมูลโดยส่วนใหญ่สะท้อนว่า ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมาก โดยจำเป็นอย่างยิ่งที่ ต้องมีการร่วมมือร่วมใจกันในการดูแล รักษา และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ป้องกันไม่ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายอันจะส่งผลเสียตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นการเกิดภาวะโลกร้อน ภัยแล้ง มลพิษต่าง ๆ เป็นต้น ดังความเห็นที่ว่า “ถ้าเกิดว่าคนในสังคมละเลยไม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมขยะก็จะเพิ่มมากขึ้น” (เอส 14 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 18 มกราคม 2567) เช่นเดียวกับคำกล่าวที่ว่า “รณรงค์สร้าง หรือตั้งชุมชนที่เกี่ยวกับการดูแลอนุรักษ์ต้นไม้ ป่าไม้ ถ้าเกิดว่าคนในสังคมละเลย ไม่ช่วยกันดูแล ไม่ช่วยกันพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาจทำให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือภาวะโลกร้อนได้ค่ะ ” (เอส 15 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 22 มกราคม 2567)

สำหรับในประเด็นการใส่ใจสิ่งแวดล้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนและท้องถิ่น ทว่าจากนิยามที่กำหนดไว้นั้น ยังขาดประเด็นเรื่องการหมุนเวียนทรัพยากรและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ซึ่งเป็นกระบวนการที่สามารถลดการสูญเสียและใช้ทรัพยากรอย่างเป็นประสิทธิภาพ

6) การมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม คือ การรับรู้ได้ถึงบทบาทของการเป็นสมาชิกสังคม มีความเข้าใจ และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองในบริบทที่แตกต่างกันออกไป รวมถึงสามารถเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ชุมชนหรือสังคมจัดขึ้นได้ด้วยความเต็มใจและมีความเหมาะสมตามกาลเทศะ โดยประเด็นหลักนี้สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเด็นย่อย ดังนี้

(6.1) การมีส่วนร่วมในสังคม นักเรียนผู้ให้ข้อมูลสะท้อนว่า ในฐานะของการเป็นส่วนหนึ่งในชุมชน การเข้าร่วมหรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนเป็นสิ่งที่ควรกระทำ การร่วมด้วยช่วยกันในการดำเนินกิจกรรมให้ เป็นไปได้อย่างราบรื่นเป็นเรื่องที่ดี ดังเช่นคำกล่าวที่ว่า “เพราะเป็นงานของ ชุมชนเรา อาสาไปช่วยได้ค่ะ” (เอส 18 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 25 มกราคม 2567)

(6.2) การรับรู้ว่าคุณเองเป็นสมาชิกของสังคม โดยภาพรวมแล้วผู้ให้ ข้อมูลสะท้อนว่า การดำเนินชีวิตในสังคมหรือการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมนั้น นอกจากการเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองแล้ว การปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อความเป็นระเบียบและความสงบสุขที่จะเกิดขึ้นกับสังคม ดังคำกล่าวที่ว่า “ถ้าไม่มีกฎหรือข้อตกลง คนก็จะไม่มีความเป็นระเบียบ ไม่มีการเคารพอะไร เลย ถ้าเราทำตามกฎเราก็จะเป็นเหมือนการสร้างควมมีวินัย เหมือนเป็น ตัวอย่างแบบอย่างให้คนอื่นทำตามในสิ่งที่ควรทำค่ะ” (เอส 16 นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1, 22 มกราคม 2567) เช่นเดียวกับความเห็นที่ว่า “ถ้าไม่มี กฎระเบียบอาจจะทำให้เกิดความวุ่นวายในสังคมได้” (เอส 17 นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2, 23 มกราคม 2567)

ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ยินดีเข้าร่วมกิจกรรมของ โรงเรียนและชุมชนตามเวลาที่ตนเองสะดวก ส่วนในประเด็นของการรับรู้ว่าคุณเองเป็นสมาชิกของสังคมนั้น นักเรียนได้สะท้อนว่า การปฏิบัติตาม กฎระเบียบของสังคมมีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งหากไม่มีระเบียบข้อตกลง แล้วผู้คนในสังคมก็อาจจะแสดงพฤติกรรมหรือมีการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ ส่งผลให้สังคมเกิดความวุ่นวายและไม่สงบสุข

7) การมีความเชื่อว่าบุคคลสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ คือ การมีความเชื่อและเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีโดยปราศจากอคติ มีความเชื่อในตัวบุคคลที่ไม่ว่าจะเป็นใคร หรือประกอบอาชีพใด ก็สามารถที่จะพัฒนานำพาชุมชนและสังคมให้ดีขึ้นได้ กำหนดได้เป็น 1 ประเด็นย่อย/ หัวข้อย่อย ดังนี้

(7.1) การมีความเชื่อว่าบุคคลสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่สะท้อนว่า ทุกคน ทุกอาชีพ สามารถช่วยแก้ปัญหาอันนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาชุมชนและสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ดีได้ ดังคำบอกเล่าที่ว่า “หนูอยากเป็นนักแสดงอยู่นะคะ ถ้าได้เป็นนักแสดง หนูก็จะเป็นแรงบันดาลใจให้กับคนอื่น จะสร้างความสุขความบันเทิงให้กับทุกคน” (เอส 12 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 11 มกราคม 2567) เช่นเดียวกับความเชื่อที่ว่า “อยากมีธุรกิจแบรนด์สินค้าอะไรสักอย่าง อาจจะช่วยรับงานของชาวบ้านมาช่วยขาย หรือแบบจ้างคนในชุมชนให้ทำสินค้าของเรา ช่วยผลิตสินค้าของเรา เขาได้มีงาน” (เอส 20 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 26 มกราคม 2567)

สำหรับประเด็นหลักเรื่องการมีความเชื่อว่าบุคคลสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้นี้ ผู้วิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้สะท้อนเชื่อมโยงกับตนเองในอนาคต โดยเฉพาะเรื่องอาชีพและรายได้ ซึ่งอาจจะนำไปสู่การช่วยเหลือคนในสังคมอีกทอดหนึ่ง ทว่า ตนเองก็จะต้องมีความพร้อมมากพอในระดับหนึ่ง จึงจะช่วยเหลือคนอื่นได้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้สะท้อนถึงความเป็นพลเมืองโลกว่า เป็นการอยู่ร่วมกันของประชากรทุกคนที่อาศัยอยู่ในสังคมโลก โดยการประพฤติปฏิบัติที่เป็นไปตามระเบียบแบบแผน โดยไม่สร้างความเสียหายหรือความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ อีกทั้งยังหมายรวมถึง ความมุ่งมั่นในการพัฒนาและ

สร้างประโยชน์ให้แก่สังคมโลก ดังคำอธิบายที่ว่า “ความเป็นพลเมืองโลก หมายถึง คนที่อาศัยอยู่บนโลก คือ ประชากรที่อาศัยอยู่บนโลก” (เอส 7 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 11 มกราคม 2567) เช่นเดียวกับความเห็นที่ว่า “ความเป็นพลเมืองโลก เป็นเหมือนทรัพยากรมนุษย์ที่ช่วยสร้างหรือช่วยพัฒนาโลก และการอยู่ในสังคมได้แบบไม่สร้างปัญหา” (เอส 13 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 18 มกราคม 2567) และยังมีผู้เรียนกล่าวว่า “ความเป็นพลเมืองโลก คือ การอยู่ร่วมกันในสังคม ทุกคนก็ทำตามกฎ ทำตามระเบียบเคารพซึ่งกันและกัน อยู่ด้วยกันดี ๆ ไม่มีปัญหากัน” (เอส 20 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 26 มกราคม 2567)

ผู้วิจัยจึงสรุปว่า ความเป็นพลเมืองโลกในมุมมองของนักเรียนในชุมชนสีเทานั้น หมายถึง การอยู่ร่วมกันของประชากรทุกคนที่อาศัยอยู่ในสังคมโลก โดยมีทัศนคติต่อตนเองและผู้อื่นในทิศทางที่ดี มีการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของสังคม ไม่แปลกแยก ไม่สร้างความเสียหาย ไม่สร้างความเดือดร้อนทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ โดยยึดมั่นในสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรม และความเท่าเทียมในสังคมตามหลักสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาร่วมกับอิทธิพลจากบริบทแวดล้อมรอบตัวผู้เรียนตามทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาก็พบว่า ในแต่ละระบบส่งผลต่อมุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนทั้งในลักษณะทางตรงและทางอ้อม

อภิปรายผล

ข้อค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ได้สะท้อนว่าการให้ความหมายเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนในชุมชนสี่เทา อันปรากฏเป็น 7 ประเด็นหลักนั้น ยังคงมีคำอธิบายที่ไม่ได้หลุดออกจากกรอบแนวคิดเรื่องความเป็นพลเมืองโลกในมิติค่านิยมและทัศนคติตามแนวคิดของ Oxfam เนื่องจากการนิยามความหมายและองค์ประกอบเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของ Oxfam นั้นได้กำหนดอย่างครอบคลุม กว้าง และมีรายละเอียดมากพอสมควร ดังนั้น ประเด็นหลักและประเด็นย่อยต่าง ๆ ที่ปรากฏจึงไม่ได้หลุดออกจากกรอบแนวคิดเรื่องความเป็นพลเมืองโลกมากเท่าใดนัก เพราะฉะนั้นแนวทางของประเด็นที่ปรากฏจึงมีลักษณะความเป็นสากลและเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยและวรรณกรรมที่ผ่านมาของไทยด้วย (Chomchuen, 2020; Promwong, 2021; Kharintha & Sappasuk, 2023)

นอกจากนี้ เมื่ออธิบายเชื่อมโยงไปยังอิทธิพลทางสังคมที่ส่งผลต่อมุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนในชุมชนสี่เทาจะพบว่า บริบทแวดล้อมรอบตัวผู้เรียนล้วนมีความเกี่ยวข้องและส่งอิทธิพลต่อความเป็นไปของผู้เรียนทั้งในมิติของความรู้สึนึกคิด คุณลักษณะหรือการแสดงออกในด้านต่าง ๆ รวมถึงพฤติกรรมและมุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนในชุมชนสี่เทาอย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก ดังสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับทฤษฎีระบบนิเวศวิทยา ดังเช่นการศึกษาของ Pongnantakunkij (2018) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันการใช้ยาเสพติดในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนำแนวคิดทฤษฎีระบบนิเวศวิทยามาเป็นกรอบการศึกษา และพบว่า การป้องกันการใช้ยาเสพติดส่วนหนึ่งมาจากพฤติกรรมที่อยู่ภายในตัวนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนพยายามควบคุมตนเองไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และยังได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมภายนอกอย่างเช่น โรงเรียนที่ได้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์เตือนภัยด้านยาเสพติดและการส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน

นอกจากนี้ ข้อค้นพบครั้งนี้ยังสะท้อนถึงอิทธิพลของระบบที่เข้มข้นที่สุดก็คืออิทธิพลระหว่างระบบจุลภาคกับผู้เรียน โดยนักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับผู้เลี้ยงดูในลักษณะของผู้ปกครองซึ่งไม่ใช่พ่อแม่ให้กำเนิด แต่เป็นการอาศัยอยู่กับญาติมากกว่าอยู่กับพ่อแม่ โดยญาติในที่นี้หมายรวมถึง ทวด ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า และน้า ซึ่งการอบรมสั่งสอน การดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว ย่อมส่งผลต่อทัศนคติและการแสดงออกทางพฤติกรรมของผู้เรียน อีกทั้งในระบบนี้ยังมีบุคคลสำคัญอื่นอีก เช่น ครู ซึ่งผู้วิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียนได้ช่วยบรรเทาและช่วยระงับยับยั้งให้ผู้เรียนก่อเหตุอันไม่พึงประสงค์ได้ตามโอกาส ครูมีส่วนช่วยพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นความสำคัญในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง พัฒนาส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ควบคู่กับการมีความรู้และคุณธรรมจริยธรรม และการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งอิทธิพลของระบบจุลภาคดังกล่าว ยังปรากฏในข้อค้นพบของ Fonghoi (2018) ที่พบว่า ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่เป็นหลักสำคัญที่สุดของสังคม โดยในแต่ละครอบครัวจะมีวิธีการอบรมหรือรูปแบบการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

นอกจากนี้ อีกระบบหนึ่งที่มีความเข้มข้นสูงสุด รองจากระบบจุลภาคก็คือ ระบบรวมระหว่างกลาง กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลรอบตัวสามารถส่งผลต่อผู้เรียนได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมขึ้นอยู่กับบริบท หากความสัมพันธ์นั้นเป็นไปในทิศทางบวกผู้เรียนก็จะซึมซับและรับรู้ได้ในความสัมพันธ์ที่ดี แต่หากเป็นในทางลบอาจจะสร้างความอึดอัด หรือความรู้สึกด้านลบให้กับตัวของผู้เรียน ความสัมพันธ์ที่ดีช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำความคุ้นเคยและทำความเข้าใจผู้อื่น นำไปสู่การเห็นถึงคุณค่าและการเคารพในความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสังคม รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่นด้วยเช่นกัน ดังสอดคล้องกับ Thanam (2014) ที่ได้กล่าวถึงระบบ

รวมระหว่างกลางว่าเป็นระบบสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงระหว่างระบบจุลภาคต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างญาติพี่น้อง ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับโรงเรียน อาทิ เด็กที่มีปัญหาครอบครัวที่บ้านอาจจะไปสร้างปัญหาที่โรงเรียน และเด็กที่มาจากครอบครัวอบอุ่นมักจะเป็นเด็กเรียบร้อยที่โรงเรียน เป็นต้น ลำดับถัดมาเป็นระบบที่ไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับผู้เรียน แต่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อผู้เรียน นั่นคือระบบภายนอก ที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมหรือองค์กรต่าง ๆ กับบุคคลรอบตัวผู้เรียน ยกตัวอย่างเช่น ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับชุมชนหรือความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศของสถานที่ทำงานของผู้ปกครอง เป็นต้น อิทธิพลจากระบบภายนอกนี้สามารถส่งผลกระทบต่อบทบาทของการเป็นสมาชิกในชุมชนหรือสังคม การเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรต่าง ๆ การมีส่วนร่วมและการเป็นส่วนหนึ่งในสังคมของผู้เรียนได้ เช่นเดียวกับที่ Thanam (2014) กล่าวว่า ระบบภายนอกเป็นระบบสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลไม่ได้รับประสบการณ์โดยตรง แต่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมหรือพัฒนาการในทางอ้อม เช่น ความสำเร็จในหน้าที่การงานของพ่อแม่ มีส่วนต่อการอบรมเลี้ยงดูที่มีความพร้อมและเหมาะสมให้กับลูกได้มากหรือน้อย ฐานะและรายได้ของครอบครัวย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ อิทธิพลจากสังคมหรือสภาพแวดล้อมภายนอกที่สามารถส่งผลกระทบต่อทางอ้อมต่อผู้เรียนยังมีระบบมหภาคที่สะท้อนถึงความเป็นไปของสภาพเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐทางการศึกษา ทางด้านสาธารณสุข เช่น ความขัดสนในการดำเนินชีวิต การขาดโอกาสทางการศึกษา แม้ว่ารัฐจะมีนโยบายที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้ง่ายขึ้น แต่ก็ต้องยอมรับว่าในความเป็นจริงแล้วความเหลื่อมล้ำทางการศึกษานั้นยังคงปรากฏอยู่ในสังคม และท้ายสุดระบบเวลาที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาของสภาพแวดล้อมสังคม บุคคล ซึ่งสามารถส่งผลถึงทัศนคติ พฤติกรรม ความเชื่อของผู้เรียนโดยทางอ้อมอีกทอดหนึ่งได้อย่างซับซ้อน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จากข้อค้นพบข้างต้น ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ความเป็นพลเมืองโลกได้ปรากฏผ่านคุณลักษณะทั้ง 7 ประเด็นหลัก ซึ่งทั้ง 7 ประเด็นหลักดังกล่าวอยู่ภายใต้คำอธิบายเรื่องความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดของ Oxfam (2015), UNESCO (2015) และ United Nations (2022) แม้ว่าผู้เรียนในการศึกษาครั้งนี้จะเติบโตและอาศัยอยู่ในชุมชนสี่ทิวทัศน์ที่นักเรียนก็ทราบและตระหนักถึงคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองโลกได้อย่างมากอย่างน่าประหลาดใจ ทั้งนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่าเหตุที่ทำให้ผู้เรียนสามารถมีมุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองได้อย่างชัดเจนก็เนื่องมาจากอิทธิพลจากระบบแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลจากระบบที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุดอย่างระบบจุลภาค การถูกหล่อหลอม ปลุกฝัง ชัดเกล้าคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์จากสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาด้วยระยะเวลาที่สั่งสมมาตลอดหลายปีของวัยในการศึกษาเล่าเรียนที่ต้องมีการเพิ่มพูนประสบการณ์เรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการซึมซับและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่อันสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตตามระเบียบแบบแผนของสังคมได้ไม่มากนักน้อย ฉะนั้นแล้ว ท่ามกลางสภาพสังคมที่มีปัญหาและมีความเสี่ยงในชีวิตรุนแรง อย่างน้อยผู้เรียนก็มีความตระหนักในเรื่องนี้แล้วเป็นจุดเริ่มต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยควรมีการพัฒนาหรือจัดทำโครงการกิจกรรมสำหรับพัฒนาทักษะเพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองโลกให้กับผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสหรือโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับที่เข้มข้นขึ้นไป เพื่อให้ผู้เรียนจะได้นำไปประยุกต์ต่อยอดในการดำเนินชีวิต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการพัฒนางานวิจัยต่อไปในอนาคต เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกศึกษาความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดของ Oxfam เฉพาะในมิติค่านิยมและทัศนคติ (values and attitudes) ทั้งนี้ ยังมีมิติอื่น ๆ อีกอันได้แก่ มิติความรู้และเข้าใจ (knowledge and understanding) และ มิติทักษะ (skills) ซึ่งเป็นมิติที่น่าสนใจ ดังนั้น นักวิจัยหรือนักการศึกษาที่สนใจสามารถเลือกศึกษามุมมองความเป็นพลเมืองโลกในมิติอื่น ๆ ดังกล่าวและปรับประยุกต์ในเข้ากับประเด็นวิจัยที่ตนสนใจ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า ในหัวข้อเดียวกันนี้ หากมีการใช้การวิจัยเชิงพรรณนา (narrative research) หรือการใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบปรากฏการณ์นิยมวิทยา (phenomenological approach) ก็จะช่วยให้นักการศึกษาสามารถเข้าใจมุมมองเรื่องความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในชุมชนสีเทาได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นด้วย

References

- Bronfenbrenner, U. (1994). *Ecological models of human development*. <https://www.ncj.nl/wp-content/uploads/media-import/docs/6a45c1a4-82ad-4f69-957e-1c76966678e2.pdf>
- Bronfenbrenner, U. (1997). Toward an experimental ecology of human development. *American psychologist*, 32(7), 513.
- Chomchuen, N. (2020). *Academic management strategies of secondary schools based on global citizenship concept*. [Doctoral thesis, Chulalongkorn University].
- Fonghoi, N. (2018). *The relationship between parenting styles and assertive behaviour to protect their rights of grade 3rd students*. [Master of Science thesis, Chulalongkorn University].
- Kharintha, P., & Sapphasuk, W. (2023). The development of learning activities based on community-based learning with critical pedagogy to promote global citizenship for grade 9 students. *Silpakorn Educational Research Journal*, 15(2), 177-193.
- Oxfam. (2015). *Global citizenship in the classroom a guide for teacher*. <https://gcedclearinghouse.org/sites/default/files/resources/180108eng.pdf>
- Pongnantakunkij, P. (2018). *Factors influencing drug preventive behaviors in high school students*. [Master of Nursing thesis, Burapha University].
- Promwong, N. (2021). *The learning management problems in about global citizenship characteristics of general education of undergraduate students in Thai higher education*. [Doctoral thesis, Naresuan University].
- Thanam, Y. (2014). *The Development of PLAY learning management model to improve the social skills of preschool children*. [Doctoral thesis, Srinakharinwirot University].

UNESCO. (2014). *Global citizenship education: preparing learners for the challenges of the 21st century*.
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000227729>

UNESCO. (2015). *Global citizenship education topics and learning objectives*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000232993>

United Nations. (2022). *Global citizenship*.
<https://www.un.org/en/academic-impact/global-citizenship>

Authors

Siwaporn Jailha

Master of Education Program in Educational Research and
Evaluation, Faculty of Education, Naresuan University
E-mail: siwapornj65@nu.ac.th

Assistant Professor Dr.Chanadda Poohongthong
Department of Administration, Research and Innovation
Development in Education, Faculty of Education, Naresuan
University
E-mail: poohongthongc@gmail.com

Investigating the Transformation of Modern European University Ideals: A Comparative Analysis of Humboldt's and Schleiermacher's Educational Perspectives

Yi Zhang

Hunan International Economics University

Received: July 14, 2024

Revised: February 17, 2025

Accepted: March 31, 2025

Abstract

This article aims to offer a novel interpretation of the evolution of modern European university perspectives. Some research is founded on comparisons between the two ideas and their associated literature, integrating them into the examination of this significant event in educational history. The main contribution of this academic article seeks to redefine the evolution of modern university education concepts in Europe by comparing the educational philosophies of two seminal figures in German classical education: Humboldt and Schleiermacher. Finally, this academic article suggests examining the perspectives of more educators to gain a clearer understanding of the historical event or trend of the transformation of modern Western university education views.

Keywords

transformation of modern western university education views, Humboldt and Schleiermacher, comparative analysis

การสร้างใหม่การเปลี่ยนแปลงของแนวคิด มหาวิทยาลัยยุโรปสมัยใหม่: การวิเคราะห์เปรียบเทียบมุมมองการศึกษาของ Humboldt และ Schleiermacher

ยี่ จาง

มหาวิทยาลัยเศรษฐกิจนานาชาติหูหนาน

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอการตีความใหม่เกี่ยวกับการพัฒนามุมมองของมหาวิทยาลัยยุคใหม่ในยุโรป งานวิจัยบางส่วนมีพื้นฐานจากการเปรียบเทียบความคิดทั้งสองและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยผสมเข้ากับการตรวจสอบเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์การศึกษา ความคิดหลักของบทความวิชาการนี้คือการกำหนดความหมายใหม่ของการพัฒนา มุมมองการศึกษามหาวิทยาลัยยุคใหม่ในยุโรป โดยการเปรียบเทียบปรัชญา การศึกษาของบุคคลสำคัญสองคนในด้านการศึกษาศาสสิกของเยอรมนี คือ Humboldt และ Schleiermacher สุดท้ายนี้ บทความวิชาการนี้ขอเสนอให้ ตรวจสอบมุมมองของนักการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้เข้าใจเหตุการณ์หรือ แนวโน้มประวัติศาสตร์ของการเปลี่ยนแปลงมุมมองการศึกษามหาวิทยาลัย ยุคใหม่ในโลกตะวันตกอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

คำสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงของมุมมองการศึกษามหาวิทยาลัยตะวันตก สมัยใหม่, Humboldt และ Schleiermacher, การวิเคราะห์เปรียบเทียบ

Introduction

In this section, the researcher, as part of his ongoing academic endeavor, endeavors to redirect the scholarly community's attention towards the history of modern European universities. This effort aims to foster a renewed understanding of the historical development of higher education in Europe, which holds substantial relevance and serves as a valuable reference for the broader global context of higher education today.

During this inquiry, the research was significantly influenced by the educational historical insights presented by Blum (2012, p. 276) and B. Paulson (Higher Education Research Office of Hangzhou University, 1984, p. 38). These scholars posit that the contemporary content and objectives of universities are indeed the progeny of the Enlightenment era. They assert that German classical education, notably the emergence of new humanism, played a pivotal role as a rational catalyst in the evolution of European university paradigms throughout the Enlightenment.

A considerable void remains in elucidating the historical phenomenon or pattern of the evolution of modern European university ideals. Zhang (2023) perceives universities as integral to the apparatus fostering the growth and functioning of the new secular culture post-Renaissance. However, this perspective overlooks the reality that universities are also an embodiment of certain idealized constructs. Consequently, the investigation into the transformation of modern European universities must extend beyond an examination of their societal context; it should also delve into the exploration of their underlying ideals.

Chen's (2006) scholarly inquiry draws a connection between the university perspective within German classical education and the contemporaneous metamorphosis of European university ideals. This transformation is fundamentally viewed as an all-encompassing manifestation of various educational concepts, among which the university perspective in German classical education plays a

significant role. Prominent figures embodying this perspective are Alexander von Humboldt, Friedrich Daniel Ernst Schleiermacher, and Johann Gottlieb Fichte. The educational philosophies of the first two, who are both associated with neohumanism, are the focal points of this academic article.

Reverting to the central subject of this article, the idea of a university pertains to the conceptualization of its positioning and function. It endeavors to investigate how universities can enhance their contributions to knowledge innovation, talent development, and social services through strategic positioning and the objectives that stem from it. The essence of the transformation of modern European universities is the shift from medieval institutions that focused on elite humanistic education to those that prioritize mass professional education.

Furthermore, the core inquiry of this article indeed centers on the university education ideals of two emblematic figures in German classical education: Humboldt and Schleiermacher. Humboldt, active during the late 18th and early 19th centuries, was an encyclopedic scholar with expertise spanning philosophy, linguistics, classical studies, and law. He integrated his educational philosophy into the educational reforms of his era. Concurrently, Schleiermacher, a humanistic scholar with a focus on Protestant theology, was deeply influenced by the prevalent Romantic movement in Europe, shaping his intellectual contributions to the field.

The rationale for selecting these two figures is two-pronged: firstly, they exerted a significant influence on the higher education system in Germany and, by extension, across Europe during their time; secondly, as polymaths, their conception of university ideals was informed by a multidisciplinary approach - This means that these concepts are essentially part of a broader comprehensive understanding.

These investigations facilitate an examination of the nexus between the individual philosophies of educators and the broader shifts in educational paradigms, encompassing the evolution of university ideals. A comparative analysis and text analysis of Humboldt's and Schleiermacher's perspectives on universities would enable a critical reassessment of the historical trajectory of modern university ideal transformation in Europe. This approach emphasizes the uncovering of information that is often overlooked. It will re-evaluate the motivations behind the transformation of university ideals and the contributions of these two educators to this process - a novel vantage point that promises to yield fresh insights.

The ensuing section will elucidate the perspectives of Humboldt and Schleiermacher on university education, employing these viewpoints as the foundation for subsequent discourse.

The Foundation of Exploration: Humboldt and Schleiermacher's University Ideal

This section will delineate the university ideals of Humboldt and Schleiermacher individually.

Humboldt's University Ideal

Humboldt conceptualized universities as institutions dedicated solely to academic pursuits. In his own words (1960), he described universities as a "paradise" for scholars in their quest for intellectual fulfillment. Despite this definition, which emphasizes the academic birthright of universities, Humboldt did not confine their purpose to this alone. He posited that universities have dual mandates: to delve into "pure science" - a discipline more abstract and pure than the empirical sciences - and to nurture individuality and morality within an educational framework (1904b). However, in comparison, the former mission is more pronounced. Humboldt (1960) advocated that education should be science-centric, considering science as the cornerstone of a university's identity.

In Humboldt's perspective, the organizational nucleus of a university should be "academia," with all structures orbiting around it. Humboldt (1960) delineated two fundamental organizational principles for universities: freedom and solitude. His conception of university freedom is multifaceted, with a particular emphasis on the transcendence of academic pursuits. This transcendence implies that universities should maintain independence from the immediacies of social life. Humboldt (1960) held this view because "when science seems to have distanced itself somewhat from life, it often bestows the greatest benefits upon it" (Humboldt, 1904a). This stance is intrinsic to Humboldt's scholarly philosophy: that science has an intrinsic value, with practical utility being of secondary importance. (Nipperdey, 1983, p. 57) This aligns with his earlier characterization of the role and purpose of universities: they are inherently dedicated to the pursuit of "pure science." Humboldt appeared to believe that pure scholarship should remain unencumbered by worldly concerns, for it is only in the absence of such interference that it can truly thrive and realize its life-enhancing potential. Wang (2011, p. 25) once encapsulated Humboldt's notion of freedom: it represents a secure operational state that, while encompassing a certain "negative" domain, underscores the capacity for free action and thought. This is clearly manifested in his stance on university academia. Furthermore, Humboldt's notion of freedom adheres to a progression from "individual freedom" to "national personality" and finally to "cosmopolitanism." According to Humboldt (Zhang, 2017), this academic freedom within universities is advantageous not only to individuals but also carries positive implications for society, the nation, and even humanity at large. The other principle, solitude, is seen by Humboldt as an outcome of an academic pursuit. Humboldt's notion of "solitude" and "freedom" is, a reciprocal relationship—solitude mirrors inner spiritual freedom. In the German context, solitude is associated with positive connotations such as creativity and inner strength (Hofstaetter, 1971, p. 75). Solitude here signifies the solitary exploration within a purely academic field, embodying the spirit of innovation and tenacity.

Humboldt's discourse on universities extends well beyond the academic dimensions, offering incisive insights into education as well. He conceptualized the essence of education as a process of "alienation" and a subsequent "return" from it, which inevitably leads to a sense of self-loss in interaction with the external world. However, education should not cause individuals to lose themselves but rather reflect the clarity and warmth of the external world into their inner selves (Westbury et al., 1999, p. 58). Humboldt's vision for university education is multifaceted but consistently grounded in this philosophy. This is why he frequently underscores the spiritual aristocratic temperament or cultivation in his educational views. Humboldt (1967, p. 22) defines cultivation as the complete development of individual talents, encompassing the most holistic and harmonious development of various potentialities. He sees pure science as a medium for cultivating spiritual and moral refinement, underscoring the concept of "general cultivation." Consequently, he opposes the formulation of educational content policies driven by professional and practical ends (Humboldt, 1960; 1999). This stance stems from his enduring belief that education, with its universality and transcendence, enables individuals to attain independent values and free development, conducive to the cultivation of such refinement. Humboldt views cultivation as an internal growth process rather than mere compliance with external objectives, providing a "standard of living" (Brunner et al., 1974, p. 520; Scelsky, 1971, p. 79). More precisely, his concept of cultivation is directed towards the development of personality. Humboldt employs pure science to nurture human cultivation, thereby shaping the personalities of students. Simultaneously, Humboldt underscores the pivotal role of teachers in university education, advocating that their instruction should embody a "unity of teaching and research." This principle is straightforward: it facilitates the transmission of research and promotes it through teaching exchanges. Humboldt (1960; 1999) posits that teachers should act as guides, establishing a teacher-student relationship based on "coexistence for science," fully respecting students' learning autonomy. He cautions against

excessive teacher interference, arguing that authoritative teacher-student relationships could impede students' free development and the school's diverse atmosphere. This contradicts his belief that "everything is crucial to cultivate educators in the most diverse way possible" (Humboldt, 1851, p. 71). From this vantage point, although Humboldt emphasizes the importance of teachers, the core of teaching should genuinely revolve around students. He believes that higher education should focus on cultivating students' abilities, with universities imparting not only knowledge but also the capacity to create it. By "ability to create knowledge," Humboldt (1851, p.71) means "presenting all possible solutions to problems, simply preparing people to find the most clever solutions for themselves, or preferably inventing these solutions solely from appropriate descriptions of all obstacles". However, it should be noted that Humboldt's concept of cultivating students' abilities has certain limitations in content, with a focus on the humanities, closely tied to his advocacy of personality or "cultivation." Nipperdey (1986, p. 148) once remarked, "Humboldt-style universities are universities of philosophers and linguists, focusing on culture rather than nature, and the concepts studied are not based on experiments and experience, but more on synthesis rather than analysis".

Due to the aforementioned viewpoints, Humboldt (1960) maintained a nuanced stance on the relationship between universities and the state. On one hand, he advocated that universities should be an "independent organizational form, separate from all states," arguing that state interference could potentially overshadow the spirit with material concerns, leading to a debasement of high aspirations. On the other hand, Humboldt acknowledged that, for certain unavoidable reasons, the state should exert some influence over university affairs. For instance, he believed that the state should retain control over the appointment of university faculty, as he foresaw the emergence of sectarianism and ideological authoritarianism within universities in the absence of external checks. Humboldt's discourse on the relationship between universities and the state thus centers on the extent of state interference in academic matters, revealing an

ideological tension. According to Dunning (1954), this tension reflects the inherent conflict between the typical individualism of the intellectual class and the Prussian style of individualism. Humboldt's fundamental stance, however, was clear: universities should maintain a degree of independence, with the state's involvement being moderate and measured. While he did not push for absolute independence for universities, he was an ardent supporter of institutional autonomy. Humboldt held dual attitudes towards the state's role as an authority: a critical stance and a hands-off approach. This duality underpinned his demand for absolute autonomy for universities. He championed the concept of a "cultural state" and insisted that the state should refrain from meddling in the educational and research endeavors of universities. Humboldt believed that the autonomy granted by a permissive state represented the optimal arrangement for both entities. He argued that, despite their autonomy, the objectives and interests of the state and universities fundamentally converge, with the benefits and impacts of fulfilling university interests surpassing the scope of the state as an entity (Humboldt, 1960). Moreover, Humboldt thought that the state should not alter the intrinsic nature of universities as purveyors of pure academia for the sake of practical or utilitarian goals. He contended that universities and the pure scholarship they embody serve a societal and state function that transcends immediate utility, echoing the ancient Chinese philosopher Laozi's notion of "useless use." Humboldt's advocacy for the "useless use" of education should be interpreted as the organic contribution made by individuals with refined cultivation to the nation and professional life (Vossler, 1954).

Schleiermacher's University Ideal

In Schleiermacher's exposition on the essence of universities, he too regards them as academic institutions. However, diverging from Humboldt's perspective, Schleiermacher recognizes the existence of various academic institutions, including academic high schools, universities, and academies, and the pivotal role that universities play within the academic community constituted by these entities. It is important to note that Schleiermacher (1960) conceptualizes academic production through the notion of an "academic community," with universities serving as intermediary organizations bridging academic high schools and scientific academies. Consequently, universities should be regarded as functional entities within the academic production of these communities. The transitional role that universities play between academic high schools and scientific academies casts them in a dual institutional capacity. On one hand, they act as the practical hubs for the "university spirit," epitomized by the pursuit of academic inquiry, and on the other hand, they function as advanced specialized schools. Regarding the former, Schleiermacher (1960) concedes that only a select few within universities can fully attain their ideal aspirations, yet the ideal cultivation of universities should be exemplified by these individuals. As for the latter, Schleiermacher (1960) elucidates that by offering a broader segment of the population the opportunity to engage with genuine academic concepts and scientific ethos, and by enabling those individuals to apply these concepts and ethos to their professional endeavors to varying extents, universities can significantly contribute to the advancement of society and the nation.

Schleiermacher's focus on the "scientific spirit" within universities, as previously discussed, leads him to regard the concept of freedom as the linchpin of university organization. He posits that the scientific spirit is an essential component of universities and must be cultivated within their confines to stimulate the scientific spirit in students. Schleiermacher (1960) asserts that this spirit does not arise from compulsion but is born of freedom. Consequently, he articulates

the notion of "university freedom" to delineate the parameters of this freedom comprehensively. In his perspective, the freedom of university students encompasses not only the liberty to engage in intellectual pursuits but also the autonomy to experience a lifestyle conducive to academic and personal growth. This articulation of freedom is intended to foster an environment where the scientific spirit can thrive, unencumbered by undue restrictions, allowing students the space to explore, question, and contribute to the advancement of knowledge.

Schleiermacher (1960) underscored the importance of academic freedom for students and advocated that the educational philosophy of universities should be centered on fostering students' scientific concepts, holistic and relational thinking, as well as their capacity for independent problem research. He posited that "the goal of universities is not learning in the conventional sense, but cognition." This implies that universities should offer an environment that is conducive to freedom, exploration, and discovery, where students can realize their full potential, continually challenge themselves, think independently, and develop their innovative and critical thinking skills. Such an educational approach is designed to better equip students to face future challenges and make significant contributions to their professional lives. Regarding the content of university teaching, Schleiermacher advocated for a free and open-minded approach by teachers in selecting teaching materials, with an emphasis on interdisciplinary and elite content. He endorsed the freedom of teachers to choose their content and to engage in interdisciplinary teaching. While he critiqued the narrowness that can arise from specialized schools, Schleiermacher did not dismiss the importance of students' understanding of practical knowledge. (Schleiermacher, 1960; Chen, 2020) His perspective is grounded in the recognition that specialized schools, while effective in cultivating professional skills, may also lead to a constricted knowledge base among students. Thus, it is essential to expand students' intellectual horizons and encourage their comprehensive development. Additionally, students' grasp of real-world knowledge is vital for their

ability to adapt to society, engage in public affairs, and maximize their potential. Schleiermacher (1960) also held the view that teaching should be the "sacred center" of universities, necessitating a high standard of pedagogical proficiency. He believed that the quality of teaching is the true measure of a university teacher's role. University educators should possess the art of teaching, which transcends mere knowledge transmission to inspire students' intellectual awakening. Schleiermacher placed great emphasis on the philosophical spirit within teaching content. He believed that "only those who understand what the world is and what people are can possess freedom and infinity" (Kantzenbach, 1967, p. 60). This conviction led him to stress the importance of an independent personality and a robust intellect as the wellspring of freedom. Consequently, he maintained that universities should instill in students an understanding of cognitive concepts and initiate a new phase of life - imbued with the spirit of philosophy. To concentrate on nurturing students' philosophical spirit, he proposed that the philosophy department should be preeminent within the university, with other departments occupying a secondary status. Acknowledging the transitional nature of universities, Schleiermacher also believed that they should establish their research institutes. He (1960) saw the creation of academic research institutes as a means to endow universities with the stature of scientific academies, thereby promoting in-depth scholarly inquiry. However, this does not imply that university research institutes are restricted from teaching knowledge that surpasses the general curriculum.

Schleiermacher does not ascribe a public character to universities in his conception of their relationship with the state. He regards universities as private enterprises voluntarily formed by scholars who are inherently driven to pursue scientific inquiry. Consequently, the role of the state is confined to safeguarding and fostering the growth of universities without intruding into their affairs for its ends (Zhang, 2007, p. 25; Schleiermacher, 1960). Nevertheless, this perspective does not suggest that universities are devoid of societal or national impact. The very existence of universities

signifies the evolution and cohesion of both the individual and the collective. Echoing this sentiment in his own words, Schleiermacher (1981, p. 91) articulates, "What is collective must once again become individual; the individual should once again enter the collective." This reflects his belief in the dynamic interplay between individual scholarly pursuits and the collective advancement of knowledge within the university setting.

The next section will compare and contrast the educational perspectives of Humboldt and Schleiermacher.

Comparative Analysis: Humboldt's and Schleiermacher's Educational Perspectives

This section will undertake a comparative analysis of their perspectives on universities, focusing intently on delineating the distinctions between the two approaches.

The similarities between Humboldt and Schleiermacher

From the preceding summaries, it is evident that the university ideals of Humboldt and Schleiermacher, particularly their foundational principles, are fundamentally aligned. Upon careful induction and analysis, the commonalities in their views on universities can be primarily encapsulated as follows.

1. Both individuals stress the importance of universities' independence and autonomy.

Regarding the autonomy of universities, Humboldt characterized them as "an organizational form independent of all states," striving to curb undue state interference to preclude the dominance of political power over academic research and teaching endeavors. Similarly, Schleiermacher advocates for the establishment of an environment within universities that is free, relaxed, exploratory, and conducive to discovery, while also valuing student autonomy—arguing that it is within such an environment that students can optimally realize their potential and develop their

innovative and critical thinking skills. From this standpoint, both thinkers underscore the significance of university independence and the self-governance that it underpins. They maintain that universities can only genuinely fulfill their educational mandates and achieve developmental milestones when endowed with ample independence and autonomy.

2. They both value the scientific spirit and academic freedom of universities.

Both Humboldt's focus on science as the cornerstone of a university and Schleiermacher's conception of the scientific spirit as an essential element within a university, which he sees as a means to evoke the scientific spirit in students, reflect a shared valorization of the scientific ethos within academic institutions. The advocacy for academic freedom by both stems from their emphasis on the scientific spirit - Humboldt posits that the scientific spirit necessitates freedom, while Schleiermacher asserts that it is inherently free. This notion is deeply rooted in a collective German belief: "Scientific achievements in German culture are imbued with a sense of sacredness and represent the highest and purest expressions of those with exceptional abilities, transcending the confines of any system." (Ben-David, 1984, p. 298)

3. Both individuals underscore the teaching function of universities and highlight their elite characteristics.

Humboldt's assertion that "everything is crucial to cultivate educators in the most diverse way possible" and Schleiermacher's conviction that teaching should be the "sacred center" of universities both underscore a student-centered approach to education, with the belief that teaching should be conducive to the holistic development of students. Their perspectives converge on the focus of nurturing certain elitist qualities in students, such as the comprehensive development of their attributes, echoing the humanist advocacy for "perfect education." Moreover, while Humboldt highlights the cultivation of the ability to create knowledge, Schleiermacher

emphasizes the "philosophical spirit." Both of these propositions exhibit a pronounced elitist inclination, suggesting that universities, as institutions of detachment and excellence, should impart knowledge that is detached and pure, rather than descending into mass institutions that teach utilitarian knowledge for secular purposes. This mode of thought diverges from practicality and overlooks the roles that universities, as social institutions, should fulfill, including social service, social stratification, and the maintenance of social stability. (Willins, 1933; Chen, 2004) In this context, Madame de Staël's (1958, p. 6-7) critique of the two is aptly cited: "Indulge in ideals, because there is nothing in real life that meets their imagination."

4. Both emphasize the value of universities to the country or society.

Humboldt highlighted the potent cultural impetus that universities provide to the state, positing their existence as a vital force for cultural advancement. Schleiermacher echoes this view, suggesting that the presence of universities signifies the growth and cohesion of both the individual and the collective. Collectively, they underscore the alignment of universities with societal components and the overarching developmental objectives of society, as well as their pivotal role as a catalyst for progress. This perspective is fundamentally grounded in the notion that "faith and cultural concepts are the basic elements of social order" (Eisenstadt, 1992). It posits that the beliefs and cultural ideals embodied by universities can propel and sustain the evolution of societal order itself.

The Divergent Ideals of Humboldt and Schleiermacher Universities and Their Causes

Based on the preceding exposition, while Humboldt and Schleiermacher are both proponents of neohumanism and share numerous affinities, their specific propositions exhibit certain divergences. These distinctions are articulated in their respective discourses on universities and can be categorized into comparative aspects such as the role and purpose of universities, their organizational perspectives, educational philosophies, and the nexus between universities and the state. The most salient divergence lies in the foundational positioning and mission of universities, which, at the heart of modern university ideology, idealism, and historicity, addresses the fundamental question of what constitutes a university as a university.

1. The disparity between the two individuals concerning their views on university positioning and mission

Regarding the positioning and mission of universities, Humboldt's stance is one of pure idealism, whereas Schleiermacher's approach is best described as realistic idealism. Humboldt envisions universities as entities dedicated solely to the pursuit of academic endeavors, with their core mission being the exploration of "pure science" and the nurturing of individuality and morality. In contrast, Schleiermacher perceives universities as functional entities within the broader academic community, engaged in the production of academic knowledge. Their mission, according to him, is dualfold: to embody the "university spirit" through the advancement of academia and to serve as higher specialized institutions. This perspective implies that universities are not exclusively dedicated to academic pursuits but also have a broader role in specialized higher education.

2. The disparity in organizational perspectives between the two individuals in universities

In the realm of university organizational principles, Humboldt delineates freedom and solitude as the foundational elements of university structure, whereas Schleiermacher posits freedom as the central tenet of university organization. Humboldt's approach not only accentuates the importance of freedom but also incorporates the "loneliness" experienced by university constituents, addressing the internal dynamics among university personnel - a more encompassing perspective than Schleiermacher's. This breadth of consideration stems from the distinct positioning and mission of universities. Humboldt's belief in the pursuit of pure academia within universities naturally extends to the incorporation of solitude as a quality within their organizational framework, acknowledging the inherent isolation that can accompany rigorous academic inquiry.

3. The disparity in their educational philosophies concerning university education

In the domain of university education, Humboldt advocates for a form of pure elitist education, focusing on the holistic development of students, particularly their capacity for knowledge creation, with the exclusive aim of nurturing academic elites. Schleiermacher, however, champions an educational approach that, while still bearing elitist traits, places greater emphasis on tailoring instruction to students' talents. He aims to offer rigorous academic training to those demonstrating potential, equipping them with the depth of knowledge and skills necessary for future scholarly pursuits. Concurrently, for those who may not meet these stringent academic criteria, Schleiermacher's educational philosophy aspires to develop their practical application of knowledge, preparing them to be proficient in their future professional roles.

4. The difference in their views on the relationship between universities and the country

In the discourse concerning the relationship between universities and the state, Humboldt's emphasis is predominantly on the university's standpoint, prioritizing their independence and advocating for the state's involvement to be judiciously measured. Humboldt posits that universities should maintain a degree of autonomy, with the state's interference being confined to a level that is both appropriate and conducive to the universities' spiritual pursuits, encapsulated in the concept of "useless use," which paradoxically holds intrinsic value for the state. Conversely, Schleiermacher, while acknowledging the necessity of public independence for universities, asserts that they should also exert influence on the state. He envisions this influence being exerted through a harmonious alignment between the objectives and values of universities and those of the state, suggesting a symbiotic relationship where both entities contribute to and are shaped by one another. This perspective underscores the idea that universities, despite their pursuit of academic freedom and independence, have a role to play in the broader societal and political landscape.

5. The reasons behind these differences

A more extensive and profound exploration is warranted to understand the specific divergences in their university ideals. Max Weber (1988, p. 194) posits that the concept of ideal types is formative, with its characteristics being intrinsically linked to the cultural significance of the subject under study. The distinct positioning and mission of the two educational philosophies reflect the unique cultural implications they embody. Humboldt regarded universities from an elitist standpoint, seeing them as the embodiment of academia itself. Schleiermacher, on the other hand, placed greater emphasis on the educational attribute as an intergenerational, practical activity. Consequently, Lin (2019) suggests that universities are but a segment of academic institutions and possess a mission that extends beyond academia.

In terms of university organization, Humboldt's rich experience in university work as a scholar has endowed his views with a broader scope. The variances in their perspectives on university education arise from their differing views on the role and purpose of universities, a topic not further elaborated here. The divergence in their discourse on the relationship between universities and the state is rooted in their contrasting views on the state. As previously noted, Humboldt was critical of state intervention and advocated for laissez-faire policies, whereas Schleiermacher emphasized "the agency, sociality, historicity, and transcendence of self-existence" (Zhang, 2014).

Drawing from the comparative analysis, it becomes evident that while there are numerous differences between the two thinkers, they share a high degree of unity in many aspects, especially concerning their core principles. Some underlying logic or ultimate goals exhibit consistency. For instance, the educational objectives of university education reveal a clear historical trend - "German Enlightenment thought tends to be sectarian, moralized, and internalized" (Guo, 2001, p. 23). This insight aids in comprehending the diversity and unity of the logic underpinning the evolution of neohumanism and the broader spectrum of German classical university perspectives. Reflecting on these historical traits can prompt a reevaluation of the conceptual shifts within modern European universities.

The next section will examine emerging views on the desired transformation of contemporary European universities.

Revisiting the Conceptual Transformation of Modern European Universities

In this section, the author will conduct a re-examination of the evolution of the conceptual framework of modern European universities, building upon the comparative analysis from the preceding section. The focus will be on delineating how these transformations have influenced the development of subsequent universities.

European universities before the transformation and the crises they encountered

Before the conceptual transformation of modern European universities, the paradigm was predominantly shaped by early Renaissance-style institutions, which had evolved from medieval schools, particularly seminaries. Although the subsequent religious reformation in Europe introduced some directional shifts within these universities, it did not fundamentally alter their core nature. For an extended period, the epistemological framework in European universities remained characteristic of the Renaissance era. For instance, in the curriculum, the initial focus was on the seven core subjects inherited from the ancient Greek "Seven Liberal Arts," namely grammar, logic, rhetoric, geometry, arithmetic, astronomy, and music, followed by specialized studies in medicine, law, or theology. Overall, European universities perpetuated the tradition of the academic gardens initiated in ancient Greece, with their educational aims still centered around Aristotle's (1999, p. 1) assertion that "all men by nature desire to know." This tradition is especially evident when considering the etymology of the Latin term "Universitas" - it denotes a community of scholars and their students, an entity organized legally for academic research and instruction. (Lewis & Short, 1966; Ridder-Symoens, 1992; Encyclopaedia Britannica, 2024).

The long-standing relative stasis within Western universities could not persist indefinitely. Post-religious reformation, the conceptual underpinnings of universities began to diverge from the Renaissance style, yet these shifts largely remained within the established framework. For instance, the emergence of nation-states precipitated a model of academic self-governance in universities (Scott, 2006). However, following the upheavals of the 16th century, the power structures of Europe experienced profound transformations, and the architecture of knowledge was likewise reconfigured—the scientific revolution dismantled conventional epistemologies and enshrined concepts such as academic autonomy and a hierarchy of disciplines while burgeoning scientific and artistic knowledge sought to supplant classical scholarship. Consequently, the fabric and trajectory of higher education were in dire need of transformation to align with these evolving trends. The classical knowledge epitomized by Aristotelian thought could no longer solely furnish the universities with their epistemological and methodological anchor—a more mechanistic orientation was on the rise. Concurrently, a burgeoning humanistic ethos was accentuating the creation and propagation of "new knowledge" (emerging scientific and artistic insights) within an open yet structured apparatus.

Reflecting on Toynbee's (1987) historical interpretive framework of "challenge - response," we discern that scholar like Humboldt and Schleiermacher align with this historical current. Their divergent views on the trajectory of university development are, in essence, adaptive strategies to the challenges confronting Renaissance-era institutions. How should this be interpreted? For instance, concerning the positioning and mission of universities, Humboldt championed the continuation of the educational ethos of Renaissance-style universities, advocating a shift from the pursuit of pure classical and theological knowledge to an emphasis on the humanistic spirit inherent in "academia." In this light, Humboldt's concept represents an enhancement that integrates two systems and restructures the focus of knowledge. As previously noted,

Schleiermacher embraced a diversification of university functions, suggesting that universities should not only serve academic research within scholarly institutions but also fulfill the teaching roles of higher specialized schools. This approach was designed to mitigate the impact of disputes between classical and new humanists on the university's identity. Although the strategies employed by the two are distinct, they share a fundamental similarity: they both seek to explore how traditional Renaissance-style universities can evolve within the context of a new era.

The Ideal Transformation of Modern European Universities

The introductory segment of the article already encapsulates a historical actuality: the principal catalysts for the evolution of modern European university concepts were the new humanists. These individuals endeavored to integrate the nascent humanistic ethos into the foundation and governance of universities, all the while circumventing confrontations with traditional humanists and the conservative elements of university knowledge they represent. The Renaissance-style universities and their associated body of knowledge have been previously discussed, and the subsequent discourse will delve deeper into the intrinsic transformation of this concept itself.

As the vanguard of ideological transformation, the new humanists - particularly the Enlightenment scholars of the 18th century from France and Germany - articulated a suite of discourses on the establishment of modern universities. Hence, the 18th century has been aptly dubbed the "era of humanism" (Wolf, 1952, p. 3). German classical education envisioned universities as comprehensive graduate schools, engaged in advanced research and experimentation, and as the progenitors of modern academic freedom standards. The perspectives of Humboldt and Schleiermacher on universities mirror this classical educational trend, exemplified by their emphasis on placing the university's core mission above mere student-centric teaching. Moreover, they extensively incorporated discussions from

their contemporaries, such as in nurturing the comprehensive qualities of students. They embraced Hegel's notion that "education is an art that makes people moral" (Hegel, 1979, p. 151), prompting Humboldt to question the cultivation of students' "cultivation" in this light. What is truly reflected here is a fundamental paradigm shift - the overarching view of universities has transitioned from the Renaissance era's paradigm of knowledge and understanding to that of the Enlightenment era. At its core, the infatuation with tradition, especially the sacred will - be it the reverence for past historical glory in classical knowledge or the adoration of faith in theological studies - characteristic of the Renaissance spirit, has been progressively supplanted by the rationality espoused by the Enlightenment movement. In fact, during the lifetime of these two scholars, a strictly modern university had already come into being - the Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg (MLU) in Prussia, which stands as the first modern university in history to be markedly distinct from a Renaissance-style-institution. The two defining features of MLU - modernization of knowledge and the principle of freedom - are emblematic of the characteristics of modern universities (Paulsen, 2010, p. 79).

The two individuals' role in shaping the transformation of the ideals of modern European universities

It merits emphasis that the perspectives of Humboldt and Schleiermacher on universities are reflective of the broader transformation in European university concepts of their time. While this has been previously addressed, it was primarily from the standpoint of the individual propositions' corresponding relationships. A deeper exploration is warranted to understand the interplay between their views. Initially, it is imperative to elucidate a historical stance: we must not passively sidestep or "suspension" educational knowledge - a Sartrean "pseudo-inferior concept" in comprehension - but instead embrace an active posture to embrace and thoroughly contemplate the value judgments and the knowledge system embedded in their university perspectives. This approach will

reveal that the so-called "spirit of the times" of the Enlightenment is fundamentally grounded in these views. The understanding here is straightforward: for instance, the university views of these two scholars encapsulate progressive ideas characteristic of the Enlightenment era. In their discourse on the societal or national contributions of universities, the notion that universities act as social institutions to foster social productivity and, by extension, societal development, is essentially derived from and adheres to the theoretical narrative of the Enlightenment's overarching historical value and its linear progression.

The evolution of modern European university concepts has been delineated. As previously noted, this conceptual transformation was the genesis of contemporary universities. However, the question arises: How has this transformation influenced the shape of today's universities? This inquiry forms the crux of subsequent discussions. In essence, the current system of knowledge classification within universities largely adheres to the disciplinary taxonomy established during the Enlightenment era. It bears a striking resemblance to the categorization found in Diderot's *Encyclopédie, ou Dictionnaire raisonné des Sciences, des arts et des métiers*, particularly when examining the university's knowledge system framework. From a value standpoint, the academic freedom promoted by universities today is essentially a perpetuation of the Enlightenment's ethos. Delving into more granular details, the impact of Humboldt and Schleiermacher's university perspectives on the formation of today's universities is primarily evident in Germany's research-oriented university model. However, this does not imply that their university views are without influence on institutions beyond the Germanic sphere. Their impact persists, as exemplified by the adage "Today's education is for tomorrow's world" (Hummel, 1977), which distinctly carries forward their philosophy on teaching and student development within universities.

From a broader macroscopic lens, the German classical education framework, to which both scholars belong, has continued to influence the current configuration of universities despite undergoing significant reforms such as restructuring, secularization, and modernization in the 19th century. This enduring influence is largely attributed to Germany's pioneering role in global higher education. Historical records indicate that "almost all teachers study in Germany" (Menand et al., 2017), underscoring its preeminence. In 1986, The Robbins Report - a document encapsulating prevailing university concepts at the time - articulated the university's mission through four objectives: the imparting of skills; the promotion of the general power of the soul - cultivating not only experts but also cultured individuals; maintaining a balance between research and teaching, recognizing that teaching should be intrinsically linked to the advancement of learning and the quest for truth; and the propagation of common culture and civic standards (Anderson, 2010). These assertions are largely rooted in the educational philosophies of Humboldt and Schleiermacher. Specifically, the emphasis on skill teaching is derived from Humboldt's focus on the capabilities of students. The promotion of the general power of the soul is reflective of the aspirations for student development. The perspective on balancing research and teaching emanates from Humboldt's concept of "the unity of teaching and research." Lastly, the propagation of common culture and civic standards is distinctly influenced by the two scholars' views on the universities' contributions to the nation or society.

Conclusion

This article is dedicated to reconfiguring the historical narrative of the idealistic evolution within modern European universities. To more effectively elucidate this historical phenomenon or trend, the article adopts the university ideals of Humboldt and Schleiermacher as its focal point, positing that this approach can yield novel insights. The following are the conclusions drawn from this article:

1. The commonality of Humboldt and Schleiermacher's ideals in universities

Humboldt and Schleiermacher collectively underscored the significance of institutional independence and academic autonomy within universities. They placed a high premium on the scientific ethos and the principles of academic freedom, while also accentuating the pedagogical role and the cultivation of excellence that define universities.

2. The difference of Humboldt and Schleiermacher's ideals in universities

Despite their alignment on numerous points, the two scholars diverge notably in their conceptualization of the university's positioning and mission, organizational perspectives, educational philosophy, and the nexus between universities and the nation. In essence, Humboldt leans towards a purist idealism, whereas Schleiermacher displays an inclination towards realistic idealism.

3. New Perspectives on the Evolution of University Philosophy

The modern European university philosophy underwent a transformation propelled by new humanists, with Humboldt and Schleiermacher at the forefront. They endeavored to assimilate the burgeoning humanistic ethos into the very fabric and governance of universities, concurrently circumventing tensions with traditional humanists and the conservative factions within the academic community.

4. The impact of Humboldt and Schleiermacher's university philosophy on modern universities after transformation

The perspectives of Humboldt and Schleiermacher have exerted a significant influence on the development of modern universities, particularly in shaping Germany's research-oriented university paradigm. Their educational philosophy continues to exert sway over the current academic classification systems within universities, the advocacy for academic freedom, and the conceptualization of universities' societal and national contributions.

The preceding four conclusions illuminate the enduring legacy of Humboldt and Schleiermacher in the realm of higher education philosophy - their foundational contributions are not only instrumental in delineating the architecture and purpose of universities but also persist in shaping contemporary discourses on academic freedom, research endeavors, and the societal role of universities. Despite variances in their methodological approaches, they collectively champion a university system that embodies both autonomy and societal engagement, fostering a culture dedicated to the pursuit of knowledge and societal advancement. This university Ideal has been pivotal in the evolution of modern university ideals across Europe.

Ultimately, this scholarly article proposes an exploration of the viewpoints of a broader array of educators to achieve a more comprehensive understanding of the historical events or trends that have shaped the evolution of modern Western university educational perspectives - this examination is advocated from the vantage point of the history of educational thought.

References

- Anderson, R. (2010, March 1). *The 'idea of a university' today*. History & Policy. <https://www.historyandpolicy.org/policy-papers/papers/the-idea-of-a-university-today>
- Aristotle. (1999). *Metaphysics*. Green Lion Press.
- Ben-David, J. (1984). *The role of scientists in society: A comparative study*. University of Chicago Press.
- Blum, A. D. (2012). *The closing of the American mind*. Simon & Schuster.
- Brunner, O., Conze, W., & Koselleck, R. (1974). *Basic historical concepts: Historical dictionary on the politic social language in Germany*. Ernst Klett Press.
- Chen, H. J. (2006). *The German classical university view and its influence on China*. Peking University Press.
- Chen, H. J. (2020). Schleiermacher's Theory of the State and Universities. *Tsinghua Journal of Education*, 41(2), 41-44.
- Chen, Z. Z. (2004). On the Identity Endowing of Education. *Journal of East China Normal University (Education Science Edition)*, 22(4), 1-8.
- Dunning, W. (1954). Humboldt's idea of university. *Historical Journal*, 178(1), 251-268. <https://doi.org/10.1524/hzhz.1954.178.jg.251>
- Eisenstadt, S. N. (1992). Frameworks of the great revolutions: culture, social structure, history and human agency. *International Journal of Social Sciences*, 44(3), 385-401.
- Encyclopaedia Britannica. (2024, June 27). *University*. Encyclopaedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/university>
- Guo, S. T. (2001). *Power and freedom: A new perspective on German modernization*. East China Normal University Press.

- Hegel, G. W. F. (1979). *Hegel work, vol. 4*. Litzig Press.
- Higher Education Research Office of Hangzhou University. (1984). *German universities*. Hangzhou University Press.
- Hofstaetter, P. R. (1971). *Group dynamics: the critique of mass psychology*. Rowohlt Press.
- Humboldt, W. -von. (1851). *Ideas for an attempt to determine the limits of the effectiveness of the state*. Trewendt Pressg.
- Humboldt, W. -von. (1904a). 7. Inaugural speech at the Berlin Academy of Sciences and Humanities. In A. Leitzmann (Ed.), *Wilhelm von Humboldt Collected writings, vol. 3 1799-1818* (pp. 219-221). De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110834253-007>
- Humboldt, W.-von. (1904b). 11. On the conditions under which science and art flourish in a people. In A. Leitzmann (Ed.), *Wilhelm von Humboldt Collected writings, vol. 3 1799-1818* (pp. 342-349). De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110834253-011>
- Humboldt, W. -von. (1960). On the internal and external organization of higher scientific institutions in Berlin [1809 or 1810]. In W. Weischedel, W. Müller-Lauter, & M. Theunissen (Ed.), *Idea and Reality of a University: Documents on the History of the Friedrich-Wilhelms-Universität zu Berlin* (pp. 193-202). De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110848076-011>
- Humboldt, W. -von. (1967). *Idea for an attempt:to determine the limits of the effectiveness of the state*. Transcript Press.
- Humboldt, W. -von. (1999). The Königsberger and the Lithuanian school plan: Classical Educational Texts. *PÄD Forum*, 27(5), 399-401.
- Hummel, C. E. (1977). *Today's education is for tomorrow's world*. Unipub.

- Kantzenbach, W. F. (1967). *Friedrich Daniel Ernst Schleiermacher in self-testimonies and pictorial documents*. Rowohlt-Taschenbuch Press.
- Lewis, C., & Short, C. (1966). *A Latin Dictionary*. Clarendon Press.
- Lin, L. (2019). Research on Educational Action Forms in German Systemic Pedagogy: A Historical Examination of Kant, Herbart, and Schleiermacher's Educational Theories. *Journal of Capital Normal University (Social Sciences Edition)*, 46(3), 149-159.
- Madame de Staël. (1958). *From Germany: Literature and the Arts*. Hachette.
- Menand, L., Reitter, P., & Wellmon, C. (2017). General Introduction. In *The Rise of the Research University: A Sourcebook* (pp. 2-3). University of Chicago Press.
- Nipperdey, T. (1983). *German History, 1800-1866*. C. H. Beck.
- Nipperdey, T. (1986). *Reflecting on German History*. C. H. Beck.
- Paulsen, F. (2010). *The German education system: In its historical development*. Kessinger Publishing.
- Ridder-Symoens, H. -de. (1992). *A history of the university in Europe, vol. 1, universities in the Middle Ages*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511599507>
- Scelsky, H. (1971). *Solitude and freedom: Idea and shape of the German university and its reforms*. Rowohlt Repertoire.
- Schleiermacher, F. D. E. (1960). Occasional thoughts on universities in that sense, Besides an annex on a new. In W. Weischedel, W. Müller-Lauter, & M. Theunissen (Eds.), *Idea and Reality of a University: Documents on the History of the Friedrich Wilhelms University of Berlin* (pp. 106-192). De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110848076-010>

- Schleiermacher, F. D. E. (1981). *Selected works by Schleiermacher, vol. 2. Aftermath Aalen.*
- Scott, J. C. (2006). The Mission of the University: Medieval to Postmodern transformations. *Journal of Higher Education*, 77(1), 1-39. <https://doi.org/10.1080/00221546.2006.11778917>
- Toynbee, A. J. (1987). *A Study of History.* Oxford University Press.
- Vossler, O. (1954). Humboldt's idea of university. *Historical Journal*, 178(1), 251-268. <https://doi.org/10.1524/hzhz.1954.178.jg.251>
- Wang, Y. S. (2011). *On the Anti-Liberal Tendency of Humboldt's Political Thought* [Master of Political Science's thesis, China University of Political Science and Law]. CNKI. <https://m.cnki.net/express/#/literatureDetailZh?id=1011114484.nh&typeId=CMFD&VNK=98921a5c>
- Weber, M. (1988). *Collected essays on science.* Broschur.
- Westbury, I., Hopmann, S., & Riquarts, K. (1999). *Teaching as a Reflective Practice: The German Didaktik Tradition.* Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203357781>
- Willins, E. H. (1933). *Response to a conference speech: In the obligation of the universities to the social order.* University Press.
- Wolf, A. (1952). *A history of science, technology, and philosophy in the eighteenth century.* George Allen & Unwin Ltd.
- Zhang, B. X. (2007). *Western Philosophy of Higher Education.* Beijing Normal University Publishing House.
- Zhang, G. C. (2023). The Transformation of Western Culture during the Renaissance of Literary Art. *Journal of xuchang university*, 42(1), 76-82.

- Zhang, W. Z. (2017). Education and Freedom: Humboldt's Educational Thought and Its Humanistic Basis from the Perspective of Spiritual Science. *Peking University Education Review*, 15(3), 47-72, 189.
- Zhang, Y. T. (2014). A Brief Analysis of Schleiermacher's Philosophy and Ethics. *Journal of Yunnan University (Social Sciences Edition)*, 13(2), 62-70, 112.

Author

Yi Zhang
Hunan International Economics University
E-mail: scholarzhangyi@163.com

Excerpts from Xi Jinping's Discourses on Chinese-Style Modernization

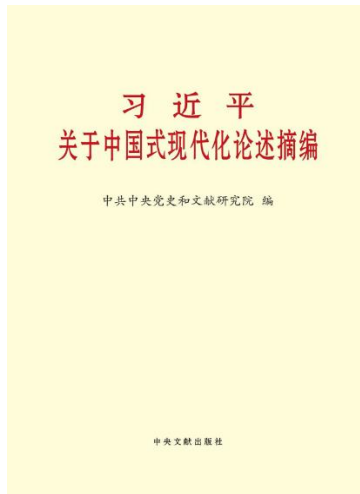
Zheng Zhong

Faculty of Liberal Arts, Huachiew Chalermprakiet University

Received: December 1, 2024

Revised: April 29, 2025

Accepted: May 7, 2025

Book Title	Excerpts from Xi Jinping's Discourses on Chinese-Style Modernization
Author	Central Committee of the Communist Party of China
Publisher	Central Literature Publishing House
Year of publication	2023
Number of pages	312 pages

Excerpts from Xi Jinping's Discourses on Chinese-Style Modernization (《习近平关于中国式现代化论述摘编》) is a book which offers an in-depth analysis of China's comprehensive approach to modernization under the leadership of the Communist Party of China. This compilation of Xi Jinping's key reflections elucidates the distinctive trajectory of Chinese-style modernization and the broader implications for both China and the global community. Through an exploration of multiple themes, the book provides a substantive understanding of the intricacies and principles guiding Chinese modernization pathway, ultimately serving as a vital resource for policymakers, scholars, and anyone interested in understanding China's evolving socio-political landscape.

The book is organized into seven core themes that provide a systematic understanding of the theoretical framework, practical implementation, and overarching vision underpinning Chinese-style modernization.

Chapter 1: Practical Explorations of Modernization

The first section examines the practical explorations that China has undertaken in its modernization journey. This exploration underscores the cumulative achievements and experiences gained over the long term, highlighting how the Communist Party and the Chinese people have charted a unique path of development that integrates traditional cultural roots with the demands of modernity. This distinctive approach merges historical continuity with pragmatic adaptability, emphasizing the importance of respecting cultural heritage while simultaneously fostering economic, social, and technological progress.

Chapter 2: The Role of the Communist Party

The second section emphasizes the central role of the Communist Party in guiding China's socialist modernization. Xi Jinping underscores that the essence of Chinese-style modernization is fundamentally intertwined with socialism under the Party's leadership. This foundational element affirms the Party's authoritative role and its position as the driving force behind the modernization process. The Party's central role is not merely administrative but also ideological, ensuring that modernization aligns with the core socialist values that underpin the governance of China. This emphasis on leadership speaks to the unique political dynamics in China, where the fusion of state and party apparatus forms the backbone of policy direction, ensuring consistency and stability of the country.

Chapter 3: Characteristics and Guiding Principles of Modernization

The third theme elaborates on the distinctive characteristics and guiding principles of Chinese modernization. In contrast to Western models, this approach is grounded in unique cultural and socio-historical context, offering an alternative that prioritizes balanced growth, sustainability, and inclusiveness. The Chinese model acknowledges the diversity of paths to development, arguing that there is no one-size-fits-all solution applicable to all countries. Instead, it embraces an approach tailored to its historical experiences, population structure, and socio-political realities. This section outlines the core characteristics, fundamental demands, and underlying principles that must be adhered to throughout the modernization process, thereby providing a coherent framework for achieving these goals. The emphasis on shared prosperity, ecological sustainability, and social harmony underscores the government's commitment to ensuring that development benefits all citizens, reducing inequality, and maintaining social stability.

Chapter 4: Strategic Objectives and Implementation Strategies

The book proceeds to discuss the strategic objectives and implementation strategies necessary for advancing Chinese-style modernization agenda, detailing both long-term aspirations and concrete measures. It presents a meticulously constructed roadmap characterized by strategic foresight and deliberate planning, which serves as an anchor for navigating the complexities inherent in the modernization endeavor. This theme reflects the intentional and visionary nature of the modernization effort, firmly oriented towards the realization of future development goals. The roadmap includes ambitious targets, such as technological self-reliance, rural revitalization, and the creation of a high-quality life for all citizens. It underscores the importance of strategic sectors, such as innovation-driven industries, advanced manufacturing, and digital infrastructure, in positioning China as a global leader in key areas of the economy.

Chapter 5: The Systemic Approach to Modernization

A critical element discussed in the fifth section is the systemic approach to modernization, conceptualized as an interconnected and multi-dimensional undertaking. Xi Jinping emphasizes the imperative for coordinated action across various sectors, ensuring that modernization efforts are holistic and integrated. This perspective aligns with the systemic nature of modernization as articulated by President Xi—modernization is not solely about economic advancement, but encompasses social, cultural, and technological dimensions as well. The systemic approach ensures that economic growth does not occur in isolation but is accompanied by improvements in education, healthcare, environmental protection, and cultural enrichment. The interconnectedness of these dimensions is key to achieving a balanced and sustainable model of modernization that enhances the quality of life for all citizens.

Chapter 6: The Necessity of Struggle in Modernization

In the sixth section, Xi Jinping highlights the necessity of engaging in significant struggles to advance the cause of China's modernization. The narrative here shifts to confront the inherent challenges that China must navigate including entrenched interests, barriers to reform, and external pressures. Such struggles are presented not as impediments, but as essential drivers of progress, reflecting the notion that meaningful advancement requires resilience and confrontation with difficult realities. Xi Jinping underscores that modernization is inherently a dynamic process requiring constant adaptation and determination to overcome both domestic and international challenges. The section highlights the need for political, social, and economic reforms to dismantle vested interests that may hinder progress, while also addressing geopolitical pressures that require a steadfast and proactive response.

Chapter 7: Global Implications of Chinese-Style Modernization

The final chapter addresses the global implications of Chinese-style modernization, positioning it as a new paradigm for human development. Xi Jinping contends that China's modernization model contributes to humanity by offering a developmental path that values diversity in approaches, standing in contrast to the conventional Western-centric paradigm. This reflects China's ambition to establish a model that other developing nations may find instructive. This model offers an alternative to existing modernization frameworks. The global dimension of Chinese-style modernization is not only about creating a new developmental narrative but also about fostering international cooperation and solidarity among nations with similar developmental aspirations. China seeks to present its experience as a potential template for nations that have struggled under conventional modernization paradigms, promoting South-South cooperation and advocating for a multipolar world order where diverse developmental paths are respected and acknowledged.

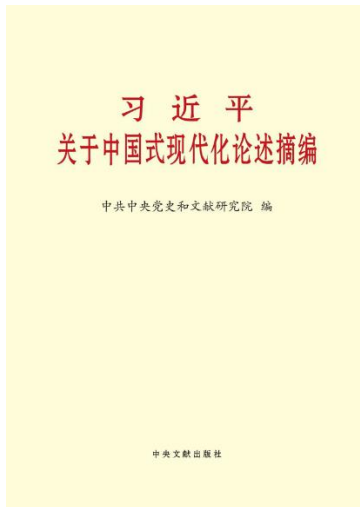
Overall, *Excerpts from Xi Jinping's Discourses on Chinese-Style Modernization* provides a rigorous and nuanced understanding of the unique path China is pursuing in its modernization efforts. Xi Jinping's insights portray a process that is not only tailored to specific socio-cultural contexts but also rich in lessons for the international community. The book underscores a vision of China's modernization that transcends Western models, rooted in socialist ideals and cultural specificity, making it an essential resource for those seeking to comprehend development strategy and its broader global implications. The careful articulation of principles, strategies, and aspirations within the text reflects a commitment to forging a sustainable and equitable path to Chinese-style modernization that is mindful of both historical legacies and future aspirations.

Nevertheless, for those seeking to understand China's evolving role on the global stage, it is an indispensable read that illuminates how the nation envisions its path toward Chinese-style modernization—a path that is distinct, deliberate, and deeply connected to its historical trajectory and socialist foundations. The book serves as a testament to the transformative vision that China is striving to realize, marked by a commitment to shared prosperity, social stability, and global engagement. In this regard, it is a crucial text for understanding not only the mechanics of China's development but also the ideological underpinnings that shape its trajectory in the contemporary world. The narrative captures China's the complexity of the modernization project, combining pragmatism with ideology, and offers a comprehensive lens revealing the ambition to contribute meaningfully to global discourse on development and progress.

บทคัดสรรจากวาทกรรมของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง
เรื่องความทันสมัยแบบจีน

เจิ้ง จง

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ชื่อหนังสือ	บทคัดสรรจากวาทกรรมของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง เรื่องความทันสมัยแบบจีน
ผู้แต่ง	คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน
สำนักพิมพ์	สำนักพิมพ์วรรณกรรมกลาง
ปีที่พิมพ์	2566
จำนวนหน้า	312 หน้า

บทความคัดสรรจากวาทกรรมของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง เรื่องความทันสมัยแบบจีน (《习近平关于中国式现代化论述摘编》) นำเสนอการวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางในภาพรวมที่นำไปสู่ความทันสมัยของจีนภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน การประมวลภาพสะท้อนที่สำคัญของประธานาธิบดีสี จิ้นผิงนี้ ช่วยอธิบายแนวทางที่มุ่งไปสู่ความทันสมัยที่เป็นเอกลักษณ์แบบจีนและนำมาปรับใช้กับสาธารณรัฐประชาชนจีนและชุมชนโลกอย่างกว้างขวาง จากการสำรวจหัวข้อต่าง ๆ หนังสือเล่มนี้ยังสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความซับซ้อนและหลักการที่นำไปสู่วิถีความทันสมัยของจีน ซึ่งจะกลายเป็นทรัพยากรสำคัญสำหรับผู้กำหนดนโยบาย นักวิชาการ และผู้ที่สนใจต่อภูมิทัศน์ทางสังคมการเมืองที่เปลี่ยนแปลงของจีน

หนังสือเล่มนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 หัวข้อหลักเพื่อให้เข้าใจกรอบทฤษฎี การปฏิบัติ และวิสัยทัศน์ที่ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาความทันสมัยแบบจีนอย่างเป็นระบบ

บทที่ 1: การสำรวจแนวปฏิบัติของการพัฒนาความทันสมัย

ส่วนแรกนี้พิจารณาการสำรวจเชิงปฏิบัติของจีนในการดำเนินงานในแนวทางที่นำไปสู่ความทันสมัย การสำรวจนี้ย้ำถึงความสำเร็จและประสบการณ์ ที่สะสมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน โดยเน้นให้เห็นว่าพรรคคอมมิวนิสต์จีนและพลเมืองจีนมีวิธีการพัฒนาที่เป็นเอกลักษณ์ด้านการพัฒนาที่ผสมผสานรากฐานวัฒนธรรมดั้งเดิมกับความต้องการความทันสมัย แนวทางที่โดดเด่นนี้มีสานระหว่างรากฐานทางประวัติศาสตร์แบบดั้งเดิมที่สืบทอดมายาวนานผนวกกับการนำมาปรับใช้ โดยเน้นถึงการเคารพมรดกทางวัฒนธรรม ในขณะที่เดียวกันก็ได้ส่งเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

บทที่ 2: บทบาทของพรรคคอมมิวนิสต์

ส่วนที่สองเน้นถึงความสำคัญของพรรคคอมมิวนิสต์ในการนำพาจีนไปสู่ความทันสมัยแบบสังคมนิยม สี จิ้นผิง เน้นให้เห็นว่าแก่นแท้ของความทันสมัยแบบจีนเกี่ยวข้องกับอย่างแนบแน่นกับสังคมนิยมภายใต้การนำของพรรค องค์ประกอบพื้นฐานนี้ย้ำถึงอำนาจและสถานะของพรรค ในฐานะกลไกขับเคลื่อนกระบวนการสร้างความทันสมัย พรรคไม่ได้บริหารเป็นหลักเท่านั้น แต่ยังคงทำหน้าที่กำหนดแนวคิดและอุดมการณ์อีกด้วย เพื่อให้แน่ใจว่าความทันสมัยของจีนจะดำเนินไปในทิศทางที่สอดคล้องกับค่านิยมหลักของสังคมนิยม ซึ่งเป็นรากฐานของการปกครองสาธารณรัฐประชาชนจีน การเน้นบทบาทผู้นำสะท้อนให้เห็นกลไกการเมืองที่เป็นเอกลักษณ์ของสาธารณรัฐประชาชนจีน โครงสร้างของรัฐและพรรครวมเป็นหนึ่งเดียวกันที่เป็นส่วนสำคัญในการกำหนดของทิศทางด้านนโยบาย ทั้งยังสร้างเสถียรภาพและความต่อเนื่องของเป้าหมายระยะยาวของประเทศ

บทที่ 3: คุณลักษณะและหลักคิดของความทันสมัย

ประเด็นสำคัญที่สามคือการอธิบายคุณลักษณะเฉพาะและหลักคิดของแนวทางพัฒนาจีนให้ทันสมัย ซึ่งแตกต่างจากโมเดลทางตะวันตก ความทันสมัยของจีนตั้งอยู่บนรากฐานของบริบททางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์สังคมที่เป็นเอกลักษณ์ เลือกทางที่ให้ความสำคัญกับการเติบโตอย่างสมดุล ความยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นอันดับแรก โมเดลของจีนให้คุณค่ากับแนวทางที่มีความหลากหลาย โดยดีกว่าการพัฒนาที่ย่อมไม่มีรูปแบบเดียวที่ใช้ได้กับทุกประเทศ แต่ควรปรับให้เหมาะสมกับประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์ โครงสร้างประชากร และสภาพความเป็นจริงทางสังคมการเมือง บทนี้จึงแสดงคุณลักษณะสำคัญ ข้อกำหนดพื้นฐาน และหลักการสำคัญที่ต้องยึดถือไปตลอดกระบวนการสร้างความทันสมัย อันเป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การให้

ความสำคัญต่อประเด็นความเจริญร่วมกัน ความยั่งยืนของระบบนิเวศ และความปรองดองทางสังคม ย้ำถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการเอื้อประโยชน์ต่อพลเมืองทุกคน ลดความเหลื่อมล้ำ และรักษาเสถียรภาพของสังคม

บทที่ 4: เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การดำเนินการ

ในบทนี้ อภิปรายเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ที่จำเป็นในการดำเนินแผนการขับเคลื่อนการสร้างความทันสมัยดิจิทัล โดยมีรายละเอียดทั้งการวางเป้าหมายระยะยาวและมาตรการที่เป็นรูปธรรม แผนพัฒนาได้รับการออกแบบอย่างรอบคอบและมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถรับมือกับความซับซ้อนที่เกิดขึ้นระหว่างการพัฒนา ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นเจตนาและวิสัยทัศน์ของความพยายามปรับปรุงให้ทันสมัย โดยมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาในอนาคต โดยมีเป้าหมายที่ทะเยอทะยาน อาทิ การพึ่งพาทางเทคโนโลยี การฟื้นฟูชนบท และการยกระดับคุณภาพชีวิตของพลเมืองทุกคน ทั้งนี้ยังเน้นความสำคัญของแต่ละภาคส่วนอย่างมียุทธศาสตร์ เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม การผลิตขั้นสูง และโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ซึ่งจะช่วยให้จีนก้าวขึ้นเป็นผู้นำโลกในด้านที่สำคัญของเศรษฐกิจ

บทที่ 5: แนวทางเชิงระบบสู่ความทันสมัย

หัวใจสำคัญของบทที่ห้าคือแนวทางเชิงระบบในการพัฒนาความทันสมัยที่เน้นการเชื่อมโยงกันและครอบคลุมหลายมิติ สี จิ้นผิงย้ำถึงความจำเป็นของการทำงานอย่างสอดประสานในทุกภาคส่วน เพื่อให้แน่ใจว่าการพัฒนานั้นดำเนินไปแบบองค์รวมและมีการผสมผสาน มุมมองนี้สอดคล้องกับธรรมชาติของการปรับปรุงให้ทันสมัยอย่างเป็นระบบดังที่ สี จิ้นผิง กล่าวไว้ การสร้างความทันสมัยมิใช่เป็นเพียงการเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ยังเป็นมิติทางสังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีด้วย แนวทาง

การดำเนินการที่เป็นระบบจะสร้างความมั่นใจว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจไม่พัฒนาไปเพียงด้านเดียว หากแต่ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านการศึกษา การรักษาพยาบาล การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และความมั่งคั่งทางวัฒนธรรม การเชื่อมโยงผสมผสานมิติต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นกุญแจหลักที่นำไปสู่การบรรลุโมเดลแห่งความทันสมัย ที่สมดุล ยั่งยืน และสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของพลเมืองทุกคนได้อย่างแท้จริง

บทที่ 6: ความจำเป็นในการต่อสู้เพื่อความทันสมัย

ในบทที่หกนี้ สี จิ้นผิง เน้นความจำเป็นของการต่อสู้เพื่อผลักดันความทันสมัยของจีนให้ก้าวหน้า ความจำเป็นนี้นอกจากจะเกิดจากความท้าทายตามธรรมชาติที่จีนต้องก้าวข้ามให้ได้ ยังรวมไปถึงเรื่องผลประโยชน์ที่ฝังรากลึก อุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิรูป และแรงกดดันจากภายนอก อย่างไรก็ตาม การต่อสู้ไม่ได้ต้องการนำเสนอในฐานะที่เป็นอุปสรรคเพียงอย่างเดียว แต่นับว่าเป็นแรงผลักดันสำคัญที่มีผลต่อความก้าวหน้าด้วย อันสะท้อนจากคำกล่าวที่ว่า ความก้าวหน้าที่มีความหมาย ต้องอาศัยการปรับตัวอย่างต่อเนื่องและการเผชิญหน้ากับความจริงที่ยากลำบาก สี จิ้นผิงเน้นว่าความทันสมัยของจีนนั้นเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งต้องอาศัยการปรับตัวและความมุ่งมั่นที่จะก้าวข้ามอุปสรรคต่าง ๆ บทนี้ยังเน้นความจำเป็นของการปฏิรูปทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อลดการผูกขาดของกลุ่มผลประโยชน์ที่ขัดขวางการพัฒนา พร้อมกับรับมือกับแรงกดดันทางภูมิรัฐศาสตร์ด้วยการตอบสนองอย่างแน่วแน่และเน้นเชิงรุก

บทที่ 7: อิทธิพลระดับโลกของความทันสมัยแบบจีน

บทสุดท้ายกล่าวถึงอิทธิพลระดับโลกของความทันสมัยแบบจีน โดยกำหนดให้เป็นกรอบแนวคิดใหม่สำหรับการพัฒนามนุษยชาติ สี จิ้นผิง ยืนยันว่าความทันสมัยของจีนมีคุณูปการต่อโลก โดยเสนอแนวทางพัฒนาที่ให้คุณค่ากับความหลากหลาย ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดการพัฒนาที่เน้นตะวันตกเป็นศูนย์กลาง สิ่งนี้สะท้อนถึงความทะเยอทะยานของจีนที่จะวางรากฐานสำหรับแบบแผนใหม่ที่ประเทศกำลังพัฒนาสามารถนำไปปรับใช้ได้ โมเดลเลือกทางที่นอกเหนือจากกรอบแนวคิดด้านความทันสมัยที่มีอยู่ ความทันสมัยแบบจีนไม่ได้เป็นเพียงการสร้างเรื่องราวการพัฒนาแบบใหม่ในระดับโลกเท่านั้น แต่ยังเป็นส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศและความเป็นเอกภาพระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาคลายคลึงกัน สาธารณรัฐประชาชนจีนมุ่งสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่มโลกใต้ (Global South) และผลักดันให้เกิดระเบียบโลกที่มีหลายขั้ว ซึ่งเคารพและยอมรับกับแนวทางการพัฒนาที่หลากหลายที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละประเทศ

โดยรวมแล้ว *บทคัดสรรจากวาทกรรมของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง เรื่องความทันสมัยแบบจีน* นำเสนอความเข้าใจที่ลึกซึ้งและรอบด้านเกี่ยวกับเส้นทางการพัฒนาให้ทันสมัยที่มีเอกลักษณ์ของจีน ข้อคิดของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง สะท้อนให้เห็นกระบวนการที่ไม่เพียงแต่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของจีนโดยเฉพาะ แต่ยังแผ่ไปด้วยบทเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อประชาคมโลก หนังสือเล่มนี้ย้ำถึงวิสัยทัศน์ของความเป็นสมัยใหม่แบบจีนที่ก้าวข้ามโมเดลตะวันตก โดยหยั่งรากลึกบนอุดมการณ์สังคมนิยมและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม จึงเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญสำหรับผู้ที่ต้องการทำความเข้าใจยุทธศาสตร์การพัฒนาและอิทธิพลในระดับโลกของจีน การอธิบายหลักการ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายอย่างรอบคอบในหนังสือ สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการวางรากฐานของความเป็นสมัยใหม่แบบจีน

ที่ยั่งยืนและเป็นธรรม โดยตระหนักถึงทั้งมรดกทางประวัติศาสตร์และความใฝ่ฝันในอนาคต

อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้ที่ต้องการทำความเข้าใจบทบาทของจีนที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในเวทีโลก หนังสือเล่มนี้ถือเป็นผลงานที่ขาดไม่ได้ เพราะให้ภาพที่ชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางที่จีนกำลังขับเคลื่อนความเป็นสมัยใหม่ของตน ซึ่งเป็นเส้นทางที่มีความเฉพาะตัว ละเอียดยรอบคอบ และเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์และรากฐานสังคมนิยมของประเทศ หนังสือเล่มนี้จึงเป็นหลักฐานแสดงวิสัยทัศน์แห่งการเปลี่ยนแปลงขั้นสำคัญที่จีนกำลังมุ่งไปสู่ ซึ่งมีรากฐานอยู่บนความมุ่งมั่นต่อความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน ความมั่นคงทางสังคม และการมีบทบาทอย่างสร้างสรรค์ในระดับโลก ในแง่นี้ หนังสือเล่มนี้มีใช้เพียงตำราว่าด้วยการพัฒนาของจีนเท่านั้น แต่ยังชี้ให้เห็นรากฐานทางอุดมการณ์ที่กำหนดทิศทางของประเทศท่ามกลางบริบทโลกสมัยใหม่เนื้อหาสะท้อนถึงความซับซ้อนของรูปแบบการพัฒนาสู่ความทันสมัยของจีน ซึ่งผสมผสานทั้งแนวคิดเชิงปฏิบัติและอุดมการณ์ทางการเมือง พร้อมแสดงถึงความทะเยอทะยานของจีนในการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญต่อวาทกรรมระดับโลกว่าด้วยเรื่องการพัฒนาและความก้าวหน้า

References

Institute of Party History and Literature of the CCP Central Committee. (2023). Excerpts from Xi Jinping's Discourses on Chinese-Style Modernization. Central Literature Publishing House.

Author

Zheng Zhong

Faculty of Liberal Arts, Huachiew Chalemprakiet University

Email: zhengzhong712@163.com